

Oversigt over hørings svar

1. 92-gruppen og Globalt Fokus
2. Advokatrådet
3. Danmarks Rederiforening
4. Dansk Aktionærforening
5. Dansk Arbejdsgiverforening
6. Dansk Byggeri
7. Danske Advokater
8. Dansk Erhverv
9. Dansk Standard
10. Datatilsynet
11. Den Danske Aktuarforening
12. DI
13. Finansrådet
14. Finanssektorens Arbejdsgiverforening
15. Forbrugerrådet Tænk
16. Foreningen Freelance Bogholdere
17. Forsikring & Pension
18. FSR – danske revisorer
19. Håndværksrådet
20. Institut for Menneskerettigheder
21. Landbrug & Fødevarer
22. LO
23. Novo Nordisk A/S
24. Ole Egholm – direktør for Dansk Brancheanalyse ApS
25. Rigsombuddet på Færøerne
26. Rigsrevisionen
27. Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling
28. Syddansk Universitet
29. TV2 Danmark A/S

92-gruppen
Forum for Bæredygtig Udvikling

GLOBALT FOKUS
- Folkelige organisationers udviklingssamarbejde

Høringssvar fra 92-gruppen¹ – Forum for Bæredygtig og udvikling og Globalt Fokus² – Folkelige organisationers udviklingssamarbejde vedr. ”Udkast til forslag til Lov om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om værdipapirhandel m.v.”

92-gruppens og Globalt Fokus høringssvar vedrører følgende to af de foreslåede ændringer til årsregnskabsloven:

- Nr. 128 vedr. lovens § 99 a som gennemfører EU direktivet om offentliggørelse af ikke-finansielle informationer - dvs. rapportering om virksomhedernes samfundsansvar.
- Nr. 131 vedr. forslag til indsættelse af en ny bestemmelse i årsregnskabsloven som § 99 c om beretning om betaling til myndigheder:

Kommentarer til den foreslåede ændring (nr. 128) vedr. årsregnskabslovens § 99 a:

Vi har inddelt vore kommentarer således, at vi først gennemgår de elementer i regeringens lovforslag, som vi anser som positive og som vi mener, det er vigtigt, at man fastholder. Derefter gennemgår vi de elementer, som vi finder negative og opfordrer regeringen til at ændre.

Positive elementer i regeringens lovforslag:

92-gruppen og Globalt Fokus finder det positivt, at regeringen lægger op til, at EU-Direktivets krav om rapportering om ikke-finansielle forhold skal gøres gældende for alle de virksomheder i regnskabsklasse C og D, der er dækket af den nuværende § 99 a i årsregnskabsloven. Det er for os at se meget vigtigt, at regeringen fastholder dette. Det er herunder også positivt, at lovkravet om rapportering om virksomheders risici og påvirkninger på miljøområdet indføres med virkning allerede fra 2016.

Vi vil i det følgende gerne fremhæve de elementer i EU-Direktivet som vi finder det positivt, at regeringen vil gøre gældende for alle virksomheder i regnskabsklasse C og D :

- **Rapportering om minimum fem CSR-områder:** At der som minimum skal redegøres for følgende emner/politikområder: Miljø, herunder klima og natur/biodiversitet, sociale forhold og medarbejderforhold; respekt for menneskerettigheder; anti-korruption og bestikkelse.

¹ 92-gruppen er i denne sag tegnet af: Afrika Kontakt, Amnesty, Care Danmark, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening/BirdLife Danmark, Det Okologiske Råd, FN-forbundet, Folkekirkens Nødhjælp, IWGIA, Kvindernes U-landsudvalg, Mellempolitisk Samvirke, Sex & Samfund, U-landsforeningen Svalerne, IBIS, VedvarendeEnergi, Verdens Skove, WWF Verdensnaturfonden.

² Globalt Fokus er en platform for 72 danske civilsamfundsorganisationer, som arbejder med international udvikling, miljø og humanitært arbejde. 3F er medlem af Globalt Fokus, men er i dette tilfælde ikke medunderskriver på denne henvendelse, da de har afgivet eget høringssvar.

- **Rapportering om due diligence processer:** At det for hvert politikområde skal oplyses, hvordan virksomheden omsætter sin politik for samfundsansvar til handling, og der herunder skal gives oplysning om anvendte processer for nødvendig og rettidig omhu ("due diligence"), hvis virksomheden anvender sådanne processer.
- **Rapportering om de væsentligste risici:** At der skal gives oplysning om de væsentligste risici i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter, og at der herunder skal gives oplysninger i relation til virksomhedens forretningsforbindelser, produkter og tjenesteydelser, som indebærer en særlig risiko for negativ påvirkning af de politikområder, som er nævnt ovenfor
- **Rapportering om anvendelse af ikke-finansielle KPI'er:** At skal der gives oplysning om virksomhedens anvendelse af ikke-finansielle nøgle-præstationsindikatorer, hvis virksomheden anvender sådanne indikatorer.
- **Rapportering om resultater inklusive positive eller negative påvirkninger af mennesker og miljø:** At virksomhederne som minimum skal oplyse om resultaterne af deres politikker for de enkelte emner/områder, dvs. sociale forhold, menneskerettigheder, miljø, biodiversitet m.v. og at det i denne forbindelse ikke er tilstrækkeligt alene at oplyse om værdiskabende resultater for virksomheden selv. Det er vigtigt, at rapportering på CSR-området omhandler resultater i form af for eksempel positive eller negative påvirkninger af medarbejderes trivsel, berørte personers menneskerettigheder, forbedring eller forværring af forholdene hos virksomhedens leverandører samt miljø- og klimamæssige påvirkninger.
- **"Følg eller forklar-princippet":** At en virksomhed - hvis den har besluttet, at den ikke vil have politikker for samfundsansvar - skal oplyse dette i ledelsesberetningen med angivelse af grundene hertil for hvert enkelt politikområde («følg eller forklar-princippet»). Det er endvidere positivt og vigtigt, at forklaringen, der skal gives for hvert enkelt politikområde, skal være klar og begrundet.
- **Reference til OECD's Retningslinjer og FN's retningslinjer på området:** At der refereres til OECD's Retningslinjer for Multinationale Virksomheder (2011) og FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv (2011) når det handler om at definere nødvendig omhu ("due diligence") og negativ indflydelse ("adverse impacts").

Negative elementer i den foreslåede ændring til § 99 a, som bør ændres:

Her følger de elementer i lovforslaget, som vi finder negative og som vi opfordrer regeringen til at ændre:

- **En utidssvarende definition og opfattelse af virksomheders samfundsansvar:** I lovforslaget arbejder regeringen med en utidssvarende definition af virksomheders samfundsansvar, som endvidere har negative konsekvenser for regeringens fortolkning af EU-Direktivet. EU-Direktivet er nemlig, som vi læser det, bindende med mulighed for fleksibilitet, og ikke udelukkende frivilligt, som regeringen påstår. Nedenfor følger vores forklaring på, hvordan dette hænger sammen:

EU-Kommissionens seneste CSR-strategi – en ny definition af CSR:

I EU-Kommissionens seneste CSR-meddelelse "A renewed EU strategy 2011-14 for Corporate Social Responsibility"³ er definitionen af virksomheders samfundsansvar/CSR blevet ændret:

*"The European Commission has previously defined Corporate Social Responsibility (CSR) as "a concept whereby companies integrate social and environmental concerns in their business operations and in their interaction with their stakeholders on a voluntary basis"*⁴

A modern understanding of Corporate Social Responsibility - A new definition:
The Commission puts forward a new definition of CSR as "the responsibility of enterprises for their impacts on society". To fully meet their corporate social responsibility, enterprises should have in place a process to integrate social, environmental, ethical, human rights and consumer concerns in to their business operations and core strategy in close collaboration with their stakeholders, with the aim of:

- *maximising the creation of shared value for their owners/shareholders and for their other stakeholders and society at large;*
- *identifying, preventing and mitigating their possible adverse impacts.*"⁵

Offentlige myndigheders rolle mht. at skabe et "smart mix" af frivillige initiativer og regulering:

Det nye i EU-Kommissionens seneste CSR-strategi er endvidere, at man ser offentlige myndigheder som havende en vigtig rolle at spille, når det handler om at skabe et nødvendigt "smart mix" af regulering og frivillige initiativer på CSR-området – for at sikre ansvarlighed og transparens i virksomheders arbejde på området:

*"The development of CSR should be led by enterprises themselves. Public authorities should play a supporting role through a smart mix of voluntary policy measures and, where necessary, complementary regulation, for example to promote transparency, create market incentives for responsible business conduct, and ensure corporate accountability."*⁶

EU-Direktivet om ikke-finansiell rapportering er det første bindende initiativ, som EU-Kommissionen lægger op til i CSR-strategien som udmøntning af EU-Kommissionens nye "smart mix" tilgang til frivillige og bindende initiativer på CSR-området:

"Disclosure of social and environmental information, can facilitate engagement with stakeholders and the identification of material sustainability risks. It is also an important element of accountability and can contribute to building public trust in enterprises. To meet the needs of enterprises and other stakeholders, information should be material, and cost-effective to collect .... In order to ensure a level playing field, as announced in the Single Market Act the Commission will present a legislative

³ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0681:FIN:EN:PDF>

⁴ Id, p. 3

⁵ Id, p. 6

⁶ Id. P. 7

proposal on the transparency of the social and environmental information provided by companies in all sectors.”⁷

Vi mener på baggrund af denne udvikling på EU-plan, at regeringen arbejder med en både forældet opfattelse og definition af virksomheders samfundsansvar, når man i lovforslaget lægger op til et rent frivilligt initiativ inklusiv en definition af virksomheders arbejde med samfundsansvar som rent frivillig. Denne forældede opfattelse medfører endvidere en for os at se fejlagtig opfattelse af det, som EU-Direktivet lægger op til:

- **EU-Direktivet lægger op til et bindende krav om rapportering om risici og KPI'er:**
Vi mener, at regeringen i sit lovforslag fejlfortolker EU-Direktivets krav vedr. rapportering om risici og KPI'er, da EU-Direktivet, som vi ser det, lægger op til, at de omfattede virksomheder skal rapportere om punkt 19a 1 (d og e) om risici, key performance indicators, mv. uanset om de vælger at have politikker for samfundsansvar eller ej:

”Article 19a:

Non-financial statement

1. Large undertakings which are public-interest entities exceeding on their balance-sheet dates the criterion of average number of employees during the financial year of 500 shall include in the management report a non-financial statement containing information to the extent necessary for an understanding of the undertaking's development, performance and position and of the impact of its activity, relating to, as a minimum, environmental, social and employee matters, respect for human rights, anti-corruption and bribery matters, including:

- (a) a brief description of the undertaking's business model;*
- (b) a description of the policy pursued by the undertaking in relation to those matters, including due diligence processes implemented;*
- (c) the outcome of those policies;*
- (d) the principal risks related to those matters linked to the undertaking's operations including, where relevant and proportionate, its business relationships, products or services which are likely to cause adverse impacts in those areas, and how the undertaking manages those risks;*
- (e) non-financial key performance indicators relevant to the particular business.*

Where the undertaking does not pursue policies in relation to one or more of those matters, the non-financial statement shall provide a clear and reasoned explanation for not doing so.”⁸

Vi opfordrer regeringen til at ændre lovforslaget, så det bringes i overensstemmelse med lovkravet i EU-Direktivet. Vi håber endvidere, at denne korrektion af regeringens lovforslag ikke kun gøres gældende for virksomheder af offentlig interesse med over 500 medarbejdere - som EU-Direktivet foreskriver som minimum - men for alle virksomheder i regnskabsklasse C og D, som regeringen selv foreslår, når det handler om de andre elementer i EU-Direktivet.

⁷ Id. P. 11 and 12.

⁸ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2014-0368>, Art. 19a, stk. 1

- **Virksomheder af offentlig interesse udgøres ikke kun af statsejede aktieselskaber og børsnoterede virksomheder**

I EU's nye regnskabsdirektiv (kap. 1, artikel 2) defineres virksomheder af offentlig interesse således:

1) virksomheder af interesse for offentligheden⁹: virksomheder, der er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 1, og som

a) henhører under lovgivningen i en medlemsstat, og hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked i en medlemsstat, jf. artikel 4, stk. 1, nr. 14), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter (1)

b) er kreditinstitutter som defineret i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut (1), og som ikke er omhandlet i artikel 2 i nævnte direktiv

c) er forsikringsselskaber som defineret i artikel 2, stk. 1, i Rådets direktiv 91/674/EØF af 19. december 1991 om forsikringsselskabers årsregnskaber (2), eller

d) af medlemsstaterne er udpeget som virksomheder af interesse for offentligheden, f.eks. virksomheder med særlig offentlig relevans på grund af arten af deres aktiviteter, deres størrelse eller antallet af medarbejdere ”⁹

Vi fortolker EUs definition af virksomheder af offentlig interesse således, at der ikke kun er tale om statsejede aktieselskaber og børsnoterede virksomheder, som man lægger op til i regeringens lovforslag. Definitionen må også omfatte kreditinstitutioner, såsom Eksport Kredit Fonden (EKF), forsikringsselskaber og andre virksomheder eller institutioner af offentlig interesse, herunder finansielle institutioner samt specifikt Investeringsforeningen for Udviklingslandene (IFU) og den nye Landbrugsinvesteringsfond. Disse bør dermed også omfattes af den reviderede paragraf 99a med virkning fra 2016.

Alene det faktum at EKF varetager for 25 mia. danske skattekroner bør være tilstrækkeligt til at gøre EKF til en ”virksomhed af offentlig interesse”, hvorfor virksomheder som EKF også bør være omfattet af paragraf 99a, uagtet om den pågældende virksomhed så har mere end 500 medarbejdere eller ej. Arten af en virksomheds aktiviteter samt mængden af skattekroner en virksomhed varetager bør med andre ord også være udslagsgivende for om man betragter en virksomhed som værende af offentlig interesse eller ej. Vi opfordrer derfor regeringen til at omdefinere, hvilke virksomheder af særlig offentlig interesse, der bør være dækket af det nye lovkrav om rapportering om samfundsansvar – samt med virkning fra 2016.

- **Den nye paragraf 99a skal have lige så meget fokus på rapportering om aktuelle negative påvirkninger som rapportering om risici**

Regeringens lovforslag bør leve op til EU-Direktivet på alle de CSR-områder, som EU-Direktivet fremhæver, fremfor blot at fokusere på miljøområdet, som der foreløbig lægges mest vægt på i forhold til rapportering om aktuelle negative påvirkninger.

Af EU-Direktivet fremgår således følgende:

“The undertakings subject to this Directive should provide adequate information in relation to matters that stand out as being most likely to bring about the materialisation

⁹ Det nye regnskabsdirektiv 201334EU.pdf, kap 1, art. 2

of principal risks of severe impacts, along with those that have already materialised. The severity of such impacts should be judged by their scale and gravity."¹⁰

- **Behov for lovkrav om rapportering om konkrete negative påvirkninger/hændelser**
EU-Direktivet stiller desværre ikke krav om, at de omfattede virksomheder skal beskrive *de konkrete negative hændelser*, som de måtte være involveret i gennem deres verdensomspændende aktiviteter (f.eks. gennem deres datterselskaber, leverandører og/eller joint venture partnere – Rana Plaza tragedien i Bangladesh f.eks.). EU-Direktivet stiller kun direkte krav om beskrivelse af due diligence procedurer samt en generel beskrivelse af virksomheders påvirkning på mennesker og miljø. Det blev ellers foreslået af Europa-Parlamentet, at EU-Direktivet som et meget vigtigt element burde stille krav om rapportering om konkrete negative hændelser, da information om, hvordan virksomheder identificerer og adresserer disse er af særlig interesse for forbrugere/borgere, investorer og andre relevante interessenter. Det svækker med andre ord gennemsigtigheden og ansvarligheden i forhold til virksomheders aktiviteter på CSR-området, at EU-Direktivet ikke stiller krav om dette. Danmark derfor bør gå foran og gøre dette til et krav for alle større danske virksomheder i regnskabsklasse C og D – samt øvrige virksomheder af offentlig interesse - som en del af årsregnskabsloven.
- **Håndhævelse af den nye § 99 a**
Regeringens lovforslag mangler fokus på, hvordan loven om rapportering om samfundsansvar skal håndhæves. Dette bør være et specifikt fokus i loven, så man sikrer at en ordentlig implementering af EU-Direktivet.

Således fremgår det af EU-Direktivets præambel 10:

*"Member States should ensure that adequate and effective means exist to guarantee disclosure of non-financial information by undertakings in compliance with this Directive. To that end, Member States should ensure that effective national procedures are in place to enforce compliance with the obligations laid down by this Directive, and that those procedures are available for all persons and legal entities having a legitimate interest, in accordance with national law, in ensuring that the provisions of this Directive are respected."*¹¹

Vi finder det således vigtigt, at regeringen i sit lovforslag indfører en effektiv klagemekanisme, som kan behandle sager i tilfælde, hvor der måtte være tale om meget misvisende eller bevidst mangelfulde oplysninger i virksomheders rapportering om samfundsansvar.

- **Uafhængig verifikation af virksomhedernes ikke-finansielle oplysninger**

EU-Direktivet specificerer:

*"It should be possible for Member States to require that the information included in the non-financial statement or in the separate report be verified by an independent assurance services provider."*¹²

¹⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2014-0368>, Præambel 8

¹¹ Id. Præambel 10

¹² Id. Præambel 16

Dette finder vi meget positivt og vi opfordrer derfor regeringen til at gøre dette til en del af årsregnskabsloven for alle virksomheder i regnskabsklasse C og D – samt øvrige virksomheder af offentlig interesse - da vi finder det vigtigt at der er en uafhængig verifikation af indholdet i de ikke-finansielle oplysninger, som virksomheder offentliggør.

- **Behov for lovkrav om integreret rapportering**

EU-Direktivet tillader de virksomheder, der omfattes af Direktivet at inkludere ikke-finansielle oplysninger i deres årsrapport eller i andre rapporter og/eller på deres hjemmeside. For os at se giver integreret rapportering bedst mening. Informationen bør derfor indgå som en del af årsrapporten for at have den rette status i virksomhedernes rapportering samt for at sikre den nødvendige ansvarlighed i rapporteringen. Vi anbefaler derfor et dansk lovkrav om, at rapportering om ikke-finansielle forhold placeres i årsrapporten.

- **Væsentlig forsinkelse mht. at gøre lovkravet gældende for alle store danske virksomheder**

Vi er som tidligere nævnt glade for, at regeringen lægger op til at gøre de fleste af bestemmelserne i EU-Direktivet gældende for alle store danske virksomheder. Det er imidlertid både ærgerligt og unødvendigt at vente til 2018 med at gøre lovkravet gældende for den store andel af virksomheder, der er dækket af den nuværende paragraf 99 a i årsregnskabsloven. Det er kritisabelt, at der skal gå adskillige år efter Rana Plaza tragedien i Bangladesh før at virksomheder bliver pålagt ved lov, at vise ansvarlighed og transparens i deres arbejde på CSR-området. Set i sammenhæng med regeringens forslag om at lukke ned for grønne regnskaber, er det også uhensigtsmæssigt, da bestemmelserne i EU-Direktivet er mere på niveau med de data, som virksomhederne skal offentliggøre som del af det grønne regnskab. Det giver ikke mening at reducere kravene til offentliggørelse af miljødata fra 2016-2018.

Denne del af det samlede høringssvar fra 92-gruppen og Globalt Fokus har som sit primære fokusområde implementeringen af regnskabs- og transparensdirektivernes krav til, at virksomheder inden for udvindings- og primærskovningsindustri skal rapportere betalinger til myndigheder i lande, hvor de har aktiviteter. Derfor fokuserer høringssvaret på gennemførelsen af **artikel 6 i transparensdirektivet og kapitel 10 i regnskabsdirektivet, som forventes indført ved paragrafferne 99c og 128a i årsregnskabsloven og paragraf 27 stk. 13 i værdipapirhandelsloven (henholdsvis ændringsforslag nr. 131 og nr. 159 i paragraf 1 og ændringsforslag 2 i paragraf 4)**. Denne del af høringssvaret vil dog også anbefale mere generelle ændringer til årsregnskabs- og værdipapirhandelsloven som sådan, som påpeget nedenfor.

RESUMÉ

Denne del af høringssvaret er delt op i 3 overordnede sektioner

Del 1 præsenterer 92-gruppens og Globalt Fokus holdning til de konkrete ændringsforslag, som nævnt ovenfor.

92-gruppen og Globalt Fokus er overordnet set tilfreds med, hvordan de relevante dele af transparens- og regnskabsdirektiverne er foreslået til at blive implementeret i dansk lovgivning. Der er dog stadig brug for specifikke ændringer; mere konkret ift. ikrafttrædelse af loven, samt adgangen til og formatet af virksomhedernes rapporteringer.

Del 2 påpeger, at det er nødvendigt for den danske regering at gå videre end de specifikke krav stillet af de to relevante direktiver. Det er 92-gruppens og Globalt Fokus holdning, hvilken også er understøttet af EU-kommissionen, at civilsamfundet bør være i stand til at vurdere om udvindings- og primærskovningsindustrien leverer tilstrækkelig værdi til de samfund disse opererer i, og at multinationale selskaber lige så vel som regeringer skal kunne holdes til ansvar for betalinger foretaget indenfor disse industrier.

Derfor foreslår 92-gruppen og Globalt Fokus, at det indarbejdes i lovforslaget, at 1) kontrakter indgået mellem virksomheder inden for disse industrier og de respektive offentlige myndigheder skal

offentliggøres, og 2) at der bør stilles krav til, at virksomheder inden for disse industrier skal foretage en fuld land-for-land rapportering.

Del 3 fremhæver, at krav om fuld land-for-land rapportering vil være til gavn for alle virksomheder, der er dækket af årsregnskabs- og værdipapirhandelsloven.

Del 1 – de konkrete ændringsforslag, der skal implementere de relevante dele af transparens- og regnskabsdirektiverne i dansk lov

92-gruppens og Globalt Fokus overordnede bemærkninger

92-gruppen og Globalt Fokus anser kravene om, at virksomheder inden for udvindings- og primærskovningsindustri skal rapportere, hvad de betaler til myndighederne i de lande de opererer i, som et vigtigt og substantielt skridt i den rigtige retning. Oplysninger der afstedkommer fra denne rapportering kan bruges af alle parter til at arbejde for, at udviklingslandene beholder den retsmæssige værdi fra eksporten af deres naturressourcer, og at myndigheder i disse lande bliver holdt ansvarlige for deres brug af offentlige midler.

92-gruppen og Globalt Fokus finder derfor direktivernes krav og deres implementering i dansk ret positivt, og noterer sig, at de foreslåede lovændringer i paragrafferne 99c, 128a i årsregnskabsloven og paragraf 27 stk. 13 i værdipapirhandelsloven i det store og hele tilfredsstillende implementerer kravene fra de relevante direktiver.

92-gruppens og Globalt Fokus konkrete bemærkninger

Dog er der stadig nogle punkter, hvor 92-gruppen og Globalt Fokus har konkrete anbefalinger til ændringerne foreslået i lovforslaget.

Ikrafttræden af lovforslaget

Lovforslaget som helhed er foreslået med ikrafttrædelse for finansåret 2016, hvilket betyder at de første afrapporteringer som følge af de foreslåede ændringer først bliver tilgængelige i midten af 2017. Givet afrapporteringernes vigtige karakter ser 92-gruppen og Globalt Fokus meget gerne, at de nævnte krav til virksomheder inden for udvindings- og primærskovningsindustri træder i kraft allerede for finansåret 2015.

Formatet af og adgang til oplysninger, som fremkommer fra afrapporteringen

92-gruppen og Globalt Fokus vil dernæst pointere, at formatet af og adgangen til oplysningerne om virksomhedernes betalinger til myndigheder i enkelte lande bør adresseres i lovforslaget. Mere konkret understreger 92-gruppen og Globalt Fokus, at oplysningerne skal kunne bruges af

civilsamfund, aktivister og myndighedspersoner verden over, og at følgende derfor bør tages til efterretning:

- Oplysninger om virksomheders betalinger til myndigheder i de enkelte lande bør være offentlige og lettilgængelige på virksomhedernes hjemmeside i et format, som nemt kan bruges i fx regneark til brug for udenforstående aktører, og bør som minimum offentliggøres på dansk og engelsk.
- Det bør endvidere specificeres, at oplysningerne om virksomhedernes betalinger skal være gratis tilgængelige for alle, og at det derfor ikke er tilladt for virksomheder at opkræve betaling som modydelse for adgang til oplysningerne.

Del 2 – nødvendige videre skridt for at sikre fuld åbenhed om betalinger inden for udvindings- og primærskovningsindustri

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det at formålet med de for denne høringssvars relevante ændringer er at ”skabe øget åbenhed om betalinger for udnyttelse af ikke-fornybare ressourcer. Formålet med oplysningskravet er således primært åbenhed om modtagerne af betalingerne, og ikke i så høj grad åbenhed om de omfattede virksomheders finansielle forhold. Åbenhed om hvilke myndigheder, der har modtaget betalinger, er særligt relevant for så vidt angår lande, der har en svag offentlig administration samt høj risiko for korruption og misbrug af offentlige midler”¹³.

Hertil er det værd at bemærke, at 92-gruppen og Globalt Fokus naturligvis er positive overfor og enige i, at åbenhed omkring modtagersiden af betalingerne er vigtig ift. bl.a. at undgå korruption og misbrug af offentlige midler. Vi vil dog understrege, at denne åbenhed omkring betalinger lige så vel bør gælde for den side, der foretager betalingerne; de multinationale selskaber.

Dette er EU-Kommissionen også opmærksom på, hvilket eksempelvis kommer til udtryk i Kommissionens ”Impact Assessment for Financial Disclosures on a Country by Country Basis”: “A degree of [multinational corporation] accountability would also be created, as over the life of a project the total payments to government would be known so that civil society would be in a position to question whether the contracts entered into between the government and extractive and loggers of primary forests delivered adequate value to society and government”¹⁴ (understregninger tilføjet). Det er 92-gruppens og Globalt Fokus klare opfattelse, at direktiverne ikke stiller noget til hindring for at stille disse krav til de selskaber direktiverne berører.

Grundet olie, gas og mineralers ikke-fornybare natur er det af afgørende vigtighed, at civilsamfundet i lande, der eksporterer disse naturressourcer, har mulighed for at vurdere om landet og

---

¹³ S 53

¹⁴ European Commission, Part II Impact Assessment for Financial Disclosures on a Country by Country Basis, October 2011, section 7.1.1, side 35:

http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/docs/sme_accounting/review_directives20111025-impact-assessment-part-2_en.pdf

lokalsamfundene, deriblandt oprindelige folk, får en retfærdig andel af værdien af deres naturressourcer. Netop EU-kommissionens betragtning om, at civilsamfundet skal være i stand til at vurdere om udvindings- og primærskovningsindustrien leverer tilstrækkelig værdi til samfundet og regeringen i de lande industrien opererer i, er hovedfokusset for denne del af 92-gruppens og Globalt Fokus høringssvar. Åbenhed om virksomheders betalinger til statskassen er naturligvis vigtigt i dette henseende, men er ikke tilstrækkeligt i sig selv.

Derfor foreslår 92-gruppen og Globalt Fokus, at der i lovforslaget dels indføres krav om offentliggørelse af kontrakter indgået mellem virksomheder og regeringsinstanser, og dels at der stilles krav, til at virksomheder inden for disse industrier foretager en fuld land-for-land rapportering.

Offentliggørelse af kontrakter, der er indgået mellem virksomheder og myndigheder omkring de i lovforslaget nævnte betalinger til myndigheder vil give civilsamfundet mulighed for at undersøge ikke bare hvad firmaerne har betalt, men også om de har betalt det de skal ift. deres kontrakter. Det vil ydermere henlede opmærksomheden på eventuelle skatterabatter eller andre specifikke indrømmelser givet til virksomhederne, og dermed sætte civilsamfundet bedre i stand til at vurdere udvindings- og primærskovningsindustriens bidrag til samfundet som helhed, og grundlaget for dette. Offentliggørelse af kontrakter indenfor udvindingsindustri er desuden anbefalet af Verdensbanken¹⁵.

Derudover bør der i lovforslaget stilles krav til, at virksomheder inden for udvindings- og primærskovningsindustri, der bliver indbefattet af kravene om oplysninger om betalinger til regeringer, afgiver en fuld land-for-land rapportering. Dette er i tråd med anbefalinger fra bl.a. OECD og G20¹⁶, og er allerede indført for banksektoren i EU, ifm det fjerde Kapitalkravsdirektivs artikel 89.

En sådan fuld land-for-land rapportering indebærer at virksomhederne bl.a. bør offentliggøre¹⁷:

- Et samlet overblik over koncernen. Mere specifikt en liste over alle lande/jurisdiktioner, hvor selskabet opererer, og navnene på alle sine datterselskaber, der opererer i hvert af disse lande/jurisdiktioner;
- Finansielle resultater i alle lande/jurisdiktioner, hvor virksomheden opererer. Her bør virksomhederne offentliggøre vigtige finansielle oplysninger, såsom omsætning (indkomst eller salg), overskud (forskellen mellem omsætning og omkostninger), antal medarbejdere og lønomkostninger;
- Oversigt over aktiver: alle de ejendomme selskabet ejer i hvert land/jurisdiktion, dets værdi, og hvad det koster at vedligeholde det, og;
- Skatteinformationer om hver enkelt skattebetaling; og derudover fuldstændige oplysninger om gæld.

¹⁵ <http://wbi.worldbank.org/wbi/news/2014/01/28/world-bank-and-partners-publish-book-mining-contracts>

¹⁶ http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/guidance-on-transfer-pricing-documentation-and-country-by-country-reporting_9789264219236-en

¹⁷ Concord Europe 2013: Spotlight on EU Policy Coherence for Development

Det nævnes i lovforslaget, at *"der lægges op til, at der ikke på nuværende tidspunkt implementeres strengere krav i dansk lovgivning end krævet efter direktivet for at fremme lige konkurrenceforhold"*¹⁸. Hertil vil 92-gruppen og Globalt Fokus nævne, at krav om offentliggørelse af kontrakter og aflæggelse fuld land-for-land rapportering er standarder der, som nævnt ovenfor, er anbefalet og delvist implementeret af toneangivende vægtige internationale institutioner som OECD, G20, Verdensbanken og EU. Disse standarder kommer derfor med stor sandsynlighed til, inden for en nær fremtid, at udgøre generelle obligatoriske standarder, og dermed udgangspunktet for de lige konkurrenceforhold virksomheder skal operere ud fra. Det vil derfor ikke skade de lige konkurrenceforhold at implementere de nævnte krav i lovgivningen allerede nu; det vil tværtimod sætte Danmark på forkant med en udvikling, der er irreversibelt gang indenfor at sætte nye standarder for virksomheders konkurrenceforhold inden for udvindings- og primærskovningsindustri.

Del 3 - Fuld land-for-land rapportering bør indføres for alle sektorer for at adressere skatteunddragelse

I bemærkningerne til lovforslaget nævnes det, at regeringen lægger op til *"en direktivnær implementering for så vidt angår kravene om betalinger til myndigheder i forbindelse med aktiviteter inden for udvinding af olie, gas, mineraler osv., hvor kravene kun implementeres for de virksomheder, som følger af direktivet"*¹⁹.

Det er 92-gruppens og Globalt Fokus holdning, at en fuld land-for-land rapportering er ønskelig, ikke blot inden for udvindings- og primærskovningsindustri, men inden for alle sektorer; og at sådanne krav som nævnt ovenfor derfor bør indføres som gældende for alle virksomheder der er dækket af årsregnskabs- og værdipapirhandelsloven.

De tidligere nævnte anbefalinger fra OECD og G20 af fuld land-for-land rapportering gælder alle sektorer, og ikke blot udvindings- og primærskovningsindustri, og er allerede i gang med at blive implementeret – som eksemplificeret ved EU's fjerde Kapitalkravsdirektiv. Fuld land-for-land rapportering kan altså, i tråd med ovenfor nævnte argumenter, ses som en fremtidig obligatorisk generel standard for multinationale virksomheders foretagender, og at indføre denne standard for alle virksomheder der er dækket af Årsregnskabs- og Værdipapirhandelsloven er derfor kun i Danmarks interesse.

Derudover er generel fuld land-for-land rapportering for alle sektorer i alle interessenters interesse, da en sådan afrapportering bl.a. kan tjene til at afsløre multinationale virksomheders eventuelle aggressive skatteminimerende adfærd. Sådant adfærd fører til tab af milliarder i tabte skatteindtægter for både Danmark²⁰, EU²¹ og udviklingslandene²², og er blevet kritiseret samstemmende af både erhvervs- og vækstministeren²³, statsministeren²⁴ og skatteministeren²⁵.

---

¹⁸ Side 54 i lovforslaget

¹⁹ Side 42 i lovforslaget

²⁰ Regeringen anslår et tab i skatteindtægter på mellem 3 og 5 mia kr årligt - Regeringen 2014: Styrket indsats mod skattely, side 2

---

²¹ Kommissionen anslår et samlet tab i skatteindtægter for EU på op til € 1000 mia årligt - http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_fraud_evasion/a_huge_problem/index_en.htm

²² Udviklingsorganisationer anslår et tab for udviklingslande på op til 900 mia kr årligt - Concord Europe 2013: Spotlight on EU Policy Coherence for Development side 26

²³ http://politiken.dk/oekonomi/fokus_oekonomi/Luxembourg_laekage/ECE2465420/region-syd-vil-undgaa-handel-med-selskaber-i-skattely/

²⁴ <http://www.jyllands-posten.dk/premium/indland/ECE5498197/danmark-presser-pa-for-skatte-indgreb/>

²⁵ <http://www.skm.dk/aktuelt/presse/pressemeddelelser/2014/september/skatteministeren-hilser-oecd-anbefalinger-mod-aggressiv-skatteplanlaegning-velkomne/>

Erhvervs- og Vækstministeriet - Erhvervsstyrelsen
 Dahlerups Pakhus
 Langelinie Allé 17
 2100 København Ø

KRONPRINSESSEGADE 2
 1306 KØBENHAVN K
 TLF. 33 96 97 98
 FAX 33 36 97 50

DATO: 10. december 2014
 SAGSNR.: 2014 - 3495
 ID NR.: 323779

carsor@erst.dk og miasim@erst.dk

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv.

Ved e-mail af 10-11-2014 har Erhvervs- og Vækstministeriet - Erhvervsstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Årsregnskabslovens § 99 a – CSR

Advokatrådet finder det uheldigt, at 'definitionen' af virksomheders samfundsansvar fortsat fastholder 'frivilligt' som en del af definitionen. Det forekommer overflødigt og ikke i overensstemmelse med nutidige definitioner af virksomheders samfundsansvar (CSR). EU Kommissionen ændrede definitionen af CSR i oktober 2011 og forlod 'frivillighed' som en del af definitionen. At fastholde 'frivilligt' medvirker blot til at opretholde virksomheders forestilling om, at en hvilken som helst aktivitet kan betegnes som samfundsansvarlig, og at virksomheder selv kan definere, hvad der er samfundsansvarligt. Rådet for Samfundsansvar anvender en tredje definition af CSR, om end den ligger tættere på EU's definition¹. Advokatrådet anbefaler, at lovgivningen anvender Dansk Erhvervs (DE's) nye definition af CSR; alternativt EU Kommissionens definition. Der er nu enighed om, at det er virksomhedens samfundsansvar, som minimum, at håndtere negativ indflydelse på internationalt aftalte principper for menneskerettigheder, miljø og anti-korruption.

¹ Se - http://raadettforsamfundsansvar.dk/hvad_er_csr. Rådets forståelse af samfundsansvar: Rådet for Samfundsansvar tager i sit arbejde udgangspunkt i Europa-Kommissionens definition af virksomheders samfundsansvar (corporate social responsibility, CSR) Kommissionen definerer samfundsansvar som: *"...virksomhedernes ansvar for deres indflydelse på samfundet"*. I følge Kommissionen skal en virksomhed som fuldt ud lever op til sit samfundsansvar: *"...råde over en strategi, som indarbejder sociale, miljømæssige og etiske aspekter samt forbrugerhensyn og menneskerettigheder i deres forretningsaktiviteter og i kernestrategien i nært samarbejde med deres samarbejdspartnere"*. Rådet for Samfundsansvar forstår Europa-Kommissionens definition således: *"Virksomheden viser samfundsansvar og skaber værdi for både virksomhed og samfund ved i dialog med sine interessenter at håndtere sociale, miljømæssige og økonomiske udfordringer i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper"*.

Den danske regering er gennem FN's Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv forpligtet til sikre, at danske virksomheder implementerer et ledelsessystem til at håndtere den mulige og aktuelle negative indflydelse på menneskerettighederne, som enhver virksomhed vil have. Gennem OECD's Retningslinjer har Danmark forpligtet sig til at anvende ledelsesstandarder på tværs af de tre bundlinjer. Frivillighed i definitionen vil således være i strid med Danmarks forpligtelser. Tilsvarende argument kan rejses i forhold til bekæmpelse af korruption, og det forekommer uheldigt at signalere til virksomhederne, at arbejdet mod korruption er 'frivilligt'.

For det andet finder Advokatrådet inklusionen af 'sociale forhold' overflødig. Begrebet fremstår for bredt og til dels misvisende. Menneskerettighederne, der også inkluderer centrale arbejdstagerrettigheder, udgør kernen af social bæredygtighed. At nævne 'sociale forhold' udover menneskerettighederne øger blot virksomhedernes udfordring med at finde mening ved CSR. På side 163 i udkastet til lovforslag fremgår det, at "Hvad angår sociale og personalemæssige anliggender kan oplysningerne i redegørelsen navnlig vedrøre de foranstaltninger, der er truffet for at sikre ligestilling, gennemførelsen af Den Internationale Arbejdsorganisations grundlæggende konventioner, arbejdsvilkår, dialogen mellem arbejdsmarkedets parter, respekten for arbejdstagernes ret til at blive informeret og hørt, respekten for fagforeningsrettigheder, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og dialogen med lokalsamfundet og/eller de foranstaltninger, der er truffet for at sikre beskyttelsen og udviklingen af disse samfund". Alle disse emner er omfattet af indflydelsen på menneskerettigheder som defineret ved 'the International Bill of Human Rights'.

På side 163 i udkast til lovforslaget fremgår det endvidere, at "Med hensyn til menneskerettigheder samt bekæmpelse af korruption og bestikkelse kan den ikke-finansielle redegørelse indeholde oplysninger om forebyggelse af menneskerettighedskrænkelser og/eller de instrumenter, der er indført til bekæmpelse af korruption og bestikkelse. Dette er ikke et krav, men bør opfattes som en relevant rettesnor for virksomhederne". Advokatrådet finder, at forslaget også i forhold til rapportering bør opfylde de forpligtelser under menneskerettighederne, som nu er defineret ved FN's Retningslinjer "State duty to protect". Det er derfor ikke tilstrækkeligt at nævne den eneste eksplicite forpligtelse for regeringen – ansvaret for menneskerettighederne – som et 'ikke-krav'. Det bør i den forbindelse nævnes, at det er misvisende, når udtrykket 'menneskerettighedskrænkelser' anvendes i lovens forarbejder. Som udgangspunkt kan kun stater krænke internationale menneskerettigheder. Virksomheder har negativ indflydelse på menneskerettighederne, da virksomheder ikke er bundet af internationale konventioner. Kun i de sjældne tilfælde hvor virksomheder forårsager eller bidrager til særligt grove impacts kan en virksomhed siges at krænke menneskerettighederne. Den fejlagtige brug af 'krænkelser' modvirker erhvervslivets interesse i at engagere i menneskerettighederne – og dermed implementeringen af FN's Retningslinjer.

I forhold til rapporteringskravene til bestemmelsens stk. 2, nr. 2, er det Advokatrådets opfattelse, at der med fordel kan fastsættes regler svarende til FN's

Retningslinjer, som indeholder fem minimumskrav til en policy statement på dette område. Det forekommer således uheldigt, at loven lader det være op til virksomheden, om den vil have en politik eller ej, og videre at loven ikke angiver de fem krav, der ville sikre at danske virksomheder møder den internationalt aftalte minimumsstandard.

Advokatrådet opfordrer til, at der i bestemmelsens stk. 2, nr. 3 anvendes den officielle oversættelse, "nødvendig omhu" og ikke "nødvendig og rettidig omhu". Det er beklageligt, at virksomhederne igen kan få den opfattelse, at 'human rights due diligence' er frivilligt, når den danske stat har forpligtet sig til at sikre, at virksomheder i Danmark implementerer en sådan veldefineret aktivitet. Lovforslaget kunne angive minimumselementerne af et sådant system for at afmystificere begrebet og undgå sammenblanding med begrebet 'legal due diligence', som er en fast aktivitet ved virksomhedsoverdragelser.

Brugen af begrebet 'negativ påvirkning af politikområder' i stk. 2, nr. 4 forekommer meningsløs, idet det vigtige spørgsmål er, om virksomhederne fokuserer på risikoen for negativ indflydelse på menneskers rettigheder, og ikke på risikoen for virksomheden. Denne markante udvikling i internationalt aftalte principper for CSR ses ikke afspejlet i forslaget. Den vigtige information i forhold til virksomhedens håndtering af risici er, hvordan virksomheden konkret gør noget for at forebygge og afværge mulig negativ indflydelse og giver adgang til oprejsning for aktuel negativ indflydelse.

Endelig bemærker Advokatrådet vedrørende bestemmelsens stk. 8, at den tidligere undtagelse alene omfattede UN Global Compact Communication of Progress. Udvidelsen til 'internationale retningslinjer' fremstår for bred og uden kvalificering.

Lov om værdipapirhandel

Der henvises til Advokatrådets høringsvar af 20. oktober 2014 vedr. "udkast til forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel mv., og lov om finansiel virksomhed, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde mv." for så vidt angår forslagets § 4, pkt. 5, vedrørende ny § 84 k i lov om værdipapirhandel.

Med venligheden

Torben Jensen

Danish
Shipowners'
Association

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Afsendt elektronisk: carsor@erst.dk, miasim@erst.dk

5. december 2014

MBS/kc

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Danmarks Rederiforening har den 7. november 2014 modtaget ovennævnte høring.

Rederiforeningen har følgende bemærkninger til forslaget til lov vedr. ændringer i Årsregnskabsloven, særligt hvad angår § 99a, som omhandler virksomhedernes rapportering på samfundsansvar. Her giver direktivets artikel 19a, stk. 1, litra d anledning til følgende spørgsmål og bemærkninger:

Hvad er rammen for beskrivelsen af risici, i.e. hvor begynder og hvor slutter man? Derudover kan der være risici, som man – fx af konkurrencemæssige årsager – ikke ønsker at beskrive. Samme spørgsmål gør sig gældende i forhold til beskrivelsen af due diligence. Hvornår har virksomheden svaret fyldestgørende?

Rederiforeningen finder, at myndighederne med fordel kunne præcisere dette i en vejledning. Det vil være en stor hjælp for virksomhederne i det konkrete arbejde og desuden også afgrænse platformen for udefrakommende kritik af virksomheden.

Med venlig hilsen

Maria Bruun Skipper
33 48 92 86
mbs@shipowners.dk

Carina Gaarde Sørensen

Fra: Klaus Struwe <struwe@post9.tele.dk>
Sendt: 5. december 2014 00:20
Til: Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen
Cc: Jens Møller Nielsen
Emne: Ingen bemærkninger - Dansk Aktionærforening

Udkast til Forslag til Lov om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om værdipapirhandel m.v.

(Reduktion af administrative byrder, tilpasning til de internationale regnskabsstandarder, gennemførelse af det nye regnskabsdirektiv og ændringer til gennemsigtighedsdirektivet m.v.)

Erhvervsstyrelsens høring af 7. november 2014.

Dansk Aktionærforening har ingen bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Venlig hilsen

Klaus Struwe

Politisk konsulent for Dansk Aktionærforening

KLAUS STRUWE DEVELOPMENT

Management Consultant

Hans Bruuns Vej 14, st.

DK-2920 Charlottenlund

Tel.: +45 20 27 86 39

E-mail: struwe@post9.tele.dk

Mia Simonsen

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 10. november 2014 09:03
Til: Mia Simonsen
Emne: SV: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Kære Mia Simonsen

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 7. november 2014 vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Camilla L. Kramme
 Administrativ koordinator

Fra: Mia Simonsen [<mailto:MiaSim@erst.dk>]

Sendt: 7. november 2014 11:21

Til: 'tdc@92grp.dk'; 'aege@92grp.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'amnesty@amnesty.dk'; 'ae@ae.dk'; 'ae@aeraadet.dk'; 'ac@ac.dk'; 'pote@atp.dk'; 'kontakt@bryggeriforeningen.dk'; 'info@bryggeriforeningen.dk'; 'mail@dbmf.dk'; 'info@cfu-net.dk'; 'info@cepos.dk'; 'info@concorddanmark.dk'; 'cbs@cbs.dk'; 'etopp@csrforum.dk'; 'dvca@dvca.dk'; 'nationalbanken@nationalbanken.dk'; REDERI_NETKON; 'danmarks@skibskredit.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'lmv@danskbyggeri.dk'; 'daf@shareholders.dk'; 'Dansk Arbejdsgiverforening'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'di@di.dk'; 'lwh@di.dk'; 'info@dieh.dk'; 'dirf@dirf.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'ddf@finansanalytiker.dk'; 'info@fondsmaeglerforeningen.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'bii@landscentret.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'info@dmr.nu'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'dfl@dfl.dk'; 'info@danskemaritime.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'jw@dsk.dk'; 'dsk@dsk.dk'; 'sekretaer@aktuarforening.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'info@netvaerksprisen.dk'; 'dors@dors.dk'; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk'; 'dommerforeningen@gmail.com'; 'post@domstolsstyrelsen.dk'; 'post@finansforbundet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'cns@nasdaqomx.com'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'fbr@fbr.dk'; 'andelskasseforeningen@jak.dk'; 'bestyrelsen@f-fb.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'sekretariat@fdr.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'ftf@ftf.dk'; 'gii@gii.dk'; 'info@nanoq.gl'; 'info@gxgmarkets.com'; 'asb@asb.dk'; 'hk@hk.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ibis@ibis.dk'; 'ida@ida.dk'; 'info@ifr.dk'; 'itb@itb.dk'; CG-Komite; 'kto@kto.dk'; 'kk@kommunekredit.dk'; 'kl@kl.dk'; 'trm@bdo.dk'; 'kaf@kaf.dk'; 'info@krifa.dk'; 'oms@lindcad.dk'; 'ku@ku.dk'; 'info@if.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'landscentret@landscentret.dk'; 'info@dlbr.dk'; 'lo@lo.dk'; 'lederne@lederne.dk'; 'hfa@ac.dk'; 'sekretariatet@lopi.dk'; 'info@ld.dk'; 'Ms@ms.dk'; 'anne.zeuthen.loekkegaard@nasdaq.com'; 'mail@realkreditforeningen.dk'; 'rkr@rkr.dk'; 'rbf@regionalebanker.dk'; 'info@revifora.dk'; Revisortilsynet; 'info@rigsrevisionen.dk'; Camilla Ackey Wolf; 'ruc@ruc.dk'; 'sekretariat@rbenet.dk'; 'mrp@sda.dk'; 'info@sala.dk'; 'saoek@ankl.dk'; 'sdu@sdu.dk'; Jakob Willer (TI); 'info@verdensskove.org'; 'cs@vfa.dk'; 'vp@vp.dk'; 'wwf@wwf.dk'; 'poul.kjaer@aguilonius.com'; 'aau@aau.dk'; 'au@au.dk'; 'riomfr@fo.stm.dk'; 'bm@bm.dk'; 'fm@fm.dk'; 'fmn@fmn.dk'; 'jm@jm.dk'; 'km@km.dk'; 'kebmin@kebmin.dk'; 'kum@kum.dk'; 'mim@mim.dk'; 'mbbl@mbbl.dk'; 'sm@sm.dk'; 'fvm@fvm.dk'; 'sum@sum.dk'; 'skm@skm.dk'; 'stm@stm.dk'; 'trm@trm.dk'; 'ufm@ufm.dk'; 'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'oim@oim.dk'
Cc: Victor Kjær; Marie Voldby; Jan-Christian Nilsen; Lykke Skødt; Rune Gottlieb Skovgaard; Grethe Krogh Jensen; Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen; Flemming Houge Nielsen; Anja Lamp Vrang; Jakob Solmunde; 'miv@evm.dk'; 'tiv@evm.dk'; 'arh@evm.dk'; 'lhp@ftnet.dk'
Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Til høringsparterne,

Hermed sendes udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring.

Bemærkninger imødeses senest fredag den 5. december 2014 kl. 12.

Bemærkninger bedes sendt til Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og Mia Simonsen, miasim@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Carina Gaarde Sørensen på telefon 3529 1358 eller Mia Simonsen på telefon 3529 1397.

Med venlig hilsen

Mia Simonsen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Erhvervsvilkår og regulering

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Telefon: +45 3529 1000

Direkte: +45 3529 1397

E-mail: MiaSim@erst.dk

www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Erhvervsstyrelsen
Att. Mia Simonsen.

Fremsendt pr. mail til carsor@erst.dk og
miasim@erst.dk

7. december 2014
Dokumentnr.: 101418

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabslov m.v.

Dansk Byggeri har den 7. november 2014 modtaget høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabslov m.v.

Dansk Byggeri har følgende kommentarer til udkastet til lovforslag.

Overordnet

Dansk Byggeri er i udgangspunktet enig i, at virksomhedernes administrative byrder skal lattes så meget som muligt.

Netop i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskab m.v. for virksomhederne kan Dansk Byggeri dog være bekymret for, at kravene til udarbejdelsen lempes så meget, at det offentligt tilgængelige udarbejdede materiale ikke vil være grundlag for en ekstern vurdering af virksomheden – eksempelvis ved kreditvurdering af virksomheden i forbindelse med finansiering eller blot som løbende rapportering og dialog med eksterne samarbejdspartnere – eksempelvis netop finansieringskilderne.

Såfremt virksomheden i en sådan situation skal udarbejde supplerende opgørelser og redegørelser – herunder med bistand eller godkendelse af revisor – udgør de foreslåede lempelser reelt ikke en administrativ lettelse for virksomheden.

Dansk Byggeri lægger på den baggrund vægt på, at de foreslåede lempelser er i overensstemmelse med normale og rimelige krav fra eksempelvis den finansielle sektor i forbindelse med kreditvurderingen og således for så vidt angår historiske opgørelser kan danne grundlag for dialog og kreditbehandling af den enkelte virksomhed. Og dermed, at virksomheden ikke skal anvende yderligere ressourcer – herunder indhente bistand og/eller godkendelse hos revisor – i forbindelse med sagsbehandlingen.

Samfundsansvar

Dansk Byggeri støtter at arbejdet med samfundsansvar er forretningsdrevet og knytter sig til virksomhedens kerneforretning. Desværre ser vi en risiko for at implemente-

ringen af soft-law område som CSR eller samfundsansvar er kommet til at true virksomhedernes retsstilling. Netop fordi CSR skal tilpasses den enkelte virksomheds kerneforretning er beskrivelser og definitioner ofte vage. Når vage definitioner, som eksempelvis den omkring forståelse af forretningsmodel, bliver ophøjet til lov, så stilles danske virksomheder i en usikker retlig situation

I § 99a (128 s. 251) stk. 2. 1) gives der en kort beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel.

Overordnet set mener Dansk Byggeri, at det ikke er rimeligt at en virksomhed skal oplyse om sin forretningsmodel i en CSR sammenhæng. Og det gælder også, selv om begrebet muligvis henviser til FNs principper eller andre internationale principper. Da det ikke er klart defineret i direktivet, hvilke krav der stilles til beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel, vil vi risikere en usikker retsstilling for virksomhederne.

I bemærkningerne til lovforslaget står der, at det må antages at beskrivelse af forretningsmodellen vil bidrage til forståelse af koblingen mellem strategi og kerneforretning. Hvis det er det, der ønskes beskrevet, så bør det fremgå tydeligere i stedet for som foreslået, at virksomhederne skal dele deres forretningsmodel.

Kravene til afrapportering af eksempelvis menneskerettigheder er også meget vanskelige for en virksomhed at forholde sig til. Skal man afrapportere i forhold til alle FNs menneskerettighedskonventioner eller de der er direkte relevante for virksomheden, og hvem definerer hvad der er relevant?

Desuden mener vi at der er tale om overimplementering af direktivet, når det udvides til også at gælde regnskabsklasse C.

Ikrafttrædelse

Endelig bør det vurderes, om det er nødvendigt at loven træder i kraft pr. 2016, eller om man i stedet følger direktivets muligheder, hvilket vil betyde ikrafttrædelse i 2017. Derved bliver der også bedre mulighed for at informere virksomhederne om de nye initiativer, og give virksomhederne mulighed for på rimelig vis at få tilpasset den årlige beretning og årsregnskabet til de nye krav.

Generelt

Dansk Byggeri er til rådighed for uddybning af ovennævnte.

Med venlig hilsen
Dansk Byggeri

Jørn Jensen
Udviklingschef

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Vesterbrogade 37
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

8. december 2014

Dok.nr. D-2014-03/242

Vedr.: Udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Erhvervsstyrelsen har den 7. november 2014 sendt udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 5. december 2014.

Udkastet til lovforslag giver ikke Danske Advokater anledning til at afgive et høringssvar.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
Vicedirektør

Erhvervsstyrelsen
Att.: Carina Gaarde Sørensen og Mia Simonsen
Dahlerups Pakhus, Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Pr. mail: carsor@erst.dk og miasim@erst.dk

5. december 2014

Høringsvar – Udkast til forslag om lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Erhvervsstyrelsen har den 7. november 2014 sendt udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven i høring.

Dansk Erhverv har følgende bemærkninger til udkastet.

Generelle bemærkninger

Formålet med forslaget til lov om ændring af årsregnskabsloven er tredelt. For det første at lette erhvervslivets administrative byrder, for det andet at implementere de pligtige dele af EU's nye regnskabsdirektiv og for det tredje at foretage en international tilpasning af den danske årsregnskabslov.

Dansk Erhverv bifalder indledningsvist en tilpasning af dansk lovgivning til internationale standarder, således at dansk særlovgivning undgås i videst muligt omfang. En tilpasning af årsregnskabsloven til de internationale regnskabsstandarder vil et langt stykke hen ad vejen gøre den finansielle rapportering nemmere for de virksomheder, der aflægger årsrapport efter IFRS.

I relation til formålet om at lette erhvervslivets byrder er det et område, som Dansk Erhverv bakker fuldt ud op om i mange sammenhænge, og et arbejde vi lægger stor vægt på. Dansk Erhverv er i løbende dialog med vores medlemskreds om, hvilke administrative byrder der kan fjernes helt eller mindskes, hvor dette er muligt.

Dansk Erhverv har været og vil fortsat være en aktiv støtte af og deltager i det arbejde, der foregår i regi af Regeringens Virksomhedsforum. Fokus på identificeringen af og arbejdet med at bekæmpe de byrder, der gør det svært at drive virksomhed i Danmark skal fastholdes.

Dansk Erhverv anerkender, at al dansk lovgivning løbende skal lempes med henblik på at forbedre erhvervslivets rammevilkår og fjerne flest mulige overflødige administrative krav og procedurer.

Flere dele af nærværende udkast til lovforslag, hvis hovedformål er byrdelempelser for erhvervslivet, peger imidlertid i en helt anden retning.

Dansk Erhverv har i en del af forslagets enkeltdele vanskeligt ved at følge, at forslagene rent faktisk vil føre til reelle byrdelempelser og ikke blot på papiret.

DAMVAD-analysen

Dansk Erhverv har med interesse læst den for Erhvervsstyrelsen udarbejdede analyse fra juni 2014 af "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder", og bifalder det gode initiativ fra styrelsens side.

Således udgør en sådan analyse af regnskabsbrugernes syn på værdien af informationen i årsrapporterne et centralt og meget relevant bidrag ved overvejelserne om, i hvilket omfang der kan og skal ske lempelser i regnskabslovgivningen.

Når dette er sagt, undrer det Dansk Erhverv, at analysens konklusioner ikke lader til at være blevet tillagt vægt i processen med at udarbejde udkastet til nærværende lovforslag.

Analysen konkluderer bl.a., at årsrapporten er den vigtigste informationskilde om virksomhedernes økonomi set fra en bred regnskabsbrugervinkel.

En anden interessant konklusion fra analysen er, at det er regnskabsbrugernes vurdering, at der uanset en mindskelse af kravene til årsrapportens indhold i vidt omfang stadig vil blive efterspurgt de samme oplysninger fra bl.a. bankernes og øvrige samarbejdspartneres side.

Med andre ord ses der at være en bred anerkendelse af, at en udvanding af det nuværende indhold af årsrapporterne næppe vil føre til reelle lempelser, udover i det konstruerede AMVAB-regnskab.

Dansk Erhverv-medlemsundersøgelse

Dansk Erhverv tillader sig kort at referere til en undersøgelse vi har gennemført i 2014 blandt 537 af vores medlemsvirksomheder, der viser, at brugen af regnskaber og kreditoplysninger er udbredte. Virksomhederne bruger både data til at tjekke kreditværdighed hos kunder, undgå dårligere betalere og se konkurrenter i kortene.

Regnskabsoplysninger kan give værdifuld viden om samarbejdspartnere, potentielle kunder og leverandører, således at man blandt andet kan holde øje med konkurrenter og undgå at indgå aftaler med virksomheder, der risikerer at gå i betalingsstandsning eller på anden vis er i økonomisk uføre.

Et par af undersøgelsens hovedkonklusioner er, at:

- Knap halvdelen af de adspurgte virksomheder, 47 pct., er helt eller overvejende enige i, at det vil skabe større usikkerhed for deres forretning, hvis der var færre oplysninger i regnskaberne, end der er i dag.
- 19 pct. af de adspurgte virksomheder har på baggrund af et regnskab eller kreditinformationer givet afslag på tilbud eller takket 'nej' til en kunde/leverandører inden for de seneste 12 måneder.

Vores medlemsvirksomheder lægger i lighed med konklusionerne i DAMVAD-analysen dermed afgørende vægt på informative årsrapporter, der anvendes til en lang række formål, ikke mindst i forhold til fremskaffelse af kapital, der i forvejen udgør en stor udfordring for en del virksomheder.

Arbejdet med en standardregnskabsmodel

Det kan i øvrigt nævnes, at Dansk Erhverv deltager i et samarbejde med FSR – danske revisorer, Finansrådet og DI, med det sigte at gøre det enklere for de simple klasse B-virksomheder at aflægge årsrapporter. Målet med arbejdet er at udarbejde en standardregnskabsmodel, der vil lette de mindre virksomheders finansielle afrapportering.

Specifikke bemærkninger

Forhøjelse af størrelsesgrænserne for klasse B-virksomheder

Det foreslås, at de nuværende størrelsesgrænser for klasse B-virksomheder forhøjes betragteligt, således at grænsen for nettoomsætning hæves fra 72 til 89 mio. kr., og grænsen for balancesum hæves fra 36 til 44 mio. kr.

Dansk Erhverv finder, at en så betydende forhøjelse vil medføre, at en uforholdsmæssig stor del af de danske virksomheder skal aflægge årsrapport efter de lempelige krav, der gælder klasse B-virksomhederne, særligt når der henses til karakteren af den danske erhvervsstruktur.

Forlængelse af indsendelsesfristen

Fristen for indsendelse af årsrapporter foreslås forlænget fra 5 til 6 mdr.

Dansk Erhverv er tilbageholdende med at støtte dette forslag, da regnskabsdata i forvejen er historiske og tilbageskuende, og en fristforlængelse vil blot øge afstanden til rapporteringsperioden.

Oplysninger om anvendt regnskabspraksis

Det foreslås, at mikrovirksomheder fremover kan undlade at oplyse om anvendt regnskabspraksis, hvilket ud fra Dansk Erhvervs vurdering vil være uheldigt.

Angivelsen af anvendt regnskabspraksis kan dels betragtes som et pejlemærke, dels som den overordnede "læsevejledning" til brug for regnskabslæserens forståelse af principperne for aflæggelsen af regnskabet.

Informationsniveauet i regnskabet med en vedtagelse af dette forslag vil alt andet lige blive mindre og under alle omstændigheder gøre det vanskeligere for regnskabsbrugere at tolke regnskabet indhold i den rigtige kontekst.

En sådan lempelse vil desuden føre til en øget risiko for, at årsrapporten ikke giver et retvisende billede for regnskabsbrugere.

Oplysninger om særlige poster

En fritagelse af mikrovirksomheder til at oplyse om særlige poster er vanskelig at overskue konsekvenserne af.

Dansk Erhverv hælder dog mest til, at mikrovirksomheders manglende oplysning om særlige poster vil have nogle uheldige og utilsigtede følgevirkninger. Dette hænger sammen med, at karakteren af særlige poster netop er indtrufne begivenheder eller særlige poster, som regnskabsbrugere vil have stor gavn af at kende til, når de læser årsrapporten.

Oplysninger om antal beskæftigede

Det foreslås endvidere, at oplysningen om antal beskæftigede ikke længere skal fremgå af regnskaberne.

Antal beskæftigede indikerer flere forhold, bl.a. virksomhedernes beskæftigelsessituation, ligesom tallet indgår i beregningen af flere nøgletal, og har dermed en ikke ubetydelig værdi for regnskabslæserne.

Dansk Erhverv har desuden vanskeligt ved at genkende den store lempelse i at kunne undlade at oplyse antal beskæftigede i ens virksomhed.

Ledelsespåtegning i tilfælde af ét ledelsesmedlem

Et andet af lempelsesforslagene, som Dansk Erhverv ikke kan se meningen med, er forslaget om, at virksomheder med kun ét ledelsesmedlem fremadrettet kan undlade at afgive en ledelsespåtegning.

Ledelsespåtegningen kan forekomme betydningsløs, men den har flere vigtige funktioner, herunder sikrer ledelsespåtegningen, at ledelsen uanset dens størrelse er bevidst om deres ansvar for regnskabsaflæggelsen.

Ledelsens påtegning af regnskabet har således en stor signalværdi, samtidig med at det igen ikke forekommer byrdefuldt at afgive denne.

Ændring af ÅRL § 99a - samfundsansvar

Som tidligere bemærket i præhøringen fremsendt til Rådet for Samfundsansvar den 27. august 2014, er det meget vigtigt for Dansk Erhverv og vores medlemsvirksomheder, at vi fra dansk side ikke overimplementerer EU-direktivets krav om ikke-finansiell rapportering, da det vil medføre en øget administrativ byrde for danske virksomheder, som derfor belaster virksomhedernes konkurrenceevne i forhold til virksomheder i andre lande.

Derfor vil vi tale kraftigt imod forslaget om at lade de nye EU-rapporteringskrav gælde for samtlige 1100 danske virksomheder, som er omfattet af § 99a, frem for de største 50, der er omfattet af EU-direktivet. Med de nuværende krav i § 99a er danske virksomheder allerede i front på CSR-rapportering, så vi ser det som en unødvendig stramning af administrative byrder at indføre en overimplementering med øgede krav for danske virksomheder.

I relation til den foreslåede tilføjelse af rapportering om miljøpolitik i § 99a er dette en naturlig udvikling, da implicerede virksomheder i årevis har arbejdet med miljø. Miljølovgivningen er veludviklet og har været noget virksomheder har forholdt sig målrettet til siden 1970'erne og ved implementering af certificeret miljøledelse som

EMAS og ISO 14001. Det må derfor forventes, at den foreslåede tilføjelse af rapportering om miljøpolitik i § 99a ikke vil få den store betydning for virksomhedernes arbejde med miljøindsatsen. Vi støtter en udfasning af de grønne regnskaber og inkludering af rapportering om miljøpolitik i § 99a, såfremt det implementeres på en måde, der ikke udgør en øget byrde for virksomhederne.

Dansk Erhverv har ingen umiddelbare bemærkninger til de øvrige dele af forslaget.

Med venlig hilsen
Dansk Erhverv

Ulla Brandt
Chefkonsulent

Louise Koch
CSR-chef

2014-12-05

Ref.: UJG

Høringssvar fra Dansk Standard vedrørende:

Udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Dansk Standard (DS) værdsætter muligheden for at kommentere lovudkastet. DS' bemærkning til lovudkastet vedrører lovens § 99 a, der beskriver kravene til virksomheders rapportering om samfundsansvar.

DS anbefaler, at en CSR-rapportering i henhold til det certificerbare ledelsessystem for organisationers samfundsansvar, DS 49001, nævnes i lovbemærkningerne som én af de gyldige rapporteringsformer efter internationale retningslinjer.

DS 49001 er et certificerbart ledelsessystem og en officiel standard, der baserer sig på følgende internationale standarder:

- ISO 26000 - Guidance on social responsibility
- ISO 14001 - Environmental management systems / Requirements with guidance for use
- ISO 9001 - Quality management systems / Requirements

En DS 49001-certificering dokumenterer, at virksomheden lever op til de højeste internationale standarder for strategisk arbejde med samfundsansvar, og detaljeret rapportering om varetagelsen af samfundsansvar er et væsentligt krav for at opnå og bevare certifikatet.

DS anbefaler endvidere, at Erhvervsstyrelsen fremover i den relevante bekendtgørelse også specifikt nævner DS 49001 og/eller ISO 26000, hvilket den gældende bekendtgørelse ikke gør.

Begge anbefalinger harmonerer med regeringens egen handlingsplan for virksomheders samfundsansvar 2012-2015, *Ansvarlig Vækst* (http://samfundsansvar.dk/file/318419/ansvarlig_vaekst_csrhandlingsplan_2012.pdf).

Heri skriver regeringen blandt andet:

Derfor opfordrer regeringen danske virksomheder til at udvise ansvarlig virksomhedsadfærd og til at anvende internationale anerkendte retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd som FNs Global Compact, FNs retningslinjer om menneskerettigheder og erhvervsliv, OECDs retningslinjer for multinationale virksomheder eller ISO 26000 - vejledende standard for samfundsmæssigt ansvar.

Muligheden for at leve op til årsregnskabsloven gennem DS 49001-certificering og den derigennem krævede CSR-rapportering vil således understøtte regeringens tidligere formulerede målsætning. En målsætning, som igen harmonerer med EU-Kommissionens fremhævelse af netop UNGP, OECD og ISO 26000 som de tre væsentligste sæt retningslinjer for virksomheders arbejde med samfundsansvar. (Jf. COM(2011) 681: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sustainable-business/files/csr/new-csr/act_en.pdf)

Med venlig hilsen

Ulrik Jørstad Gade
Public affairs-konsulent
ujg@ds.dk / 26 83 26 38

Dansk Standard
Göteborg Plads 1
2450 Nordhavn

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Sendt til: carsor@erst.dk og miasim@erst.dk

5. december 2014

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved brev af 7. november 2014 med bilag har Erhvervsstyrelsen sendt ovennævnte udkast til Datatilsynet og anmodet eventuelle bemærkninger hertil.

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

Det fremgår af udkastets § 4, nr. 5, at det foreslås at indsætte bestemmelsen § 84 k efter § 84 j i lov om værdipapirhandel.

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Datatilsynet har ved brev af 21. oktober 2014 afgivet høringssvar med bemærkninger til Finanstilsynet vedrørende indsættelse af § 84 k i lov om værdipapirhandel. Kopi af høringssvaret vedhæftes.

J.nr. 2014-112-0393
Sagsbehandler
André Dybdal Pape
Direkte 3319 3223

Med undtagelse af stk. 2 svarer den foreslåede bestemmelse i Erhvervsstyrelsens udkast til den omhandlede bestemmelse i tilsynets ovennævnte høringssvar.

Idet der på baggrund af bestemmelsens ordlyd og udkastets bemærkninger ikke umiddelbart er forskel på bestemmelserne i relation til beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, kan Datatilsynet henholde sig til ovennævnte høringssvar.

For så vidt angår den øvrige del af udkastet forudsætter Datatilsynet, at behandling af personoplysninger som følge af udkastets bestemmelser vil ske under iagttagelse af persondatalovens¹ regler, og udkastet giver derfor ikke umiddelbart tilsynet anledning til bemærkninger.

Henset til omfanget af det fremsendte materiale, og at udkastet – ud over § 4, nr. 5 – ikke umiddelbart synes at indeholde ændringer af betydning for privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger, har Datatilsynet ikke foretaget en nærmere gennemgang heraf.

Er der dele af udkastet, som Erhvervsstyrelsen ønsker Datatilsynets stillingtagen til, skal tilsynet anmode styrelsen om at præcisere dette.

Kopi af dette høringssvar er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer

orientering.

Med venlig hilsen

André Dybdal Pape

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Sendt til: ministerbetjening@ftnet.dk

21. oktober 2014

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2014-112-0360
Sagsbehandler
André Dybdal Pape
Direkte 3319 3223

**Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. og forskellige andre love -
Finanstilsynets j.nr. 1911-0049**

Ved brev af 18. september 2014 har Finanstilsynet sendt ovennævnte udkast og anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger hertil.

Det fremgår af udkastets § 1, nr. 34, at der i lov om værdipapirhandel m.v. indsættes § 84 k, hvorefter:

"Finanstilsynet offentliggør på sin hjemmeside i de sager, der er nævnt i stk. 2, påtaler, påbud, politianmeldelser, administrative bødeforelæg og tvangsbøder meddelt i henhold til § 83, stk. 1, § 93, stk. 3, og § 95 samt navnet på virksomheden eller personen. 1. pkt. gælder tilsvarende for påtaler, påbud, politianmeldelser, administrative bødeforelæg og tvangsbøder truffet af Finans-tilsynets bestyrelse i de i stk. 2 nævnte sager.

Stk. 2. Offentliggørelse, jf. stk. 1, skal ske i sager om overtrædelse af

- 1) reglerne om offentliggørelse af års- og halvårsrapporter, jf. § 27, stk. 7, og bestemmelser herom udstedt i medfør af § 27, stk. 7, og § 30,
- 2) reglerne om offentliggørelse, registrering og opbevaring af oplysninger, jf. § 27 a, stk. 1-3, og af bestemmelser herom udstedt i medfør af § 30,
- 3) reglerne om meddelelse af større besiddelser af aktier m.v., jf. § 29, og af bestemmelser herom udstedt i medfør af § 29, stk. 7, og § 30, og
- 4) reglerne om udsteders oplysningsforpligtelser, hjemland og ligebehandling af og kommunikation med aktionærer og indehavere af obligationer eller andre former for omsættelige gældsinstrumenter udstedt i medfør af § 30.

Stk. 3. Offentliggørelse efter stk. 1 skal udskydes eller ske i anonymiseret form, hvis offentliggørelsen vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden eller personen, hvis efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse, hvis offentliggørelse vil true den finansielle stabilitet, eller hvis samfundsmæssige hensyn til offentliggørelse af en persons navn må vurderes ikke at være proportionale med hensynet til personen.

Stk. 4. Indbringes påtalen, påbuddet eller tvangsbøden nævnt i stk. 1, jf. stk. 2, for Erhvervsankenævnet eller domstolene, skal dette fremgå af offentliggørelsen. Status og det efterfølgende resultat af Erhvervsankenævnets eller domstolens afgørelse skal ligeledes offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside hurtigst muligt. Hvis en sag nævnt i stk. 1, jf.

stk. 2. er overgivet til politimæssig efterforskning, og der er faldet helt eller delvis fældende dom eller vedtaget bøde, skal dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf offentliggøres på Finanstilsynets hjemmeside hurtigst muligt.

Stk. 4. Offentliggørelse efter stk. 1-4 skal ske hurtigst muligt efter, at personen eller virksomheden er underrettet om påtalen, påbuddet, politianmeldelsen, det administrative bødeforelæg eller tvangs-bøden og skal fremgå af Finanstilsynets hjemmeside i mindst 5 år fra offentliggørelsen. Offentliggørelse, som vedrører personer, skal dog kun fremgå af Finanstilsynets hjemmeside, så længe oplysningerne anses for nødvendige i forhold til de samfundsmæssige hensyn bag offentliggørelsen.”

Af afsnit 2.1.4.3 i udkastets almindelige bemærkninger fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Persondataloven regulerer behandling af personoplysninger, som foretages af offentlige myndigheder og private, når behandlingen helt eller delvist foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Den omfatter ligeledes ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, jf. § 1, stk. 1, i persondataloven. Persondatalovens regler gælder endvidere for anden ikke-elektronisk systematisk behandling af personoplysninger, som udføres for private, og som omfatter oplysninger om personers private eller økonomiske forhold eller i øvrigt oplysninger om personlige forhold, som med rimelighed kan forlanges unddraget offentligheden, jf. § 1, stk. 2, i persondataloven. Af bemærkningerne til § 2, stk. 1, i persondataloven fremgår det, at bestemmelsen indebærer, at persondataloven finder anvendelse, hvis regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Det fremgår imidlertid også, at dette ikke gælder, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet (Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger). Persondataloven er ikke fraveget i forhold til de gældende regler om offentliggørelse efter § 84 c i lov om værdipapirhandel m.v.

[...]”

Endvidere fremgår bl.a. følgende af bemærkningerne til § 1, nr. 34:

”[...]

Det foreslåede *stk. 1* fastsætter, at Finanstilsynet i de i stk. 2 nævnte sager skal offentliggøre påbuddet, påtalen, politianmeldelsen, det administrative bødeforelæg eller tvangsbøden samt navnet på den virksomhed eller den fysiske person, som meddeles sanktionen eller foranstaltningen for overtrædelse af loven eller bestemmelser fastsat i medfør heraf. Offentliggørelsen skal ske på Finanstilsynets hjemmeside.

...

Det foreslåede stk. 1 gennemfører artikel 29, stk. 1, 1. pkt., i gennemsigtighedsdirektivet, således som bestemmelsen er affattet ved direktiv 2013/50/EU. Ifølge artikel 29 skal der ske offentliggørelse af alle beslutninger om sanktioner og foranstaltninger, som pålægges for overtrædelse af direktivet.

Finanstilsynets almindelige offentliggørelse af afgørelser m.v. afventer i dag ikke en eventuel indbringelse for Erhvervsankenævnet eller domstolene, og ud fra lighedsbetragtninger findes det ikke hensigtsmæssigt med lovforslagets offentliggørelsesbestemmelse at fravige dette.

Det bemærkes, at oplysninger om at fysiske personer har overtrådt strafsanktioneret lovgivning, herunder modtaget påbud og påtaler m.v., vil kunne være oplysninger om andre rent private forhold i henhold til persondatalovens § 8, og offentliggørelse, som forudsat i artikel 29, findes ikke i alle tilfælde at kunne ske inden for persondatalovens rammer. Den foreslåede bestemmelse indebærer således i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt offentliggørelse kan ske, en fravigelse af persondatalovens regler. Persondatalovens regler finder i øvrigt anvendelse, herunder eksempelvis regler om behandlingssikkerhed, indsigt m.v. Der henvises i den forbindelse også til præambelbetragtning nr. 27 i direktiv 2013/50/EU, hvoraf det bl.a. fremgår, at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger i alle enkeltheder finder anvendelse på behandlingen af personoplysninger i forbindelse med gennemsigtighedsdirektivet. Der henvises i øvrigt til afsnit 2.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

...

Det foreslåede *stk. 3* fastsætter, at offentliggørelse efter stk. 1 skal udskydes eller ske i anonymiseret form, hvis offentliggørelse med navns nævnelse vil medføre uforholdsmæssig stor skade for virksomheden eller den fysiske person, efterforskningsmæssige hensyn taler imod offentliggørelse, eller offentliggørelse vil true den finansielle stabilitet. Dette gælder ligeledes i tilfælde, hvor der er tale om offentliggørelse vedrørende en fysisk person, hvis de samfundsmæssige hensyn til offentliggørelse med navns nævnelse må vurderes ikke at være proportionale i forhold til hensynet til personen.

...

Hvis der er tale om et tilfælde, hvor der efter bestemmelsen skal ske offentliggørelse i anonymiseret form, men offentliggørelse ikke kan ske i anonymiseret form, fordi der ikke kan ske en effektiv anonymisering, vil offentliggørelsen ikke skulle foretages efter denne bestemmelse.

...

Finanstilsynet offentliggør i dag efter § 84 c i lov om værdipapirhandel m.v. bl.a. domme over juridiske personer i sager, der har været overgivet til politimæssig efterforskning, samt status om anke og resultatet heraf. Med forslaget skal Finanstilsynet tillige offentliggøre status samt det efterfølgende resultat af anken, såfremt et påbud, en påtale eller en tvangsbøde for overtrædelse i de i stk. 2 nævnte forhold indbringes for Erhvervsankenævnet eller domstolene.

På tilsvarende måde skal Finanstilsynet efter det foreslåede *stk. 4, 2. pkt.*, i de tilfælde, hvor en sag er overgivet til politimæssig efterforskning, og der er faldet helt eller delvis fældende dom eller vedtaget bøde, offentliggøre dommen, bødevedtagelsen eller et resumé heraf på tilsynets hjemmeside hurtigst muligt.

Det foreslåede *stk. 5* fastsætter, at offentliggørelse i henhold til stk. 1-4 skal ske hurtigst muligt efter, at den fysiske eller juridiske person er underrettet om sanktionen eller foranstaltningen, og offentliggørelsen skal fremgå af Finanstilsynets hjemmeside i mindst 5 år fra offentliggørelsen.

§ 5 i persondataloven indeholder en række grundlæggende principper, der gælder for alle behandlinger af personoplysninger, herunder fastsætter bestemmelsen bl.a., at indsamlede oplysninger ikke må opbevares på en måde, der giver mulighed for at identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles. I overensstemmelse med dette fremgår det af det foreslåede *stk. 5*, at offentliggjorte oplysninger, som vedrører fysiske personer, kun skal fremgå af Finanstilsynets hjemmeside, så længe oplysningerne anses for nødvendige i forhold til de samfundsmæssige hensyn bag offentliggørelsen. Vurderingen skal foretages ud fra, at de samfundsmæssige hensyn bag offentliggørelsen er at sikre en styrkelse og indbyrdes tilnærmelse af medlemslandenes lovgivning vedrørende sanktioner for overtrædelse af vigtige bestemmelser i gennemsigtighedsdirektivet, herunder øge de nationale sanktioners og foranstaltningers effektivitet og præventive virkning.

[...]"

Datatilsynet har noteret sig det anførte.

Datatilsynet forstår på udkastet, at der med den foreslåede § 84 k tilsigtes en fravigelse af persondatalovens behandlingsbetingelser, der giver den registrerede en dårligere retsstilling.

På baggrund af udkastets bemærkninger går Datatilsynet ud fra, at Finanstilsynet har vurderet, at den foreslåede bestemmelse er forenelig med databeskyttelsesdirektivet, herunder direktivets artikel 8, stk. 4-6.

Udkastet giver herudover ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Kopi af dette høringssvar er sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen
André Dybdal Pape

Carina Gaarde Sørensen

Fra: sekretaer@aktuarforeningen.dk
Sendt: 13. november 2014 12:20
Til: Mia Simonsen; Carina Gaarde Sørensen
Emne: Ingen bemærkninger - Den Danske Aktuarforening

Den Danske Aktuarforening takker for muligheden for at kommentere udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Den Danske Aktuarforening har ingen aktuarfaglige kommentarer til det fremsendte høringsudkast.

På vegne af Den Danske Aktuarforening.

Med venlig hilsen

Reidun Nymark

sekretaer@aktuarforeningen.dk

-----Original Besked-----

Fra: "Mia Simonsen" <MiaSim@erst.dk>
Til: "csrforum@csrforum.dk" <csrforum@csrforum.dk>, "saj@kromannreumert.com" <saj@kromannreumert.com>, "info@bcasd.dk" <info@bcasd.dk>, "ka@ka.dk" <ka@ka.dk>, "sekretaer@aktuarforeningen.dk" <sekretaer@aktuarforeningen.dk>
Dato: 07-11-2014 13:18
Emne: VS: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Til høringsparterne,

Nedenstående mail genfremsendes på grund af problemer med mail-adresserne.

Se nærmere nedenfor og i de vedhæftede dokumenter.

Med venlig hilsen

Mia Simonsen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN

Erhvervslovgivning og regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte: +45 3529 1397
E-mail: MiaSim@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Fra: Mia Simonsen

Sendt: 7. november 2014 11:21

Til: 'tdc@92grp.dk'; 'aege@92grp.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'amnesty@amnesty.dk'; 'ae@ae.dk'; 'ae@aeraadet.dk'; 'ac@ac.dk'; 'pote@atp.dk'; 'kontakt@bryggeriforeningen.dk'; 'info@bryggeriforeningen.dk'; 'mail@dbmf.dk'; 'info@cfu-net.dk'; 'info@cepos.dk'; 'info@concorddanmark.dk'; 'cbs@cbs.dk'; 'etopp@csrforum.dk'; 'dvca@dvca.dk'; 'nationalbanken@nationalbanken.dk'; 'info@shipowners.dk'; 'danmarks@skibskredit.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'lmv@danskbyggeri.dk'; 'daf@shareholders.dk'; 'da@da.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'di@di.dk'; 'lwh@di.dk'; 'info@dieh.dk'; 'dirf@dirf.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'ddf@finansanalytiker.dk'; 'info@fondsmaeglerforeningen.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'bii@landscentret.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'info@dmr.nu'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'dfi@dfi.dk'; 'info@danskemaritime.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'jw@dsk.dk'; 'dsk@dsk.dk'; 'sekretaer@aktuarforening.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'info@netvaerksprisen.dk'; 'dors@dors.dk'; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk'; 'dommerforeningen@gmail.com'; 'post@domstolsstyrelsen.dk'; 'post@finansforbundet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'cns@nasdaqomx.com'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'fbr@fbr.dk'; 'andelskasseforeningen@jak.dk'; 'bestyrelsen@fb.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'sekretariat@fdr.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'ftf@ftf.dk'; 'gii@gii.dk'; 'info@nanog.gl'; 'info@gxgmarkets.com'; 'asb@asb.dk'; 'hk@hk.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ibis@ibis.dk'; 'ida@ida.dk'; 'info@ifr.dk'; 'itb@itb.dk'; CG-Komite; 'kto@kto.dk'; 'kk@kommunekredit.dk'; 'kl@kl.dk'; 'trm@bdo.dk'; 'kaf@kaf.dk'; 'info@krifa.dk'; 'oms@lindcad.dk'; 'ku@ku.dk'; 'info@lf.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'landscentret@landscentret.dk'; 'info@dibr.dk'; 'lo@lo.dk'; 'lederne@lederne.dk'; 'hfa@ac.dk'; 'sekretariatet@lopi.dk'; 'info@ld.dk'; 'Ms@ms.dk'; 'anne.zeuthen.loekkegaard@nasdaq.com'; 'mail@realkreditforeningen.dk'; 'rkr@rkr.dk'; 'rbf@regionalebanker.dk'; 'info@revifora.dk'; Revisortilsynet; 'info@rigsrevisionen.dk'; Camilla Akey Wolf; 'ruc@ruc.dk'; 'sekretariat@rbenet.dk'; 'mrp@sda.dk'; 'info@sala.dk'; 'saoek@ankl.dk'; 'sdu@sdu.dk'; Jakob Willer (TI); 'info@verdensskove.org'; 'cs@vfsa.dk'; 'vp@vp.dk'; 'wwf@wwf.dk'; 'poul.kjaer@aguilonius.com'; 'aau@aau.dk'; 'au@au.dk'; 'riomfr@fo.stm.dk'; 'bm@bm.dk'; 'fm@fm.dk'; 'fmn@fmn.dk'; 'jm@jm.dk'; 'km@km.dk'; 'kebmin@kebmin.dk'; 'kum@kum.dk'; 'mim@mim.dk'; 'mdbl@mdbl.dk'; 'sm@sm.dk'; 'fvm@fvm.dk'; 'sum@sum.dk'; 'skm@skm.dk'; 'stm@stm.dk'; 'trm@trm.dk'; 'ufm@ufm.dk'; 'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'oim@oim.dk'

Cc: Victor Kjær; Marie Voldby; Jan-Christian Nilsen; Lykke Skødt; Rune Gottlieb Skovgaard; Grethe Krogh Jensen; Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen; Flemming Houge Nielsen; Anja Lamp Vrang; Jakob Solmunde; 'miv@evm.dk'; 'tiv@evm.dk'; 'arh@evm.dk'; 'lhp@ftnet.dk'

Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Til høringsparterne,

Hermed sendes udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring.

Bemærkninger imødeses senest fredag den 5. december 2014 kl. 12.

Bemærkninger bedes sendt til Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og Mia Simonsen, miasim@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Carina Gaarde Sørensen på telefon 3529 1358 eller Mia Simonsen på telefon 3529 1397.

Med venlig hilsen

Mia Simonsen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Erhvervslovgivning og regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte: +45 3529 1397
E-mail: MiaSim@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Erhvervsstyrelsen
Att.: Carina Gaarde Sørensen / Mia Simonsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
E-mail: carsor@erst.dk / miasim@erst.dk

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

DI har den 7. november 2014 modtaget ovenstående udkast (herefter lovforslaget) i høring.

DI har noteret sig, at lovforslaget har tre formål: lettelse af de administrative byrder, implementering af de pligtige dele af EU's nye regnskabsdirektiv 2013/34/EU og international tilpasning af loven.

Lettelse af de administrative byrder

DI er enig med målsætningen i at reducere de administrative byrder. Det er vigtigt, at ambitionsniveauet fra lovforslaget fastholdes og der mindst skabes administrative lettelser i et niveau svarende til lovforslagets. DI har i virksomhedsforum og i andre regi peget på en række lempelsesmuligheder, der efter DI's opfattelse skaber en balance mellem dels at lette de administrative byrder og dels at sikre en fornuftig adgang til regnskabsinformation.

Hvis man vil lempe de administrative byrder, som DI finder nødvendigt, så er det nødvendigt at træffe nogle svære valg. En potentiel nettolempelse på 800 mio. kr. og en forventet reel lempelse på 300 mio. kr. er et godt skridt på vejen, men ligger i den lave ende, hvis man vil opnå samlede administrative lempelser på 2 mia. kr. i 2020, som er målsætningen fra aftalen om Vækstpakke 2014.

Lovforslaget er på mange områder meget velafbalanceret og skaber således en række administrative lempelser samtidig med at der fastholdes relevant regnskabsinformation til brugerne. Den potentielle besparelse nævnt ovenfor er dog et netto-tal og dækker over øgede administrative byrder for de større virksomheder, specielt i forhold til de ekstra krav vedrørende CSR-rapporteringen, og som DI finder er underestimeret.

Derfor ser DI gerne, at de administrative konsekvenser beskrives for de enkelte hovedelementer i lovforslaget. Dette er i tråd med tidligere principper og sikrer, at de administrative konsekvenser for de enkelte tiltag tydeliggøres. DI skal i denne forbindelse bemærke, at de administrative byrder også udgør en ikke uvæsentlig omkostning for de større, danske virksomheder, og dermed også har betydning for disse virksomheders samlede konkurrencekraft.

For DI er det en vigtig målsætning også at sætte de mindre virksomheder i stand til selv at kunne udarbejde et årsregnskab. DI ser også et stort potentiale i at få strømlinet processen omkring årsregnskab, skatteregnskab og statistiske indberetninger således, at dette kan håndteres i én arbejdsgang. En sådan strømlining vil medføre mærkbare lempelser for virksomhederne, men kræver omvendt også at en række regnskabskrav

forenkles. DI ser gerne at arbejdet omkring udvikling af et standardregnskab, der er integreret til statistikindberetninger og selvangivelsen, fremmes. Et standardregnskab er en nødvendig forudsætning for at kunne integrere statistikindberetninger og selvangivelsen. På denne baggrund kan DI støtte forslaget omkring enklere regnskabsregler for mikro-virksomheder.

DI kan også støtte forslaget om en udskydelse af indsendelsesfristen til 6 måneder således, at den falder sammen med indgivelsen af selvangivelsen og dermed understøtter arbejdet med at få strømlinet de to indberetninger.

DI kan også støtte den foreslåede forhøjelse af størrelsesgrænserne, idet dette ligeledes skaber en god balance i reguleringen og sikrer, at direktivet ikke overimplementeres.

Lempelse af datterselskaber

Endelig kan DI også støtte forslaget omkring en lempelse af kravene for visse datterselskaber. DI skal bemærke, at direktivet rummer mulighed for helt at fritage dattervirksomheder, hvis en række betingelser er opfyldt. I lyset af, at der med lovforslaget alene lægges op til en lempelse af kravene, finder DI til gengæld, at lempelsen bør udstrækkes generelt til alle datterselskaber, således at datterselskaber generelt kan aflægge regnskab efter en regnskabsklasse, der er 1 trin lavere, hvis betingelserne er overholdt.

Således bør datterselskaber i regnskabsklasse store-C blive nedklasset til regnskabsklasse C, ligesom forslaget nedklasser datterselskaber i regnskabsklasse C til regnskabsklasse B. DI finder, at netop for datterselskaber, der indgår i et overliggende koncernregnskab, giver det god mening at lade dem rapportere efter reglerne i en lavere regnskabsklasse for at reducere koncernens samlede byrder. Dette skaber en god balance mellem reduktion i de administrative byrder på den ene side, og kravene om transparens på den anden side.

Implementering af de pligtige dele af EU's nye regnskabsdirektiv 2013/34/EU og 2014/95/EU

I forhold til de pligtige dele af EU's nye regnskabsdirektiv er det vigtigt, at implementeringen ikke går videre end kravene i direktivet uden, at der foreligger tilstrækkeligt tungtvejende årsager hertil.

CSR-implementering

I forhold til implementeringen af især CSR-reguleringen lægges der desværre op til en overimplementering, der efter DI's opfattelse vil skade det formål, som man søger at fremme.

Redegørelsen vedrørende implementering af det nye EU direktiv for ikke finansielle rapportering virker ikke gennemtænkt. Den internationale trend er, at sammentænke ikke finansielle krav med virksomheders kerneområder. Det nye udkast til loven lægger op til at redegørelsen om ikke finansielle emner/CSR skal afgives som en separat rapport og paragraffen ses ikke sammenskrevet med lovens øvrige krav.

Med den valgte implementeringsmodel tages således ikke højde for de regler og krav, der i forvejen ligger i årsregnskabsloven. Eksempelvis rapporteres allerede efter ÅRL om

virksomhedernes hovedforretningsområder og dermed ofte forretningsmodel, ligesom virksomhederne beskriver væsentlige risici (herunder risici relateret til CSR, hvis de er forretningskritiske). DI ser ikke, at der i implementeringen tillades en opdeling af rapporteringen, således at virksomhederne kan integrere det væsentlige i ledelsesberetningen og lægge de supplerende oplysninger i en rapport på nettet. En sådan mulighed vil understøtte de internationale tendenser, hvor man søger at reducere dobbeltrapportering og samtidig vil fremhæve de væsentligste områder for læseren i ledelsesrapporteringen. Forslaget bør derfor overveje hvilke rapporteringsforpligtelser, der allerede indgår andetsteds i årsregnskabsloven og vælge om kravet skal være en del af ledelsesberetningen, en del af CSR-redegørelsen eller det skal være op til virksomheden. Det giver eksempelvis ikke mening, at rapportere særskilt om virksomhedens forretningsmodel under 99a, hvis denne rapportering allerede er en del af ledelsesberetningen.

Et relateret spørgsmål til selve rapporteringsformen er sammenhængen til selvstændige rapporter afgivet i form af eksempelvis en FN Global Compact Communication on Progress (COP) eller f.eks. en Global Reporting Initiative (GRI) rapport. Det fremgår af bemærkningerne til direktivets artikel 19 a, stk. 4, at medlemsstaterne ikke behøver at stille krav om, at virksomheden skal udarbejde en redegørelse for samfundsansvar, hvis virksomheden udarbejder en selvstændig rapport om samfundsansvar (f.eks. en FN Global Compact rapport), der dækker samme regnskabsperiode og som lever op til oplysningskravene i direktivets artikel 19 a, stk. 1. Det betyder, at eksempelvis en COP – rapport for hvert politikområde skal opfylde direktivets oplysningskrav, herunder rapportering om risici m.v., og hvis dette ikke er tilfældet skal virksomheden oplyse dette i ledelsesberetningen med angivelse af grundene hertil, jf. 99 a, stk. 3. For DI er det ikke klart, hvem der konkret fastlægger disse oplysningskrav og om det betyder, at en frivillig COP-rapport pludselig kan blive omfattet af reglerne i 99a, herunder et eventuelt konsistenscheck. For virksomhederne er referencen til COP vigtig, men tvungen revision alene vil opfattes som en byrde, idet virksomhederne selv bør kunne vurdere behovet for verifikation.

Konsekvensen af den manglende sammentænkning kan betyde at virksomheder vil fokusere mere på compliance end på strategisk CSR og shared value, som tidligere har været hensigten med dansk lovgivning.

Udvidelsen til også at omfatte en beskrivelse af de primære risici og eventuelle implementerede "due diligence" processer og eventuelle nøglepræstationsindikatorer kræver en ganske omfattende ekstra arbejdsindsats, ikke mindst for at få de bagvedliggende processer på plads. Der er således tale om krav, der ikke alene er meget specifikke og detaljerede, (dvs. ikke blot er rent redaktionelle), men medfører betydelige administrative byrder til etablering af bagvedliggende processer.

For virksomhederne er denne del problematisk, da den foreslåede bestemmelse i ÅRL § 99a ikke synes at forholde sig til, hvordan virksomheder kan afgrænse arbejdet med eksempelvis due diligence og risikoanalyser. Virksomheder der følger loven skal beskrive deres primære risici i relation til forretningsaktiviteter, herunder forretningsforbindelser samt produkter og tjenesteydelser, som har negativ påvirkning på politikkerne. I lighed med due diligence er der behov for en afgrænsning af, hvad der forventes af

virksomhederne. Dels fordi virksomheder i henhold til internationale retningslinjer forventes at beskrive risici og dels fordi det kan være vanskeligt at afgrænse hvilke og hvor meget der skal beskrives ud fra et væsentlighedsprincip. Hvis virksomheder ønsker at gøre det godt og følge internationale retningslinjer vil der være op til flere hundrede elementer, der kan analyseres. Et eksempel er Global Compacts Self-assessment tool med ca. 200 spørgsmål for at kunne leve op til de 10 principper. Eksempelvis vedrører de to første principper menneskerettigheder og det kan være yderst omfattende, hvis en virksomhed ønsker at arbejde med menneskerettigheder efter FNs Retningslinjer for Menneskerettigheder og Erhverv (UNGP). De fleste virksomheder vil have politikker på områderne, men en indsamling og rapportering på alle områder vil betyde, at beskrivelsen af de enkelte områder – væsentlige som uvæsentlige for virksomheden – nødvendigvis vil blive kortfattet, for at undgå en rapportering på mange hundrede sider. Derved underminerer det foreslåede krav rent faktisk det overordnede ønske om at gøre CSR til en del af forretningen. Der er derfor behov for en afgrænsning.

DI skal i den forbindelse pege på uklarheden i sprogbrugen, idet direktivteksten indeholder følgende formulering: *"d) de væsentligste risici, som er forbundet med disse spørgsmål i forhold til virksomhedens aktiviteter, herunder, hvor det er relevant og proportionalt, dens forretningsforbindelser, produkter eller tjenesteydelser, som kan forventes at ville have negative påvirkninger på disse områder, og hvordan virksomheden håndterer disse risici"* Begrebet væsentligste er blevet til primære og ordet "proportionalt" er helt udgået, hvilket bidrager til at sænke væsentlighedsniveauet og gøre det svært at håndtere for virksomhederne. Derfor bør sprogbrugen tilpasses, og det bør være muligt for virksomhederne at se, hvordan de skal vurdere hvilke Due Diligence processer der er væsentlige. I den forbindelse er det vigtigt, at der ikke skal være parallelle risikovurderingsprocesser og -vurderinger, men at virksomhederne kan benytte samme processer på CSR-risici som på virksomhedernes øvrige, finansielle risici.

DI skal også påpege, at en revision eller et konsistenscheck vil være meget omkostningsfyldt – priser på 100-300 tkr. i honorar pr. parameter er ikke et urealistisk omkostningsniveau, og derfor vil et krav om alene konsistenscheck af hele rapporten i sig selv løbe op i meget store ekstra omkostninger. DI finder ikke, at en separat rapport, der lægges på nettet, skal underkastes revisorcheck, idet virksomheden selv er ansvarlig for rapporteringen og selv bør kunne vælge, hvis og i givet fald hvem der skal hjælpe med verifikation på udvalgte områder. Tilsvarende bør det understreges, at konsistenschecket af ledelsesberetningen alene går på finansielle oplysninger, og ikke på andre politikker m.m.

Dette understøttes af direktivets præambel nr. (16) *"Revisorer og revisionsfirmaer bør kun kontrollere, at den ikke-finansielle redegørelse eller den særskilte rapport er blevet udarbejdet."* Således stiller direktivet alene krav om, at revisor skal se, om rapporten er udarbejdet, jf. direktivtekstens artikel 19(5): *"Medlemsstaterne sikrer, at revisoren eller revisionsfirmaet kontrollerer, om den i stk. 1 nævnte ikke-finansielle redegørelse eller den i stk. 4 nævnte særskilte rapport er blevet udarbejdet."* DI finder ikke, at Danmark skal kræve, at en uafhængig erklæringsudbyder skal kontrollere rapporten, idet DI finder, at dette skal være virksomhedernes valg.

Hvis dele af oplysningerne indarbejdes direkte i ledelsesberetningen vil disse oplysninger indgå i det nuværende konsistenscheck af ledelsesberetningen og bør her ses i forhold til verifikationen af årsrapporten i øvrigt og følgelig være linket til de finansielle data.

Til orientering kan det oplyses, at internationalt – ved Global Compacts COP rapporter – rapporterer virksomhederne selv, uden at oplysningerne verificeres af tredje part, og dialogen går direkte mellem interessenter såsom NGO'er og virksomheden. Dette underbygger DI's ønske om ikke at indføre et dansk særkrav om konsistenscheck, review eller andet. Indføres et sådant krav, så vil der blive skrevet så lidt som muligt, idet det bliver en compliance-øvelse, mens hvis der ikke er revision, så vil det være muligt for virksomhederne at skrive mere nuanceret.

Endelig finder DI anledning til at bemærke, at udstrækningen ned til store-C, er en overimplementering. DI finder, at man bør have en mere selektiv tilgang til implementeringen – og overveje om alle aspekter er relevante i alle sammenhænge. Konsekvenserne af den foreslåede udstrækning vil være forøgede omkostninger i virksomhederne i form af omkostninger til etablering og drift af interne rapporterings og verifikationsprocesser i virksomhederne, omkostninger, der vil løbe op i mandeår.

I det lovforberedende arbejde har der således været arbejdet med, at de skærpede og detaljerede krav alene skulle gælde for store, børsnoterede selskaber ved at indsætte kravene i en ny §107d. I lovforslaget lægges derimod op til, at reglerne indarbejdes i §99a, hvilket ikke kun betyder en væsentlig overimplementering og administrativ byrde for de omfattede virksomheder, men også kan skade den eksisterende udvikling på området. Sidstnævnte skyldes, at hvis der tilføjes flere formalia og lovkrav til CSR-rapporteringen, så er risikoen overhængende for, at CSR-rapportering alene bliver en compliance-øvelse. Hvis dette er tilfældet, vil man ødelægge hele den tilgang, som man netop har kæmpet i en række år for at understøtte, nemlig at CSR skal forankres i virksomhedernes kerneforretning, og dermed skabe værdi for virksomhederne. De udvidede krav kan således også sætte Danmarks førerposition over styr.

Oplysninger om betalinger i forbindelse med udvindingsaktiviteter

Angående implementeringen af kravene om betalinger til myndigheder i forbindelse med aktiviteter inden for udvinding af olie, gas, mineraler m.m., så støtter DI en direktivnær implementering. Denne rapportering er meget omfattende og indeholder konkurrencefølsomme oplysninger, hvorfor en udvidelse vil på dette område være skadelig for konkurrenceevnen. DI er i øvrigt enig med betragtningen om vigtigheden af ensartede regler internationalt på dette område, idet dette er den eneste måde at sikre opfyldelsen af formålet, nemlig åbenhed om modtagerne af betalingerne i forhold til ikke-fornybare ressourcer.

Henset til formålet med rapporten finder DI ikke, at der er behov for review eller konsistenscheck af denne rapportering. DI finder det naturligt, at en rapport lagt på nettet, således ikke undergives revision.

International tilpasning af loven

DI kan tilslutte sig formålet med en international tilpasning af årsregnskabslovens principper for indregning og måling under hensyntagen til de virksomheder, der alene

skal rapportere efter årsregnskabsloven. For virksomheder, hvor moderselskabet aflægger koncernregnskab efter IFRS er det en fordel med så få afstemningsposter som muligt. Omvendt må en harmonisering ikke skabe unødige administrative byrder for større virksomheder, der alene aflægger årsrapport efter årsregnskabsloven. DI vil derfor gerne kvittere for det arbejde, som Erhvervsstyrelsen har initieret i forbindelse med en gennemgang af de detaljerede regler på de specifikke områder. Der er således tale om en balance, som DI generelt finder på dette punkt er ramt i lovforslaget. DI skal dog henvise til de specifikke kommentarer til de enkelte paragraffer.

Endelig lægges der op til, at danske virksomheder frivilligt kan vælge at aflægge regnskab efter den internationale regnskabsstandard for MMV'er, hvilket DI ser som et meget positivt valg. Allerede i dag er der flere lande især uden for EU, hvor denne regnskabsstandard kan anvendes.

Overgangsordning vedrørende ydelsesbaserede pensionsordninger - overgangsordning i relation til ÅRL paragraf 47 og 49

DI har noteret sig, at der med lovforslaget lægges op til, at aktuarmæssige tab og gevinster skal indregnes direkte i egenkapitalen. For virksomheder med ydelsesbaserede pensionsordninger bogført i henhold til den såkaldte korridormetode kan en ændring af regnskabspraksis få stor betydning for regnskabet. Brugen af korridormetoden er blevet afskaffet i en række virksomheder i takt med at de internationale regnskabsstandarder er ændret på dette område. I den forbindelse fik virksomheder under IFRS tid til at implementere ændringen.

DI skal derfor foreslå, at såfremt korridormetoden ønskes udfaset fra dansk regnskabspraksis, så bør der indarbejdes en overgangsperiode på 5 år fra lovens ikrafttræden. I overgangsperioden kan korridoren opretholdes, hvorefter korridormetoden ikke kan anvendes. Det vil give de pågældende virksomheder tid til at forberede overgangen.

Specifikke kommentarer til de enkelte paragraffer

Beregning af nettoomsætningen ved opgørelse af størrelsesgrænserne (§ 1 nr. 16)

DI kan ikke støtte lovforslagets § 1 nr. 16 (ÅRL §7 stk. 4) i sin foreslåede ordlyd. Ifølge forslaget skal finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed henregnes til nettoomsætning i forbindelse med beregning af størrelsesgrænserne, men forslaget sonderer ikke imellem indtægter fra datterselskaber og andre finansielle indtægter, ligesom forslaget anlægger en bruttobetragtning og alene ser på positive værdireguleringer.

DI finder, at formuleringen skaber en række uheldige situationer:

- Hvorfor skal kun reguleringer efter § 38 og ikke § 37 indgå?
- Hvorfor skal kun positive elementer for eksempelvis ejendomme, der er valgt at blive reguleret til dagsværdi efter § 38, medtages? Hvorfor skal de negative ikke også medregnes til nettoomsætningen, idet dette i givet fald vel svarer til en kreditnota?
- Reglen gør det uforudsigeligt for et selskab at vurdere/estimere med en rimelig sikkerhed, om de kommer over grænserne eller ej. Reelt kan én børsdag gøre en

forskel, idet en exceptionel høj kurs på balancedagen i givet fald vil spille ind, uanset at kursen kan være faldet dagen efter.

- Formuleringen vil betyde, at holdingselskabers udbytter fra datterselskaber omfattes af denne særregel. Herved kommer det underliggende datterselskab reelt til at indgå dobbelt i beregningen, hvilket vel ikke kan være tiltænkt.

Hvor DI kan forstå rationale i forhold til investeringsselskaber (eksempelvis renter og lejeindtægter), så kan DI ikke se, hvorfor holdingselskaber udgør en særlig risiko? Med forslaget lægges op til at straffe denne selskabstype alene fordi, de er opdelt i to selskaber i stedet for at forblive som ét selskab.

Det faktum, at et holdingselskab i sig selv har en stor balance, finder DI ikke tilstrækkeligt for at kræve en ændring af regnskabsklassen for selskabsregnskabet i form af et tillæg til nettoomsætningen. Hvis holdingselskabet ejer et stort driftsselskab, vil det i givet fald give sig udslag i koncernregnskabet eller alternativt vil de relevante oplysninger fremkomme i driftsselskabet. DI finder derfor, at holding-aktivitet ikke bør indgå i denne særregel.

DI finder derfor ikke, at indtægter fra datterselskaber skal indgå i beregningen, ligesom DI finder, der bør anlægges en nettobetragtning for øvrige finansielle aktiviteter, der eventuelt tillægges.

Ledelsespåtegningen (§ 1 nr. 25 og 26)

Med lovforslaget lægges op til, at ledelsespåtegningen kan udgå, hvis virksomhedens ansvarlige ledelsesorgan kun består af en person. DI kan støtte dette, idet DI er enig med argumentationen herfor.

DI skal i denne forbindelse yderligere foreslå, at den gamle § 9 stk. 4. *"Er årsregnskabet ikke revideret, jf. § 135, stk. 1, 3. pkt., skal medlemmerne af de ansvarlige ledelsesorganer i ledelsespåtegningen erklære, hvorvidt virksomheden opfylder betingelserne herfor."* udgår. Uanset om der er en eller flere personer i virksomhedens ansvarlige ledelsesorgan, så må dette formodes at være overholdt, ligesom fravalget af revision fremgår af vedtægterne. DI finder derfor, at dette specifikke oplysningskrav kan udelades.

I forhold til oplysninger efter den nugældende lovs § 9 stk. 5. *"Har ledelsen indføjet supplerende beretninger i årsrapporten, skal medlemmerne af de ansvarlige ledelsesorganer i ledelsespåtegningen erklære, hvorvidt beretningen giver en retvisende redegørelse inden for rammerne af almindeligt anerkendte retningslinjer for sådanne beretninger."* så fremgår det, at disse oplysninger i mangel af en ledelsespåtegning skal afgives i ledelsesberetningen. DI skal foreslå, at disse oplysninger også – som en option – kan afgives i noterne. Tilsvarende gælder for oplysninger efter den nugældende § 9 stk. 4 i det omfang dette krav opretholdes.

Muligheder for fravigelse (§1 nr. 27)

DI har noteret sig, at det nu skrives ind i lovbemærkningerne, at loven skal fortolkes dynamisk i forhold til IFRS. Nogle virksomheder har allerede i dag behov for at bruge eksemplvis andre skemaopstillinger for at leve op til IFRS-kravene. Spørgsmålet er således, om virksomhederne kan indfortolke IFRS-reguleringen i loven og dermed eksemplvis indfortolke klassifikationer efter IAS 32.

DI skal derfor foreslå, at virksomhederne generelt kan vælge at årsregnskabsloven inkl. skemakravene kan fortolkes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende – og af EU godkendte - IFRS standarder. Det bør dog være et tilvalg, for at sikre, at virksomhederne ikke skal have kendskab til den fulde IFRS-regulering.

Krav til indhold i en årsrapport for regnskabsklasse B (§ 1 nr. 34)

Med lovforslagets § 1 nr. 34 omformuleres kravet til regnskabsklasse B. Herefter skal et regnskab som minimum indeholde:

- (en forside)
- en ledelsesberetning
- (en side med selskabsoplysninger)
- resultatopgørelse
- balance
- noter (herunder anvendt regnskabspraksis)
- eventuelle påtegninger.

Det fremgår, at kravet om en ledelsesberetning genopstår som følge af en fortolkning af direktivteksten, hvorefter forbuddet mod at kræve yderligere oplysninger i årsregnskabet kan brydes ved at kræve oplysningerne i ledelsesberetningen.

DI skal foreslå, at formuleringen ændres, således at formålet kan bibeholdes i en – valgfri – note, hvis denne oplysning skal bibeholdes i årsrapporten. DI finder også anledning til at stille spørgsmål ved, hvorvidt der er behov for oplysninger om anvendt regnskabspraksis, eller om det ikke er tilstrækkeligt for regnskabsklasse B, at selskabet har oplyst, at regnskabet aflægges i henhold til årsregnskabsloven.

Undtagelser for mikrovirksomheder (§ 1 nr. 36)

DI støtter etableringen af et mikroregime.

I henhold til den foreslåede nye paragraf 22 a, stk. 3 kan det foreslåede mikroregime ikke anvendes af holdingselskaber uanset størrelse. Dette vil reelt udhule lempelsen, idet disse selskaber herefter fortsat skal overholde regnskabsklasse B som minimum og dermed fortsat skal være bekendt med regelsættet under regnskabsklasse B.

Det skal bemærkes, at det er mere reglen end undtagelsen, at der i forbindelse med oprettelse af et selskab også oprettes et holdingselskab af hensyn til fremadrettet generationsskifte m.m. Hvis det overliggende holdingselskab ikke kan omfattes af mikroregimet, vil man således reelt udhule den lempelse, som man ønsker at skabe.

DI kan således ikke se rationalet for denne begrænsning, specielt i sammenhæng med de foreslåede regler under lovforslagets § 1, nr. 16, hvor dele af de finansielle indtægter netop medregnes til nettoomsætningen. DI finder, at holdingselskaber, der i sig selv er mikrovirksomheder, bør kunne benytte reglerne for mikrovirksomheder, i det omfang dette er muligt inden for direktivet.

DI finder tilsvarende ikke, at der er behov for at forbyde eksempelvis brug af finansielle instrumenter for mikrovirksomheder. Mange virksomheder benytter terminkontrakter i

den almindelige samhandel, ligesom der også benyttes renteswaps eller andre finansielle instrumenter i nogle brancher. Et forbud baseret på brugen af finansielle instrumenter vil bidrage til kompleksitet i regelsættet – en kompleksitet, der ikke er ønsket. Det er DI's overbevisning, at for mikrovirksomheder vil den snævre ejerkreds og banken være bekendt med eventuelle problemstillinger i forhold til eksempelvis renteswaps.

Krav til indhold i en årsrapport for mikrovirksomheder (§ 1 nr. 36)

Med lovforslagets § 1 nr. 36 foreslås indført et mikroregime i ÅRL § 22 b, med følgende sider:

- (en forside)
- en ledelsesberetning
- (en side med selskabsoplysninger)
- resultatopgørelse
- balance
- noter
- eventuelle påtegninger.

Som anført ovenfor ser DI gerne, at oplysninger i ledelsesberetningen enten helt udgår eller – frivilligt – kan angives i noterne. Herudover kan DI generelt støtte etableringen af mikroregimet. DI skal dog foreslå, at der især i mikroregimet sker en reduktion af såkaldte fremregningsnoter, idet primoværdierne fremgår af regnskabet fra året før. Tilsvarende er afskrivninger indregnet i resultatet.

I forhold til lempelsen af årsregnskabslovens § 58 finder DI dog anledning til bekymring, idet manglende oplysning kan medføre en risiko for, at der indarbejdes tilfældige opskrivninger af eksempelvis lager i regnskabet for at redde resultatet. Omvendt finder DI, at det eksisterende notekrav vedrørende opskrivninger er for omfangsrigt. DI foreslår derfor, at der alene oplyses om den akkumulerede opskrivning, der er tilbage ultimo.

Udnyttelse af datterselskabslempelsen (§ 1 nr. 36)

Der foreslås indført en datterselskabslempelse i ÅRL § 22 c. Som anført ovenfor finder DI, at også datterselskaber i regnskabsklasse "store C" skal tilbydes en lignende lempelse, således at disses selskabsregnskaber nedklasses til regnskabsklasse "C".

Digital indberetning (§ 1 nr. 40)

Med lovforslagets ændring af ÅRL § 23 stk. 6 anføres, at Erhvervsstyrelsen kan begrænse mulighederne for at fravige skemaerne, når der indberettes digitalt. Reglerne gælder for regnskabsklasse B og opefter, men forslaget strider imod årsregnskabslovens krav om, at man skal indsætte en linje, hvis dette har betydning.

Hertil kommer, at det ikke er muligt at indsætte en ekstra linje i Regnskab Basis. Derfor er selskaber, der indberetter i Regnskab Basis i disse tilfælde nødt til at give køb på det retvisende billede. Alene derfor er det vigtigt, at det fortsat er pdf-en, der er den gældende årsrapport.

Det skal bemærkes, at det i praksis også er meget svært for virksomhederne selv at tilpasse indberetningerne under Regnskab Special. Således har DI forstået, at der ud over

revisionshusene kun er 2-3 udbydere, der i dag leverer denne service, hvorfor ændringer også udgør en ekstra omkostning for virksomhederne.

Eventualaktiver (§ 1 nr. 45)

Det foreslås tilføjet i ÅRL § 33, stk. 2, at eventualaktiver først indregnes, når det er "så godt som sikkert". DI skal høre, om denne formulering svarer til IFRS-fortolkningen "more likely than not" (50 procent) eller "virtual certain" (80 procent).

Afskrivning på goodwill (§ 1 nr. 65)

DI har noteret sig direktivets krav om at angive en afskrivningsperiode i de tilfælde, hvor afskrivningsperioden på goodwill eller udviklingsomkostninger ikke kan skønnes pålideligt. DI skal høre, hvordan dette skøn i praksis kan udføres, hvis man eksempelvis køber en tredive år gammel virksomhed. Hvordan kan det så dokumenteres, at goodwill har en længere levetid. DI skal høre, om det er muligt at indarbejde noget vejledning på dette punkt til virksomhederne, således at bestemmelsen bliver fortolket på den rigtige måde.

Rækkefølge af noter i årsrapporten (§ 1 nr. 81)

DI har noteret sig direktivets krav omkring rækkefølge af noter i årsrapporten. DI har dog samtidig noteret sig den seneste udvikling i god skik, hvorefter man søger at gruppere noterne, således at de rent indholdsmæssigt dels har en prioritering i forhold til væsentlighed og dels en prioritering i forhold til virksomhedens forretningsmodel.

DI skal derfor høre, hvordan denne bestemmelse harmonerer med denne regnskabspraksis, som særligt gør sig gældende for IFRS-aflæggere.

Oplysninger om op- og nedskrivninger på aktiver (§ 1 nr. 86)

Med lovforslaget reguleres oplysningskravene i henhold til ÅRL § 58 vedrørende opskrivninger på anlægsaktiver. DI finder, at man bør kunne reducere dette oplysningskrav til alene at indbefatte, hvad der er tilbage ultimo året. Således fremgår primo af regnskabet fra året før, ligesom afskrivninger og opskrivninger fremgår af resultatopgørelsen. Derfor synes det ikke nødvendigt med de meget detaljerede oplysningskrav, da det reelt set alene er væsentligt at få oplyst ultimo værdien.

Oplysninger om eventualforpligtelser (§ 1 nr. 88)

Lovforslaget lægger op til en videreførsel af opremsningen i ÅRL § 64. DI skal pege på, at eksempelvis "diskonterede vekslers" stort set ikke anvendes længere og vel er en reminiscens fra tidligere tider. DI skal foreslå, at man fjerner eller reducerer opremsningen.

DI går ud fra, at oplysninger om eventualforpligtelser alene skal angives, hvis de er væsentlige.

Udnyttelse af datterselskabslempelsen (§ 1 nr. 100)

Der foreslås indført en datterselskabslempelse i ÅRL § 78 a, for datterselskaber i regnskabsklasse C. Som anført ovenfor finder DI, at også datterselskaber i regnskabsklasse "store C" skal tilbydes en lignende lempelse, således at disses selskabsregnskaber nedklasses til regnskabsklasse "C".

Eventualforpligtelser (§ 1 nr. 117)

Forslaget udspringer af ændringer i ÅRL § 64. Som tidligere anført finder DI, at referencen til diskonterede vekslers har mistet sin relevans og bør udgås.

Segmentrapportering (§ 1 nr. 120)

DI har noteret sig, at lovforslaget forsat lægger op til rapportering af segmenter i to dimensioner - fordeling på aktiviteter og geografiske markeder. IFRS er gået væk fra dette, og her skal man oplyse om de segmenter, som virksomheden styres efter.

DI finder, at årsregnskabsloven hvis muligt også bør benytte dette princip.

Nærtstående parter (§ 1 nr. 124)

I lovforslaget § 1 nr. 124 (ÅRL § 98 c) forslås en ændring af oplysningskravene, således at der nu skal ske en oplysning om alle transaktioner, uanset om de er sket på markedsvilkår eller ej. Dette vil for hovedparten af virksomhederne være en urimelig stramning i forhold til de eksisterende regler.

Således tilsiger de nugældende regler, at alene transaktioner, der ikke er indgået på markedsvilkår, skal oplyses.

Konsekvensen er eksempelvis, at hvis en dansk virksomhed i regnskabsklasse C sælger en bil til hovedaktionæren, så skal der i regnskabet oplyses detaljeret om bilen og et mellemværende på eksempelvis 7 dage, uanset at hele transaktionen er sket på normale og markedsmæssige vilkår. Som kontrast til dette skal DI henvise til eksempelvis det nye direktiv om aktionærrettigheder, hvor der ved børsnoterede selskaber først skal oplyses ved væsentlige transaktioner, der udgør mere end 1 procent af balancesummen. I dette lys synes forslaget for regnskabsklasse C at være for detaljeret. Implementeringen er også en stramning i forhold til direktivteksten i artikel 17(1)(r), hvorefter medlemsstaterne *"kan tillade eller kræve, at der kun gives oplysninger om transaktioner med nærtstående parter, som ikke er indgået på normale markedsvilkår."*

DI skal foreslå, at den nuværende adgang bevares, således at der alene oplyses om transaktioner, der ikke er på markedsmæssige vilkår. DI ser derfor gerne, at denne valgmulighed indarbejdes i lovgivningen.

Herudover lægger direktivet op til, at transaktioner, der elimineres som et led i en overliggende konsolidering og hvor virksomhederne involveret helt ejes af et overliggende moderselskab. Denne option ser DI også gerne udnyttet, således at ikke kun moder-til-datter transaktioner undtages, men også transaktioner mellem moder-og-datter (samt omvendt) og mellem helejede søsterselskaber, der indgår i samme koncern og hvor transaktionerne elimineres højere oppe. Dermed vil oplysningskravet også svare til IAS 24, hvor kun transaktioner, der ikke elimineres, skal indgå.

Redegørelse for samfundsansvar (§ 1 nr. 128)

Se bemærkninger ovenfor

Beretning om betalinger til myndigheder (§ 1 nr. 131)

DI kan støtte lovforslagets implementering af de nye regler på dette område. Det er vigtigt med en direktivnær implementering, idet formålet er åbenhed om betalinger for udnyttelse af ikke-fornybare ressourcer (råstoffer) med det formål at øge transparensen i ressourcelandet.

DI er enig i, at oplysningerne bør gives i tilknytning med ledelsesberetningen eller som en supplerende beretning i årsrapporten eller på selskabets hjemmeside. DI finder, at reglerne i øvrigt bør følge reglerne for corporate governance, således at revisor alene skal sikre, at oplysningerne er afgivet, hvis de lægges i en separat rapport på nettet.

Hoved- og nøgletaloversigt (§ 1 nr. 132)

Det foreslås, at der ikke behøver at ske en tilpasning af sammenligningstallene for 2. til 4. foregående regnskabsår ved en ændring af regnskabspraksis. DI kan støtte dette forslag, der vil give de berørte en mærkbar administrativ lettelse.

Brug af IFRS for SME's (§ 1 nr. 167)

DI har noteret sig, at Erhvervsstyrelsen efter lovforslagets § 1 nr. 167 (ÅRL § 137 a) kan fastsætte regler om fravigelse af ÅRL, for at benytte IFRS for SME.

DI kan støtte denne bemyndigelse, idet DI finder det vigtigt, at danske virksomheder får adgang til at anvende dette alternativ til de internationale regnskabsstandarder.

Definition af kortfristede aktiver (§ 1 nr. 177)

DI kan støtte udvidelsen af definitionen på kortfristede aktiver, således at der reelt er en dobbeltdefinition. Dette sikrer, at man kan benytte IFRS driftscyklusterminologi, hvis koncernen aflægges efter IFRS.

Af bemærkningerne på lovforslagets side 204 er det dog ikke tydeligt, om der er tale om forskellige kriterier, man kan vælge mellem. DI har forstået, at det er IFRS-definitionen, som det er intentionen at indarbejde. Derfor skal DI foreslå, at dette tydeliggøres eksempelvis ved brug af nogle semikolonner. Det skal i den forbindelse nævnes, at efter IFRS kan cyklussen godt være over 12 måneder (entreprenør – igangværende arbejde og lagring af cognac som to helt tilfældige eksempler).

Såfremt ovenstående giver anledning til kommentarer eller bemærkninger står DI selvsagt til rådighed.

Med venlig hilsen

Kristian Koktvedgaard,
Fagleder – Moms, regnskab og revision

Sara Krüger Falk,
CSR konsulent

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
2100 København Ø

Att. Carina Gaarde Sørensen og Mia Simonsen

Høringsvar til udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Finansrådet har den 7. november 2014 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring. Finansrådet værdsætter muligheden for at kunne kommentere på de foreslåede ændringer og har følgende bemærkninger:

1. Indledende bemærkninger

Finansrådet kan fuldt ud tilslutte sig målsætningen om, at det skal være nemmere at drive virksomhed i Danmark og finder det positivt, at der er fokus på at reducere de administrative byrder for virksomhederne.

Byrder forbundet med regnskabsaflægning og revision kan imidlertid ikke vurderes alene på baggrund af mekaniske AMVAB-målinger, men skal ses i et større perspektiv, hvor det indgår, dels om der er tale om reelle lempelser for virksomhederne, dels om lempelserne indebærer væsentlige forringelser for regnskabsbrugerne, herunder leverandører, långivere mv. med dårligere vilkår for virksomhederne til følge.

Virksomhedernes årsrapporter udgør en vigtig del af det kreditvurderingsgrundlag, som pengeinstitutterne nødvendigvis skal have for at kunne foretage ordentlige kreditvurderinger og for at kunne efterleve Finanstilsynets regler, der ad flere omgange er blevet skærpet efter finanskrisen.

Udgår væsentlige informationer af en virksomheds regnskaber, vil der derfor også ske en væsentlig forringelse af kreditvurderingsgrundlaget og en stigning i vurderingen af virksomhedens kreditrisiko. Konsekvensen heraf er, at der sker en stigning i risikoen for, at virksomheden ikke opnår finansiering til i øvrigt bæredygtige projekter, og opnås finansieringen alligevel, vil det ofte være på dårligere lånevilkår i form af krav om højere rente og/eller krav om øget sikkerhedsstillelse. For virksomhederne og samfundet som helhed kan en besparelse ved at lempe en regel i regnskabs- og revisionsreguleringen således vise sig at være skadelig.

Det er med det udgangspunkt, at Finansrådet nedenfor vurderer, om de yderligere danske lempelser er reelle lempelser for virksomhederne, og om lempelserne indebærer en væsentlig forringelse af pengeinstitutternes kreditvurderingsgrundlag med dårligere lånevilkår til følge. Finansrådet kan således tilslutte sig, at der bliver gennemført lempelser, som er reelle, og

5. december 2014

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 325/01
Dok. nr. 530333-v1

som ikke medfører en væsentlig forringelse af pengeinstitutternes kreditvurderingsgrundlag.

Det er ligeledes med dette udgangspunkt, at Finansrådet deltager aktivt og konstruktivt i et samarbejde med FSR – danske revisorer, Dansk Erhverv og Dansk Industri om at udarbejde en standardregnskabsmodel for simple klasse B-virksomheder. En standardregnskabsmodel, der forventeligt vil indebære reelle lempelser – særligt hvis der skabes en bedre integration mellem de offentlige myndigheders indberetningskrav og -systemer. Et område, som Finansrådet finder, at Erhvervsstyrelsen med fordel kunne fokusere på fremfor yderligere danske lempelser i regnskabs- og revisionsreguleringen.

Journalnr. 325/01
Dok. nr. 530333-v1

2. Generelle bemærkninger

De foreslåede ændringer til årsregnskabsloven kan opdeles i tre kategorier:

1. Pligtige ændringer og lempelser i henhold til det nye regnskabsdirektiv.
2. Tilpasning til IFRS – for indregning og måling.
3. Yderligere danske lempelser.

I forhold til **nr. 1, "Pligtige ændringer og lempelser i henhold til det nye regnskabsdirektiv"**, har Finansrådet forstået, at det nye regnskabsdirektiv indeholder et princip om maksimumharmonisering for små virksomheder, og at der på en række områder derfor ikke kan stilles yderligere nationale krav.

Flere af direktivets pligtige lempelser er efter Finansrådets opfattelse ikke udtryk for reelle lempelser, herunder f.eks. forbuddet mod at stille krav om, at klasse B-virksomheder skal vise en egenkapitalopgørelse. Virksomhederne vil således nødvendigvis alligevel skulle udarbejde en opgørelse over bevægelserne på egenkapitalen, da de ellers ikke kan sikre sig, at egenkapitalen er korrekt opgjort. Besparelsen kan derfor begrænses til omkostningerne forbundet med visualiseringen af opgørelsen i regnskabet. En besparelse, der forekommer beskeden, og som ikke synes at stå i et rimeligt forhold til, hvor væsentlig en egenkapitalopgørelse ofte er for regnskabsbrugerne, herunder pengeinstitutterne.

Finansrådet har imidlertid forståelse for, at regnskabsdirektivet skal implementeres i dansk lovgivning og giver derfor ikke yderligere bemærkninger til denne kategori af ændringer til loven.

I forhold til **nr. 2, "Tilpasning til IFRS – indregning og måling"** har Finansrådet forstået, at man ønsker at give virksomhederne mulighed for at foretage indregning og måling efter principper, der så vidt som muligt er forenelige med IFRS, og at man dermed kommer tilbage til det udgangspunkt, der var gældende i 2001, da den "nye årsregnskabslov" blev indført.

For f.eks. dattervirksomheder af internationale koncerner og internationalt orienterede virksomheder i øvrigt vil dette kunne give reelle lempelser, og det synes ikke at indebære en forringelse af regnskabernes informationsværdi. Finansrådet kan derfor tilslutte sig, at man giver virksomhederne mulighed for at anvende IFRS-forenelige regler.

I forhold til nr. 3, "Yderligere danske lempelser", værdsætter Finansrådet, at Erhvervsstyrelsen ikke har indarbejdet yderligere direkte lempelser i revisionspligten, men at der først skal foretages grundige analyser af, om der er grundlag herfor.

Journalnr. 325/01

Dok. nr. 530333-v1

Tilsvarende finder Finansrådet det positivt, at Erhvervsstyrelsen f.eks. ikke har undtaget klasse C (mellemstore) koncerner fra pligten til at udarbejde et koncernregnskab. Et koncernregnskab er således ofte væsentligt i en kreditvurderingssituation.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at de fem væsentligste yderligere danske lempelser er følgende:

1. Forhøjelse af størrelsesgrænserne for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B og C (mellemstore).
2. Lempeligere regnskabsregler for mikrovirksomheder.
3. Reducerede regnskabskrav for visse dattervirksomheder.
4. Delvis ophævelse af kravet om ledelsespåtegning, og
5. Forlængelse af indsendelsesfristen.

Særligt forhøjelsen af grænsen for klasse B-virksomheder indeholdt i nr. 1 og indførelsen af et mikroregime i nr. 2 vil efter Finansrådets opfattelse indebære en væsentlig forringelse af pengeinstitutternes kreditvurderingsgrundlag med større risiko for, at virksomhederne ikke opnår finansiering og/eller dårligere lånevilkår til følge. Dette uddybes i de specifikke bemærkninger nedenfor.

3. Specifikke bemærkninger til de fem væsentligste yderligere danske lempelser

Ad 1 Forhøjelse af størrelsesgrænserne for virksomheder omfattet af regnskabsklasse B og C (mellemstore) (§ 7, stk. 2)

Det foreslås i udkastet, at størrelsesgrænserne hæves således:

		Gældende grænser	Nye grænser	Stigning i pct.
Klasse B	Balancesum	36	44	22%
	Omsætning	72	89	24%
Klasse C (mellemstor)	Balancesum	143	156	9%
	Omsætning	286	313	9%

Som konsekvens af forhøjelsen af grænsen for klasse B-virksomheder, vil grænsen for små koncerner, som ikke behøver at aflægge koncernregnskab, også blive forhøjet.

Af bemærkningerne fremgår det, at ca. 1.000 virksomheder vil kunne rykke fra klasse C (mellemstor) til klasse B, og ca. 350 virksomheder vil kunne rykke fra klasse C (stor) til klasse C (mellemstor).

Forhøjelserne er udtryk for, at direktivets maksimale størrelsesgrænser udnyttes fuldt ud, herunder også en undtagelse i direktivet, hvor grænserne kan forhøjes yderligere, hvis man ikke har indført euroen. Reguleringen af grænsen for klasse C (mellemstor) svarer ifølge Erhvervsstyrelsen herudover til en inflationsregulering af de hidtidige grænser.

Generelt set er Finansrådet kritisk over for forhøjelse af grænserne, når der henses til den danske erhvervsstruktur med mange små og mellemstore virksomheder.

Særligt den foreslåede forhøjelse af grænsen for klasse B forekommer efter Finansrådets opfattelse ubegrundet, idet:

- Informationsværdien af et klasse B-regnskab er væsentlig dårligere end informationsværdien af et regnskab fra en klasse C-virksomhed. Eksempelvis udgår egenkapitalopgørelsen, pengestrømsopgørelsen og et eventuelt koncernregnskab. Hertil kommer, at de berørte virksomheder ikke vil være omfattet af den normale revisionspligt, men vil kunne nøjes med udvidet gennemgang. Samlet set vil det indebære en væsentlig forringelse af bankernes kreditvurderingsgrundlag med store risiko for, at virksomhederne ikke opnår finansiering eller dårligere lånevilkår.
- Regnskabsklasse B omfatter i forvejen over 90 pct. af alle danske virksomheder – også virksomheder, der i almindelige forretningssammenhænge ikke betragtes som små virksomheder. I kreditvurderingsøjemed betragtes en virksomhed med en omsætning på f.eks. 70 mio. kr. således ikke som en lille virksomhed. En divergens, der vil blive endnu større med en forhøjelse af omsætningsgrænsen til 89 mio. kr.
- Danmark vil med de foreslåede ændringer gå videre end Norge, Sverige og Finland, som ellers har erhvervsstrukturer, der minder mere om den danske erhvervsstruktur end f.eks. Tyskland og UK, hvor grænserne forventes udnyttet maksimalt.
- Forhøjelsen svarer til en stigning på hele 22-24 pct., hvor en inflationsregulering alene tilsiger en forhøjelse på ca. 9 pct., jf. ovenfor.

Finansrådet finder på denne baggrund, at en forhøjelse af klasse B-grænserne ikke skal gennemføres.

For så vidt angår forhøjelsen af grænserne for klasse C (mellemstor) vil der også ske en reduktion i informationsværdien af regnskabet, som kan føre til en forringelse af kreditvurderingsgrundlaget. Eksempelvis udgår oplysning om nettoomsætningen, der i stedet kan sammendrages med de variable omkostninger til en bruttofortjeneste.

Tabet i årsrapporternes informationsværdi forekommer imidlertid ikke at være så væsentligt som tabet ved et skifte fra klasse C til klasse B, jf. ovenfor. Endvidere vil de berørte virksomheder uændret være omfattet af den normale revisionspligt, og den foreslåede regulering af grænserne svarer "alene" til en inflationsregulering.

Selvom Finansrådet generelt set er kritisk over for forhøjelse af størrelsesgrænserne, kan Finansrådet på den baggrund acceptere de foreslåede ændringer af størrelsesgrænserne for klasse C (mellemstor).

Ad 2 Lempeligere regnskabsregler for mikrovirksomheder (§§ 22a og 22b)

Det foreslås i udkastet, at der indføres et mikrovirksomhedsregime, idet de mest vidtgående lempelsesmuligheder i direktivet dog ikke udnyttes, herunder f.eks. muligheden for ikke at medtage en resultatopgørelse.

Mikrovirksomhedsreglerne foreslås indført for virksomheder, der i to på hinanden følgende år ikke overskrider to af de følgende tre grænser:

- Balancesum 2,7 mio. kr.
- Nettoomsætning 5,4 mio. kr.
- Gennemsnitligt antal beskæftigede på 10.

Det skønnes, at ca. 80.000 virksomheder vil blive omfattet af mikrovirksomhedsreglerne.

Mikrovirksomhederne gives mulighed for at undlade følgende:

1. Oplysninger om anvendt regnskabspraksis.
2. Oplysninger om særlige poster.
3. Oplysninger om op- og nedskrivninger af aktiver, der ikke løbende reguleres til dagsværdi.
4. Oplysninger om gæld, der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet.
5. Oplysninger om det gennemsnitlige antal ansatte.
6. Oplysninger om modervirksomheden for den mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed.

Holdingsvirksomheder og investeringsvirksomheder vil ikke kunne anvende mikrovirksomhedsreglerne.

Det i udkastet indarbejdede mikrovirksomhedsregime indebærer et brud med det grundlæggende regnskabsprincip i årsregnskabslovens § 11, stk. 2, om, at der altid skal gives yderligere oplysninger udover, hvad der måtte følge af specifikke krav, hvis det er nødvendigt for, at regnskabet giver et retvisende billede. Som bruger af et regnskab fra en mikrovirksomhed vil man således ikke kunne vide sig sikker på, at alle væsentlige forhold kommer frem i lyset. Dette medfører uundgåeligt en større usikkerhed i kreditvurderingen, der risikerer at føre til dårligere lånevilkår for virksomhederne.

Det foreslåede regime indebærer endvidere, at mikrovirksomhederne skal måle alle aktiver og forpligtelser til kostpris. I en række tilfælde er dette ikke meningsfuldt, herunder f.eks. ikke, hvor en virksomhed har indgået en renteswap. Den manglende dagsværdiregulering af renteswappen kan således medføre, at der ikke opnås et retvisende billede af virksomhedens økonomiske situation.

Ses på de oplysningskrav, som mikrovirksomhederne foreslås undtaget fra, er særligt undtagelserne fra oplysning om anvendt regnskabspraksis, særlige poster og op- og nedskrivninger af aktiver efter Finansrådets opfattelse kritiske.

Gives der ikke oplysning om anvendt regnskabspraksis, har regnskabsbrugeren ikke mulighed for at få indsigt i, hvilke principper og fremgangsmåder, der er anvendt ved opgørelsen af regnskabsposterne. Regnskaberne synes derfor umiddelbart ikke at være anvendelige til kreditvurderingsformål.

Oplysning om særlige poster er indført i direktivet i forbindelse med, at begrebet ekstraordinære poster er udgået. I de fleste tilfælde vil der sandsynligvis ikke være særlige poster at oplyse om, men i de tilfælde, hvor særlige forhold forekommer, vil det sandsynligvis også være relevant at tage hensyn hertil i en kreditvurdering. Det forhold, at virksomhederne ikke skal oplyse om særlige poster, indebærer således også øget usikkerhed i forhold til, om alle væsentlige forhold kommer frem i lyset.

Tilsvarende vil der også i en kreditvurdering skulle tages hensyn til eventuelle væsentlige op- og nedskrivninger af aktiver. Dette oplysningskrav kan derfor heller ikke udgå uden, at det medfører en væsentlig forringelse af kreditvurderingsgrundlaget.

Samlet set kan Finansrådet på den baggrund ikke tilslutte sig indførelsen af mikrovirksomhedsregimet, heller ikke selvom grænserne for at være en mikrovirksomhed måtte blive sænket, således at færre virksomheder omfattes af reglerne.

Finansrådet finder, at det for såvel virksomhederne som for regnskabsbrugere vil være langt mere fordelagtigt, at der fokuseres på muligheden for at udarbejde en standardregnskabsmodel for simple klasse B-virksomheder. En model, der forventeligt vil give reelle lempelser - særligt hvis der skabes en bedre integration mellem de offentlige myndigheders indberetningskrav og -systemer.

Ad 3 Reducerede regnskabskrav for visse dattervirksomheder - (§ 22c)

Det foreslås i udkastet, at dattervirksomheder, hvis en række betingelser er opfyldte, herunder at modervirksomheden indestår for dattervirksomhedens forpligtelser, kan rykke ned i regnskabsklasse.

Det foreslås således, at:

- Små dattervirksomheder omfattet af regnskabsklasse B får mulighed for at anvende reglerne for mikrovirksomheder.
- Dattervirksomheder omfattet af regnskabsklasse C (mellemstor) får mulighed for at udarbejde årsrapport efter klasse B. Disse virksomheder vil endvidere ikke længere være omfattet af revisionspligt, men vil kunne anvende udvidet gennemgang.

Finansrådet finder det som udgangspunkt positivt, at det er valgt ikke at undtage de nævnte dattervirksomheder fuldstændigt fra regnskabspligten, men i stedet at lade dattervirksomhederne være omfattet af reglerne i en lavere regnskabsklasse.

Som nævnt ovenfor kan Finansrådet imidlertid ikke tilslutte sig, at der indføres et mikrovirksomhedsregime i årsregnskabsloven. For dattervirksomheder, der i forvejen er i regnskabsklasse B, vil der dermed ikke kunne foretages en nedrykning til en lavere regnskabsklasse. Disse dattervirksomheder vil, forudsat at der er tale om simple virksomheder, derimod kunne gøre brug af den ovenfor omtalte standardregnskabsmodel.

Journalnr. 325/01
Dok. nr. 530333-v1

Med denne tilpasning kan Finansrådet acceptere forslaget om lempeligere regnskabsregler for visse dattervirksomheder.

Ad 4 Delvis ophævelse af kravet om ledelsespåtegning - (§ 9, stk. 8 og 9)

Det foreslås i udkastet, at kravet om en ledelsespåtegning bortfalder i de tilfælde, hvor virksomhedens ansvarlige ledelsesorgan kun består af et enkelt medlem.

Finansrådet har vanskeligt ved at se, at der skulle være en reel lempelse for virksomhederne forbundet med ikke at skulle afgive en ledelsespåtegning i regnskabet. I langt de fleste tilfælde vil påtegningen således være en standardpåtegning, der kan videreføres fra år til år.

Henset hertil og til at ledelsespåtegningen tydeliggør over for ledelsen selv, men også over for omverdenen, at det er ledelsen og ikke revisor, der er ansvarlig for regnskabet, kan Finansrådet ikke tilslutte sig forslaget.

Ad 5 Forlængelse af indsendelsesfristen (§ 138, stk. 1)

Det foreslås i udkastet, at indsendelsesfristen for virksomhedernes årsrapporter forlænges fra 5 til 6 måneder, således at fristen for virksomheder med kalenderårsregnskab samordnes med indsendelsesfristen for selvangivelsen til SKAT. Indsendelsesfristen for børsnoterede virksomheder og statslige aktieselskaber foreslås fastholdt på 4 måneder.

Som nævnt indledningsvist udgør virksomhedernes årsrapporter en vigtig del af pengeinstitutternes kreditvurderingsgrundlag. Forlænges fristen, reduceres relevansen af årsrapporterne, hvorfor Finansrådet som udgangspunkt er kritisk indstillet.

Finansrådet kan imidlertid forstå, at der for mange virksomheder med kalenderårsregnskab vil være reelle lempelser forbundet med, at de regnskabs- og skattemæssige opgørelser kan udarbejdes på samme tidspunkt og i samme arbejdsgang.

Forudsat at Erhvervsstyrelsens rykkerprocedurer for virksomheder, der ikke indsender rettidigt, skærpes, og tiden fra årsrapporterne er modtaget og til, at de bliver gjort offentligt tilgængelige, reduceres til et absolut minimum,

kan Finansrådet på den baggrund tilslutte sig, at fristen forlænges for klasse B-virksomheder.

Side 8

For klasse C-virksomheder, hvor årsrapporternes informationsværdi og betydningen for kreditvurderingen er større end for klasse B, forekommer det derimod ikke hensigtsmæssigt at forlænge fristen yderligere. Der vil således være tale om en væsentlig forringelse af pengeinstitutternes kreditvurderingsgrundlag.

Journalnr. 325/01
Dok. nr. 530333-v1

Forlænges fristen alene for klasse B-virksomheder, vil indsendelsesfristerne samlet set komme til at afspejle virksomhedernes størrelse, idet de mindste virksomheder i regnskabsklasse B hermed får en 6 måneders frist, virksomheder i regnskabsklasse C får en frist på 5 måneder, mens virksomheder i regnskabsklasse D har en frist på 4 måneder.

4. Specifikke bemærkninger i øvrigt

Nedenfor gives specifikke bemærkninger til øvrige, udvalgte ændringer i loven.

Mulige yderligere oplysningskrav for små virksomheder (direktivets artikel 16, stk. 2 og artikel 17)

Direktivet giver mulighed for, at de enkelte medlemsstater kan kræve, at også små virksomheder – dvs. virksomheder i regnskabsklasse B - giver følgende oplysninger fra artikel 17:

- (a) Anlægsnote for poster under anlægsaktiverne.
- (m) Navn og hjemsted for modervirksomheden for den mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed.
- (p) Karakteren af – og det forretningsmæssige formål med virksomhedens arrangementer, som ikke er opført i balancen.
- (q) Arten og den finansielle virkning af væsentlige hændelser indtruffet efter balancetidspunktet, som ikke er afspejlet i resultatopgørelsen eller balance.
- (r) De transaktioner, som virksomheden har indgået med nærtstående parter, herunder beløbet for sådanne transaktioner, karakteren og oplysninger, som er nødvendige for at forstå virksomhedens finansielle stilling. Oplysningerne kan grupperes efter deres karakter.

Oplysning om væsentlige efterfølgende begivenheder (q) og væsentlige transaktioner med nærtstående parter (r) bør efter Finansrådets opfattelse også indføres for virksomhederne i klasse B.

I de fleste tilfælde vil der ikke være noget at oplyse om, men i de tilfælde, hvor væsentlige efterfølgende begivenheder eller væsentlige transaktioner med nærtstående parter forekommer, vil de sandsynligvis også være relevante at tage hensyn til i en kreditvurderingssituation.

I lyset af, at der i de fleste tilfælde ikke vil være noget at oplyse om, må byrden forbundet med at indføre notekravene være minimal.

Har virksomheden væsentlige materielle anlægsaktiver, vil det efter Finansrådets opfattelse ligeledes være relevant, at der vises en anlægsnote (a) i regnskabet. I den forbindelse bemærkes det, at virksomheden nødvendigvis skal have udarbejdet et anlægskartotek for at kunne beregne afskrivninger, bogførte værdier mv. Byrden forbundet med et krav om en anlægsnote kan således begrænses til omkostningerne forbundet med visualisering af totalerne fra anlægskartoteket, hvilket alt andet lige må være minimale omkostninger.

Finansrådet finder på den baggrund, at kravet om en anlægsnote ligeledes bør indføres for klasse B-virksomheder.

Tilpasning af sammenligningstal i 5 års hoved- og nøgletalsoversigt (§ 101, stk. 3)

Efter de gældende regler skal klasse C- og D-virksomheder vise en 5 års hoved- og nøgletalsoversigt. I tilfælde af, at der foretages en ændring af anvendt regnskabspraksis, skal der foretages en korrektion i tallene for tidligere år. Udgangspunktet er således, at tallene for alle 5 år skal være udarbejdet efter samme praksis, så det bliver muligt for regnskabsbrugerne at analysere, hvorledes virksomheden har udviklet sig. For klasse C (mellemstore) virksomheder gælder imidlertid en undtagelse, som fritager disse virksomheder fra at foretage tilpasning af sammenligningstallene.

I udkastet foreslås det, at denne undtagelse udstrækkes til også at gælde for klasse C- (stor) og klasse D-virksomheder.

Finansrådet kan ikke tilslutte sig, at undtagelsen udstrækkes yderligere. 5 årsoversigten spiller en stor rolle i en kreditvurderingssituation, idet den giver mulighed for at analysere virksomhedens udvikling. Bortfalder kravet om tilpasning, giver det en større usikkerhed, og i nogle situationer vil virksomhedens udvikling ikke meningsfuldt kunne analyseres.

Finansrådet har forståelse for, at tilpasningen ikke foretages i de situationer, hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssige store omkostninger, men en generel fritagelse for tilpasning for alle virksomheder, bør efter Finansrådets opfattelse ikke indføres.

Afslutning

Finansrådet står gerne til rådighed, hvis ovennævnte giver anledning til spørgsmål eller kommentarer.

Med venlig hilsen

Martin Thygesen
Direkte +45 3370 1024
mat@finansraadet.dk

Carina Gaarde Sørensen

Fra: MAILBOX_FA <fa@fanet.dk>
Sendt: 7. november 2014 12:56
Til: Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen
Emne: Ingen bemærkninger - Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Vedhæftede filer: Udkast til lovforslag.pdf; Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf; Det nye regnskabsdirektiv 201334EU.pdf

Opfølgingsflag: Opfølgning
Flagstatus: Fuldført

FA takker for høringen af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

FA har ingen bemærkninger til høringen, men henviser til eventuelle kommentarer fra andre finansielle brancheorganisationer.

Med venlig hilsen

Jette Hartø
 Direktionssekretær
jeh@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
 Direkte: +45 3338 1621

Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Amaliegade 7
 1256 København K

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på yores_nyhedsmail

Download FA's [App til iPhone og iPad](#)

Fra: Mia Simonsen [<mailto:MiaSim@erst.dk>]

Sendt: 7. november 2014 11:21

Til: 'tdc@92grp.dk'; 'aege@92grp.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'amnesty@amnesty.dk'; 'ae@ae.dk'; 'ae@aeraadet.dk'; 'ac@ac.dk'; 'pote@atp.dk'; 'kontakt@bryggeriforeningen.dk'; 'info@bryggeriforeningen.dk'; 'mail@dbmf.dk'; 'info@cfu-net.dk'; 'info@cepos.dk'; 'info@concorddanmark.dk'; 'cbs@cbs.dk'; 'etopp@csrforum.dk'; 'dvca@dvca.dk'; 'nationalbanken@nationalbanken.dk'; 'info@shipowners.dk'; 'danmarks@skibskredit.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'lmv@danskbyggeri.dk'; 'daf@shareholders.dk'; 'da@da.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'di@di.dk'; 'lwh@di.dk'; 'info@dieh.dk'; 'dirf@dirf.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'ddf@finansanalytiker.dk'; 'info@fondsmaeglerforeningen.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'bii@landscetret.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'info@dmr.nu'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'dfl@dfl.dk'; 'info@danskemaritime.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'jw@dsk.dk'; 'dsk@dsk.dk'; 'sekretaer@aktuarforening.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'info@netvaerksprisen.dk'; 'dors@dors.dk'; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk'; 'dommerforeningen@gmail.com'; 'post@domstolsstyrelsen.dk'; 'post@finansforbundet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; MAILBOX_FA; 'cns@nasdaqomx.com'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'fbr@fbr.dk'; 'andelskasseforeningen@jak.dk'; 'bestyrelsen@f-fb.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'sekretariat@fdr.dk'; 'fp@forsikringogpension.dk'; 'ftf@ftf.dk'; 'gii@gii.dk'; 'info@nanoq.gl'; 'info@gxgmarkets.com'; 'asb@asb.dk'; 'hk@hk.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ibis@ibis.dk'; 'ida@ida.dk'; 'info@ifr.dk'; 'itb@itb.dk'; CG-Komite; 'kto@kto.dk'; 'kk@kommunekredit.dk'; 'kl@kl.dk'; 'trm@bdo.dk'; 'kaf@kaf.dk'; 'info@krifa.dk'; 'oms@lindcad.dk'; 'ku@ku.dk'; 'info@lf.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'landscetret@landscetret.dk'; 'info@dlbr.dk'; 'lo@lo.dk'; 'lederne@lederne.dk'; 'hfa@ac.dk'; 'sekretariatet@lopi.dk'; 'info@ld.dk'; 'Ms@ms.dk'; 'anne.zeuthen.loekkegaard@nasdaq.com';

'mail@realkreditforeningen.dk'; 'rkr@rkr.dk'; 'rbf@regionalebanker.dk'; 'info@revifora.dk'; Revisortilsynet;
'info@rigsrevisionen.dk'; Camilla Ackey Wolf; 'ruc@ruc.dk'; 'sekretariat@rbenet.dk'; 'mrp@sda.dk'; 'info@sala.dk';
'saoek@ankl.dk'; 'sdu@sdu.dk'; Jakob Willer (TI); 'info@verdensskove.org'; 'cs@vfsa.dk'; 'vp@vp.dk';
'wwf@wwf.dk'; 'poul.kjaer@aguilonius.com'; 'aau@aau.dk'; 'au@au.dk'; 'riomfr@fo.stm.dk'; 'bm@bm.dk';
'fm@fm.dk'; 'fmn@fmn.dk'; 'jm@jm.dk'; 'km@km.dk'; 'kebmin@kebmin.dk'; 'kum@kum.dk'; 'mim@mim.dk';
'mbbl@mbbl.dk'; 'sm@sm.dk'; 'fvm@fvm.dk'; 'sum@sum.dk'; 'skm@skm.dk'; 'stm@stm.dk'; 'trm@trm.dk';
'ufm@ufm.dk'; 'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'oim@oim.dk'
Cc: Victor Kjær; Marie Voldby; Jan-Christian Nilsen; Lykke Skødt; Rune Gottlieb Skovgaard; Grethe Krogh Jensen;
Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen; Flemming Houge Nielsen; Anja Lamp Vrang; Jakob Solmunde;
'miv@evm.dk'; 'tiv@evm.dk'; 'arh@evm.dk'; 'lhp@ftnet.dk'
Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Til høringsparterne,

Hermed sendes udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring.

Bemærkninger imødeses senest fredag den 5. december 2014 kl. 12.

Bemærkninger bedes sendt til Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og Mia Simonsen, miasim@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Carina Gaarde Sørensen på telefon 3529 1358 eller Mia Simonsen på telefon 3529 1397.

Med venlig hilsen

Mia Simonsen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Erhvervsvilkår og regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte: +45 3529 1397
E-mail: MiaSim@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Erhvervsstyrelsen

Att:

Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og
Mia Simonsen, miasim@erst.dk

03-12-2014

Dok. 145948/cj

Høringsvar fra Forbrugerrådet Tænk vedr. høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. (implementering af CSR direktivet)

Forbrugerrådet Tænk har modtaget ovennævnte lovudkast i høring og har følgende bemærkninger.

Forbrugerrådet Tænk finder det **meget positivt, at der skal rapporteres for flere emner** (miljø-, sociale og medarbejderrelaterede forhold, menneskerettigheder, anti-korruption og bestikkelse).

Vi mener også, at det er **meget positivt, at virksomhederne nu også skal fortælle, hvorfor de ikke har en politik på området**, altså ikke længere kun oplyse, hvis de ikke har en politik. De tvinger virksomhederne til at reflektere over, om de burde have en politik.

I det hele taget er det **positivt, at EU-lovgivning er med til at stille skrappe krav** (end årsregnskabsloven §99a), som ikke kun gælder DK, men som stiller krav til alle europæiske virksomheder.

Vi mener dog, at det **ikke er hensigtsmæssigt at vente til 2018**, før lovkravene også gældende for de fleste af store virksomheder, der er dækket af den nuværende paragraf 99a i årsregnskabsloven. Disse virksomheder er i gang allerede og der er ingen grund til at vente yderligere 3 år for de skal starte deres rapportering. Og set ud fra et forbruger synspunkt er der ikke nogen grund til at vente, da netop offentliggørelsen af om en virksomhederne har en politik eller ej, og ikke mindst hvorfor nogle virksomheder ikke har en politik, som vi uddyber i nedenstående.

Forbrugernes dilemma

Forbrugere i DK og i EU går nemlig op i samfundsansvar, klimaudfordringer og bæredygtighed, men flere undersøgelser (fra bl.a. Forbrugerstyrelsen 2010 - <http://www.forbrug.dk/nyheder/~//media/Forbrug/Publikationer%20og%20andre%20pdfer/Konkurrence%20og%20Forbrugerstyrelsen%20Undersogelse%20af%20baeredygtigt%20forbrug.pdf>) har vist, at forbrugere har svært ved at gennemskue bæredygtighed, miljø, klima mm, og de mangler handlemuligheder.

Forbrugere ved ikke, hvad de skal se efter, da disse emner jo oftest ikke deklarerer på varerne i butikkerne. Et område, miljø, er dog en succes, idet det nordiske miljømærke Svanen og EU's miljømærke Blomsten, samt økologimærket (det røde Ø) er kendt af forbrugere, og som nemt giver forbrugere en mulighed for at tage et oplyst valg.

En måde hvorpå forbrugere i dag kan få viden om virksomhedernes samfundsansvar, deres indsatser på miljø, klima og bæredygtighed i det hele taget er via rapporter fra de ca. 1.100 største danske virksomheder, som er forpligtet efter §99a.

Opstramningen er som nævnt godt, men det er ikke hensigtsmæssigt, hvis der skal gå tre år før størstedelen af de berørte virksomheder skal rapportere efter de nye regler, hvis målet er at sprede

viden om virksomhedernes samfundsansvar blandt forbrugerne. Det er svært allerede for forbrugerne at finde informationer om virksomhedernes samfundsansvar og derfor ville en hurtigere ikrafttrædelse være klart at foretrække.

Mere synlighed

Vi vil også foreslå, at der indføres krav om at informationerne i rapporterne gøres endnu mere lettilgængelige, fx i virksomhedernes butikker og på virksomhedens forskellige arbejdspladser. Virksomhederne bør forpligtes til at være mere offentlige om deres arbejde med samfundsansvar, således at det bliver nemmere for forbrugerne at tage stilling til, og bliver en parameter, som forbrugerne inddrager i deres valg af varer og produkter. Synligheden om arbejdet med samfundsansvar kan være med til at øge befolkningens fokus på virksomhedernes samfundsansvar.

I øvrigt henviser vi til 92-gruppens hørings svar, som vi støtter op om.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsøe

Vicedirektør

Claus Jørgensen

Projektchef

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Att.: Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og Mia Simonsen, miasim@erst.dk.

Aalborg, den 5. december 2014

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

På vegne af FFB, Foreningen Freelance Bogholdere, fremsendes hermed foreningens bemærkninger til ovennævnte udkast.

Vi skal indledningsvis gøre opmærksom på, at foreningens medlemmer overvejende arbejder med virksomheder omfattet af regnskabsklasse A og regnskabsklasse B.

Vi har med tilfredshed noteret forslaget om opdeling af regnskabsklasse B i en gruppe for små virksomheder samt den nyoprettede gruppe, Mikrovirksomhed. En meget stor del af foreningens kunder vil være omfattet af denne gruppe. Det er positivt, at der foreslås enklere regler for disse små mikrovirksomheder. Vi havde dog gerne set, at forslaget blev udvidet med en tilføjelse om, at medlemmer af FFB blev berettiget til at påtage regnskabet for mikrovirksomheder.

Vi noterer med tilfredshed, at indsendelsesfristen for regnskabsklasse B og C forlænges fra 5 til 6 måneder.

Konsekvenser af høringsudkastet.

FFB ser sig ikke i stand til at vurdere om det anførte antal virksomheder på ca. 80.000 vil kunne benytte sig af de enklere regler for mikrovirksomheder. Vi kan således ikke vurdere om den anførte besparelse for erhvervslivet på ca. 300 mio.kr er realistisk. Såfremt FFB's medlemmer var berettiget til at påtage mikroregnskaber, ville der kunne undgås en del dobbeltarbejde og dermed besparelse for erhvervslivet.

Med venlig hilsen

Foreningen Freelance Bogholdere

Hanne Brandt
Formand

Høringsvar vedr. udkast til ændring af årsregnskabsloven

Forsikring & Pension hilser muligheden for at afgive bemærkninger til udkast til lov om ændring af årsregnskabsloven m.fl. velkommen.

Forsikring & Pension har følgende bemærkninger:

- **Finansielle forpligtelser forbundet med investeringsejendomme skal kunne måles til dagsværdi (§ 38, stk. 1)**

I den gældende årsregnskabslov har § 38, stk. 1 følgende ordlyd:

”Virksomheder, der som hovedaktivitet udøver investeringsvirksomhed, kan efter første indregning løbende regulere de i stk. 2 nævnte aktiver, som er omfattet af investeringsaktiviteten og dermed forbundne finansielle forpligtelser, til dagsværdi.”

I udkastets § 1, nr. 53 foreslås § 38, stk. 1, ændret til:

”Efter første indregning kan investeringsejendomme løbende indregnes til dagsværdi.”

Herved udgår muligheden for umiddelbart at værdiansætte forbundne finansielle forpligtelser til dagsværdi. Efter lovforslaget vil finansielle forpligtelser skulle deles i ”handelsbeholdning” (dagsværdi) og ”beholdning til udlob”(amortiseret kostpris).

Forsikring & Pension finder, at dette er uhensigtsmæssigt. Hvis der er koncerninterne ejendoms lån i en forsikringskoncern, vil der kunne opstå forskelle i værdiansættelse af henholdsvis aktivet/udlånet (i livsforsikringsselskabet, hvor det skal værdiansættes til dagsværdi) og passivet/gældsforpligtelsen (i et ejendomsselskab efter årsregnskabsloven). Ved udarbejdelse af koncernregnskab er det i så fald nødvendigt at omarbejde ejendomsdattervirksomhedernes regnskab til koncernens praksis for at, der kan foretages eliminerings.

Dette er administrativt tungt, vi foreslår derfor, at § 38, stk. 1 affattes således:

”Efter første indregning kan investeringsejendomme og de dermed forbundne finansielle forpligtelser løbende indregnes til dagsværdi.”

05.12.2014

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Helle Gade
Chefkonsulent
Dir. 41 91 90 91
heg@forsikringogpension.dk

Vores ref. HEG
Sagsnr. GES-2008-05274
DokID 347969

- **Hyppige skift mellem regnskabsklasser bør undgås (§ 7, stk. 4 - nyt stykke)**

I udkastets § 1, nr. 16, foreslås det, at:

"Stk. 4. ....ved beregning af størrelsesgrænserne i stk. 2 anvendes nettoomsætningen med tillæg af finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed....."

Med denne indregning kan der, eftersom investeringsejendomme reguleres til dagsværdi, henover tid ske store fluktuationer i nettoomsætningsbegrebet. For eksempel kan to år med store stigninger i dagsværdi i investeringsejendomme betyde et opadgående skift i regnskabsklasse. Efterfølgende fald eller ingen stigning vil betyde, at nettoomsætningen falder til normalt leje.

Dette kan medføre u hensigtsmæssige skift mellem regnskabsklasser og store administrative byrder. Intentionen med den ændrede lov er jo netop, at der skal være administrative lettelser. Det kan endvidere også være forvirrende for regnskabsbrugeren, hvis der sker op- og nedskift i regnskabsklasse og deraf følgende skift i oplysningsniveau.

Vi foreslår derfor, at tilføjelsen "med tillæg af finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed" undlades.

Med venlig hilsen

Helle Gade

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Att.: Carina Gaarde Sørensen og Mia Simonsen

Pr. e-mail: carsor@erst.dk; miasim@erst.dk

7. december 2014

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1308 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 4183
Konto nr. 2500102295

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv.

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget om ændring af årsregnskabsloven.

Det fremgår af lovforslaget, at dets tre hovedformål er: lettelse af de administrative byrder, implementering af de pligtige dele af EU's nye regnskabsdirektiv (2013/34/EU) og international tilpasning af loven.

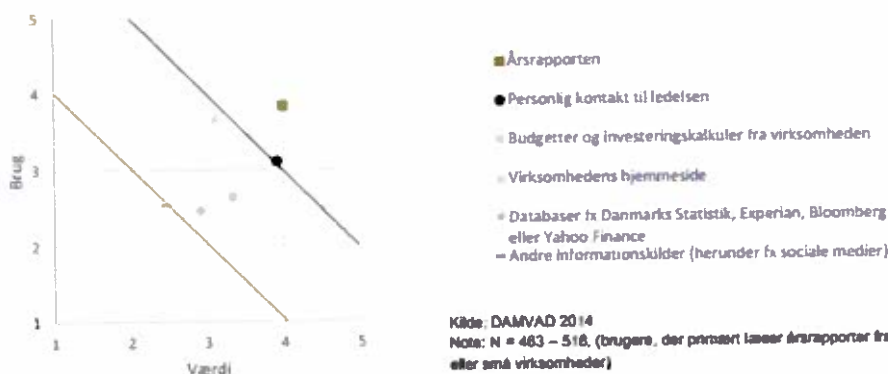
Vi har en række overordnede bemærkninger, bemærkninger til væsentlige enkeltområder og nogle mere detaljerede bemærkninger til en række enkeltbestemmelser i udkastet.

1) Overordnede bemærkninger

Overordnet er vi naturligvis enig i regeringens hensigt om at lette administrative byrder for virksomhederne. Årsrapporten er i sig selv en relativt enkel og forenkende kommunikationsform mellem virksomhederne og deres omgivelser. Således er årsrapporten ifølge regeringens egne undersøgelser den vigtigste informationskilde om virksomhedernes økonomi på tværs af banker, samhandelspartnere, investorer mv.

FIGUR 1.1

Brugernes vurdering af brug og værdi⁴ af forskellige kilder til information i forbindelse med vurdering og analyse af specifikke virksomheder

Side 2

Kilde: DAMVAD-analysen "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder", udarbejdet for Erhvervsstyrelsen, juni 2014.

Det er i den forbindelse væsentligt at holde sig for øje, at alle de virksomheder, der er forpligtet til at indsende deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen, bliver kreditvurderet. Kreditvurderingen bruges i banker og virksomheder til at fastlægge kreditmaksimum ved samhandel, lånegrænser og rentevilkår.

Regeringen har i øvrigt også som en del af sin egen vækstplan "Danmark helt ud af krisen" (side 17) besluttet at frikøbe alle årsrapporter, således at der er nem adgang til regnskabsdata og dermed kreditvurderinger for alle interesserede forretningspartnere. Vi støtter, at der skal være nem adgang til regnskabsdata.

I øvrigt har der blandt deltagerne i Regnskabsrådet fra forskellige erhvervsorganisationer overvejende været en betydelig skepsis over for regnskabsdirektivets bestemmelser om mikrovirksomheder.

Set i lyset heraf er det meget overraskende, at det foreliggende lovforslag indeholder forslag, som reducerer informationsværdien i årsrapporterne, hvilket kan få u hensigtsmæssige konsekvenser for både regnskabsbrugerne – kunder, leverandører, banker mm. – og for virksomhederne selv. Samlet set kan lovforslaget efter vores overbevisning og med støtte i bl.a. regeringens egne analyser netop påføre især de allermindste i alt 80.000 mikrovirksomheder flere byrder – i stedet for færre. Via krav fra forskellige regnskabsbrugere bliver virksomheden pålagt at udarbejde yderligere informationer ad hoc, idet der – med mikroreglerne – ikke er offentliggjort et årsregnskab, som opfylder behovene for regnskabsinformation.

Derudover er det vores vurdering, at de reelle lempelser, der ligger i forslaget, er meget begrænsede, hvilket samlet set betyder, at de u hensigtsmæssige konse-

kvenser i betydelig grad overstiger de reelle lempelser.

Side 3

Der er i EU's regnskabsdirektiv nogle rammer, inden for hvilke landene selv kan fastsætte de ønskede lovkrav ud fra nationale forhold. Det er vores opfattelse, at vi i Danmark kan fastlægge regnskabsregler, der bedre opfylder informationsbehovene inden for direktivets rammer.

Overordnet er det vores vurdering, at man ved at undlade de foreslåede særregler for mikrovirksomheder og nøjes med en mere begrænset forhøjelse af størrelsesgrænserne for regnskabsklasse B - kan undgå en række forringelser af informationsværdien af årsrapporterne og samlet set ende med en model, som er bedre matchet i forhold til den erhvervsstruktur, vi har i Danmark.

Konsekvenserne af de foreslåede **regler for mikrovirksomheder** mv. er, at regnskabsbrugerne mister vigtige informationer, og det er vores vurdering, at værdien af dette informationstab hos en bred kreds af regnskabsbrugere overstiger den mulige besparelse i administrative ressourcer hos regnskabsafledere.

Størrelsesgrænserne for B-virksomheder hæves markant, hvilket vi vurderer vil betyde, at langt over 90% af de danske virksomheder vil befinde sig i regnskabsklasse B.

Den foreslåede regulering af størrelsesgrænserne for regnskabsklasse B svarer til en forøgelse på 23%, hvor inflationen i samme periode har ligget på ca. 10%.

Forlængelsen af indsendelsesfristen.

En forlængelse af indsendelsesfristen er bl.a. en afvejning mellem behov for hurtig offentliggørelse kontra muligheden for eksempelvis anvendelse af § 112 i årsregnskabsloven, der medfører behov for koordinering af indsendelsestidspunktet til de danske myndigheder i forhold til fristen for at udarbejde koncernregnskab i et udenlandsk moderselskab. En generel forlængelse for alle danske selskaber i regnskabsklasse B og C forringer regnskabernes aktualitet, hvilket stiller regnskabsbrugerne dårligere. Jo længere tid der går, inden årsrapporten offentliggøres, jo mere kan virksomhedens økonomiske forhold have ændret sig i positiv eller negativ retning. En længere indsendelsesfrist er derfor imod regnskabsbrugernes behov for rettidig information. Samtidig kan bemærkes, at ny informationsteknologi gør det administrativt lettere at færdiggøre årsrapporter tidligt.

Årsregnskabet er den mest centrale kilde til information om virksomhederne

Som en del af lovforarbejdet har analysebureauet Damvad udarbejdet analysen "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder" for Erhvervsstyrelsen. Formålet med at udarbejde analysen var at skabe et veldokumenteret grundlag for at vurdere lempelsesmuligheder i forbindelse med regnskabsafleggelse set fra et brugerperspektiv.

Analysens resultater viser, at årsrapporter fra mikro- og små virksomheder vurderes til at være den mest betydningsfulde kilde til information i forbindelse med vurdering af virksomhederne.

Lovforslaget går dog i modsat retning af resultaterne af analysen, da det reducerer mængden af oplysninger i virksomhedernes regnskaber. Reduktionen forringer informationsværdien, hvilket betyder, at regnskabsbrugernes mest betydningsfulde kilde til information udvandes.

TABEL 3.4

Specifikke værdier for respondenternes angivelse af brug og værdi af forskellige informationskilder samt beregning af betydningen heraf

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,84	3,99	7,83
Personlig kontakt til ledelsen	3,10	3,91	7,01
Virksomhedens hjemmeside	3,68	3,10	6,78
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,54	2,47	5,97
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,46	2,91	5,37
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,63	3,34	5,20

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 563-518

Kilde: DAMVAD-analysen "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder", udarbejdet for Erhvervsstyrelsen, juni 2014.

Det fremgår samtidig af analysen, at brugerne af årsrapporterne vurderer, at mange banker, kreditinstitutioner, samarbejdspartnere mv. formodentlig vil stille krav til virksomhederne om at få de informationer, som udelades, hvorfor mange virksomheder sandsynligvis i praksis vil være nødt til at udarbejde dem under alle omstændigheder.

Det er dermed meget tvivlsomt, om reduktionen af regnskabsoplysningerne vil give de lempelser af virksomhedernes byrder, som lovforslaget stiller i udsigt.

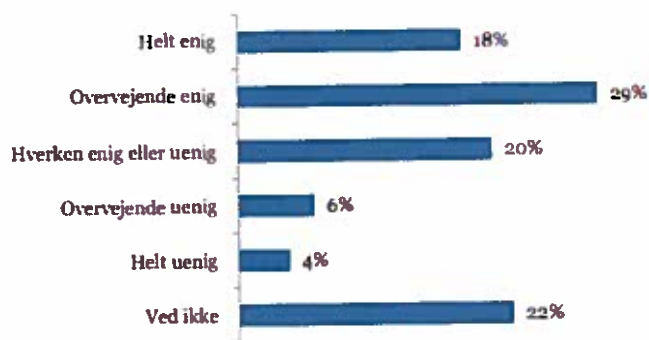
Betydning for kreditgivningen – færre oplysninger mere usikkerhed

Det er ikke kun regnskabsbrugerne, som vurderer, at en informativ årsrapport har værdi.

En medlemsundersøgelse fra Dansk Erhverv viser, at 47% af deres medlemsvirksomheder vurderer, at færre oplysninger i regnskaberne betyder større usikkerhed.

Denne usikkerhed afspejles også over i bankernes kreditvurderinger, hvor usikkerheden ved de reducerede regnskabsoplysninger risikerer at give virksomhederne en dårligere kreditratning og dermed dyrere lånevilkår – eller direkte afslag på låneanmodninger.

Hvor enig/uenig er du i følgende udsagn: Hvis der er færre oplysninger i regnskaberne, betyder det større usikkerhed for min virksomheds forretning (fx i forhold til at vurdere konkurrenter, samarbejdspartnere)

Kilde: Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse, februar 2014. n=537

De mindste selskaber er de mest risikofyldte

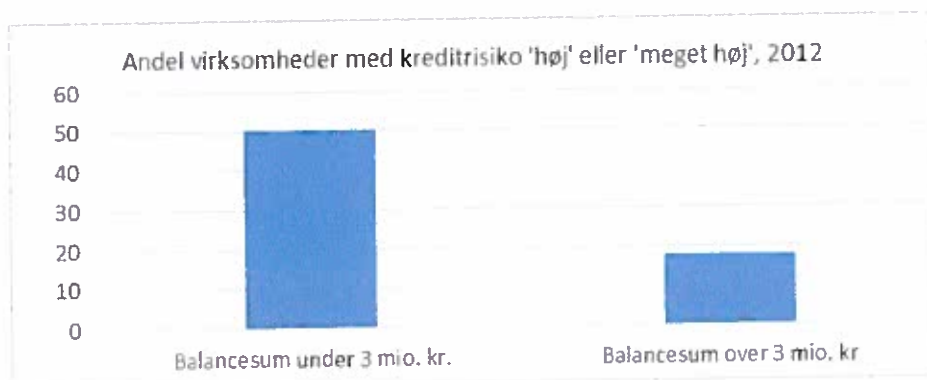
At lovforslaget gennem mikroreglerne fokuserer på at reducere regnskabsoplysningerne fra de mindste virksomheder for at give disse administrative lempelser kan vise sig at være ekstra uheldigt.

Risikoen for, at banker, leverandører og andre kreditorer lider tab på at låne ud til små selskaber med en lille balancesum, er markant større, end hvis de låner til større selskaber med en højere balancesum.

Det skyldes, at andelen af selskaber, der har en høj kreditrisiko, er næsten tre gange så stor blandt små selskaber med en balancesum på under 3 mio. kr. som blandt større selskaber med en balancesum på over 3 mio. kr.

Side 6

Hvis lovforslaget åbner for, at mikrovirksomhederne skal afgive endnu færre regnskabsoplysninger, vil banker, leverandører m.fl. bede om yderligere oplysninger, hvilket betyder, at lempelsen af mikrovirksomhedernes byrder forsvinder. Usikkerheden på grund af færre informationer vil alternativt føre til, at lån til eller samhandel med mikrovirksomheden bliver afvist.

Kilde: Experian 2014

Vækstplan: Gratis adgang til regnskabsdata og lettere kreditvurdering

I regeringens vækstplan "Danmark helt ud af krisen" fra maj 2014 fremgår det, at man vil give gratis adgang til regnskabsdata med henblik på at mindske svindel og reducere danske virksomheders tab på insolvente parter. Det har hidtil været forbundet med en fast omkostning pr. regnskab (37 kr. i pdf eller 15 kr. i XBRL) at hente regnskabsoplysninger hos Erhvervsstyrelsen.

Det er nu besluttet via aftale om finansloven at gennemføre denne del af vækstplanen, således at regnskabsdata frikøbes.

Med frikøbet og frigivelsen ønsker man at gøre det lettere for danske virksomheder at kreditvurdere hinanden, og man åbner mulighed for, at virksomheder via de gratis årsrapporter lettere kan benchmarke sig op mod hinanden for at styrke konkurrenceevnen.

Reduktionen af regnskabsoplysninger og forlængelsen af indsendelsesfristen, som lovforslaget lægger op til, risikerer at udvande værdien af årsrapporterne og dermed også udvande initiativet i vækstplanen.

2) Overordnede bemærkninger til væsentlige enkeltområder

Side 7

2.1) Mikrovirksomheder

Regnskabsbrugernes behov for information

Det er positivt, at lovforslaget bibeholder krav om, at mikrovirksomheder – ligesom andre virksomheder - skal udarbejde resultatopgørelse og balance med sammenligningstal for det foregående regnskabsår. Derimod er vi kritiske over for de undtagelser, som foreslås indført for mikrovirksomheder – ikke mindst er vi meget kritiske over for forslaget om, at mikrovirksomheder kan undlade at beskrive den anvendte regnskabspraksis, undlade at oplyse om opskrivninger og visse nedskrivninger og undlade yderligere oplysninger for at give et retvisende billede.

En meget stor del af regnskabsbrugerne mener, at færre oplysninger i regnskaberne betyder større usikkerhed. Virksomhederne anvender regnskaber som grundlag for kreditgivning og samhandel. Hvis regnskabet ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger, vil regnskabet ikke være egnet som vurderingsgrundlag. En artikel i Økonomisk Ugebrev CFO¹ (2014) om regeringens regnskabsforenkling slår fast, at "gennemsigtigheden om udviklingen i de små og mellemstore virksomheder sløres så meget, at de samtidig får betydeligt sværere ved at opnå banklån og andre kreditter".

Medlemsundersøgelsen fra Dansk Erhverv (2014) viser, at virksomhederne især bruger årsregnskaberne til at tjekke kreditværdighed hos nye og eksisterende kunder for at undgå dårlige betalere, for at overvåge konkurrenter og for at tjekke kreditværdighed hos leverandører.

Ifølge undersøgelsen har hver femte virksomhed (19%) på baggrund af et regnskab/kreditinformationer givet afslag på tilbud eller takket nej til en kunde/leverandører inden for de seneste 12 måneder.

Også Damvad-analysen (2014)² dokumenterer, jf. foran, at regnskabsbrugerne ønsker tilstrækkelige oplysninger i små - og mikro- - virksomheders årsregnskaber.

Oplysninger om anvendt regnskabspraksis på væsentlige områder - og om ændringer af anvendt praksis - er typisk nødvendige for, at årsregnskabet giver et retvisende billede. Anvendt regnskabspraksis er typisk også nødvendig for, at regnskabsbrugerne kan vurdere regnskabet tal. Det kan eksempelvis have stor betydning, om balanceposter måles til kostpriser eller dagsværdier. Disse oplys-

¹ "Regeringens regnskabsforenkling giver bagslag" i Økonomisk Ugebrev CFO den 23. november 2014

² Damvad-analysen "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder", juni 2014

ninger fremgår af beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, og udelades disse oplysninger, vil det være op til regnskabsbrugeren at "gætte", hvilken opgørelsesmetode der er brugt. Det svarer til ikke at oplyse, om et beløb er opført i kroner eller euro.

Side 8

Den usikkerhed, der vil opstå, hvis den anvendte regnskabspraksis ikke længere fremgår af regnskaberne fra mikrovirksomheder, vil næppe kunne opvejes af de mulige, meget begrænsede administrative lettelser hos nogle regnskabsafledte.

Grundlæggende princip om "retvisende billede" brydes

Efter lovforslaget skal årsregnskaber for mikrovirksomheder – ligesom i dag – give et retvisende billede. Det indebærer efter gældende regler blandt andet, at årsrapporten indeholder oplysninger om forhold, der normalt er relevante for regnskaberne. Årsrapporten skal i det hele taget udarbejdes, således at den støtter regnskabsbrugeren i deres økonomiske beslutninger. Det fremgår af de gældende kvalitetskrav i årsregnskabslovens § 12. Vi bakker fuldt ud op om kravet om et retvisende billede.

Men i lovforslaget er mikrovirksomheder undtaget fra kravet om at give yderligere oplysninger i årsregnskabet, selvom det er nødvendigt for at give et retvisende billede (jf. den foreslåede § 22b, stk. 3). Der er dermed en nærliggende risiko for, at virksomhedernes ledelse fremover ikke giver de nødvendige supplerende oplysninger, der gør, at årsregnskabet samlet giver et retvisende billede, men blot indarbejder de lovkrævede poster i resultatopgørelsen, balancen og de få krævede noter.

Efter vores opfattelse strider denne undtagelse imod det overordnede princip om retvisende billede i lovens § 11 og de grundlæggende kvalitetskrav i § 12 og dermed imod årsregnskabets funktion som beslutningsgrundlag.

Størrelsesgrænser

Lovforslaget lægger op til at indføre de højst mulige størrelsesgrænser for mikrovirksomheder i henhold til regnskabsdirektivet. Det kan vi ikke støtte. Erhvervsstyrelsen har oplyst, at mikroreglerne efter disse størrelsesgrænser vil omfatte cirka 80.000 selskaber. Det svarer til cirka 40% af samtlige danske selskaber.

Efter vores vurdering afspejler en fordeling, hvor 40% af alle danske virksomheder er mikrovirksomheder, ikke den reelle sammensætning af det danske erhvervsliv.

Vi er bekendt med, at man i den svenske årsregnskabslov påtænker at fastlægge betydeligt lavere størrelsesgrænser for mikrovirksomheder:

- 3 mio. SEK i nettoomsætning
- 1½ mio. SEK i balancesum og
- 3 medarbejdere.

Så vidt vi har forstået, skyldes de lavere svenske grænser et politisk ønske om at sikre tilstrækkelige oplysninger fra de svenske virksomheder til brug for samhandelspartnere og offentligheden. De påtænkte størrelsesgrænser forhindrer, at en meget stor del af de svenske virksomheder kan benytte de lempeligere mikroregler. Vi finder, at tilsvarende betragtninger bør anvendes i forhold til dansk erhvervsliv. Det er således ikke vores vurdering, at strukturen i dansk erhvervsliv skulle betinge højere størrelsesgrænser herhjemme.

Oplysninger om anvendt regnskabspraksis

For at give tilstrækkelig værdi for regnskabsbrugerne skal årsregnskabet indeholde oplysning om anvendt regnskabspraksis. Beskrivelsen af praksis kan sammenlignes med en varedeklaration af regnskabets poster. I årsregnskabsloven er der mange valgmuligheder for at indregne og måle forskellige poster i årsregnskabet, og uden en varedeklaration i form af beskrivelse af anvendt regnskabspraksis er regnskabsbrugerne ilde stedt. Eksempelvis kan en virksomhed vælge at opskrive en ejendom til dagsværdi – eller den kan vælge at lade være. Virksomheden skal også vælge det antal år, ejendommen skal afskrives over, og fastlægge ejendommens eventuelle restværdi. Sådanne væsentlige skøn har selvsagt stor indvirkning på regnskabets tal. Virksomheden kan vælge mellem at indregne et udviklingsprojekt i balancen, eller den kan omkostningsføre hele projektet i resultatopgørelsen. Den kan vælge at indregne leasede aktiver i balancen – eller den kan lade være. Den kan også vælge at indregne indirekte produktionsomkostninger (IPO) i værdien af varebeholdninger eller omkostningsføre disse omkostninger i afholdelsesåret. Basale oplysninger om virksomhedens regnskabspraksis og væsentlige skøn er nødvendige for, at virksomhedernes årsregnskaber kan forstås og fortolkes korrekt. Det er således ikke korrekt, at "de oplysningskrav, der foreslås ophævet vil være mindre væsentlige for regnskabsbrugere, da der alene er tale om specifikationer i noterne", jf. lovbemærkninger, side 47.

Erhvervsstyrelsen har da også hidtil i sin regnskabskontrol haft stor fokus på at konstatere, om der er fejl i virksomhedernes beskrivelse af anvendt regnskabspraksis på forskellige områder, hvilket indikerer, at beskrivelsen af regnskabspraksis er vigtig.

Vi kan tilføje, at man også i relation til et budget naturligt nok vil have behov for oplysning om de anvendte forudsætninger for, at budgettet har værdi for beslutningstagere.

Vi mener derfor, det vil være en afgørende svækkelse af årsrapporternes informationsværdi, hvis oplysning om anvendt regnskabspraksis kan undlades for mikrovirksomheder. Væsentlige valg og skøn som fx afskrivningsperioder og indtægtskriterier vil ikke fremgå af årsrapporten. Dermed vil regnskabsbruger ikke kunne forholde sig til relevansen og pålideligheden af årsregnskabet set i forhold til den konkrete beslutningsopgave, som regnskabsbruger står over for.

Man kunne overveje forskellige muligheder, så virksomhederne mærker en lempelse samtidig med, at regnskabsbrugernes informationsbehov tilgodeses. Fx kortere beskrivelser af regnskabspraksis, hvor kun afvigelser fra en "standard" skal beskrives udførligt. En mulighed kunne også være et simpelt afkrydsningsskema, så virksomheden sætter kryds ved nogle basale valgmuligheder og udfylder, fx om man har anvendt dagsværdi, kostpris, afskrivningsperiode mv. Man kunne også alternativt overveje at begrænse antallet af regnskabsmæssige valgmuligheder, fx at mikrovirksomheder ikke kan indregne finansiel leasing eller aktivere udviklingsomkostninger.

Vi vil dog anbefale bibeholdelse af valgmuligheder, men med krav om beskrivelse af den valgte praksis.

Vi har i samarbejde med Finansrådet, Dansk Industri og Dansk Erhverv taget initiativ til at udarbejde en standardårsrapport for en mindre virksomhed i regnskabsklasse B. Det er tænkt som en skabelon, som små virksomheder kan anvende, når de udarbejder årsrapport. Det er hensigten, at standardmodellen skal indeholde så meget information, at årsrapporterne reelt kan bruges af banker, samhandelsparter og andre, der ønsker overblik over virksomhedens økonomi. Det er samtidig tænkt som et værktøj, som skal gøre regnskabsaflæggelsen lettere for de små virksomheder.

I øvrigt er det vigtigt, at selve loven og bemærkningerne tydeligt anviser, om mikrovirksomheder kan - eller ikke kan - tilvælge/anvende regler, som ellers gælder i klasse B og C, fx finansiel leasing og aktivering af udviklingsomkostninger.

Oplysninger om særlige poster

Det nye regnskabsdirektiv har indført krav om at oplyse om særlige poster. I det hidtidige regnskabsdirektiv var der et krav om at oplyse om ekstraordinære poster. Vi hilser ændringen, som er i overensstemmelse med de internationale regnskabsstandarder, velkommen. Vi er enige i, at oplysninger om særlige poster er meget relevante. Dette gælder imidlertid også for mikrovirksomheder. Særlige poster er jo indtægter og omkostninger, som pga. størrelse eller art er atypiske for virksomheden - fx en særlig stor nedskrivning af varelageret pga. uforudsete begivenheder. Vi kan derfor ikke støtte forslaget, der delvist fritager mikrovirksomheder for at oplyse om særlige poster.

Oplysninger om op- og nedskrivninger

Oplysninger om op- og nedskrivninger er meget relevante for, at regnskabsbruger kan forholde sig til de beløb, som et aktiv er opført til i regnskabet. Vi henviser i den forbindelse til vores bemærkninger om relevansen af oplysninger om anvendt regnskabspraksis. Hvis der kræves oplysning om anvendt regnskabspraksis, og de foretagne opskrivninger fremgår af posten opskrivningshenlæggelser, er notespecifikationer måske ikke i samme grad nødvendige, men da opskrivninger og nedskrivninger kan være ganske væsentlige for årsregnskabet, anbefaler vi et sådant notekrav opretholdt også i mikrovirksomheder.

Oplysning om den del af gælden, der forfalder mere end 5 år efter balancedatoen

Efter lovforslaget kan mikrovirksomheder undlade at oplyse om den del af virksomhedens gæld, der forfalder efter mere end 5 år efter balancedagen. Regnskabsbrugerne af mikrovirksomhedernes årsrapporter vurderer imidlertid, "at beskrivelser af aktivers værdi og langfristet gæld, der forfalder om mere end 5 år, er de mest betydningsfulde noteoplysninger", jf. side 33 i Damvad-analysen. Vi kan derfor ikke støtte forslaget, der fritager mikrovirksomheder for dette note-krav.

Oplysninger om antal beskæftigede

Ifølge Damvad-analysen vurderer cirka 50% af brugerne, at oplysninger om antal ansatte har stor eller meget stor værdi. Henset til at det ikke er vanskeligt for mikrovirksomheder at oplyse antal ansatte, mener vi ikke, at mikrovirksomhederne bør fratages for dette oplysningskrav.

Oplysninger om modervirksomheden

Efter lovforslaget kan mikrovirksomheder undlade at oplyse om modervirksomheden for den mindste koncern, hvori virksomheden indgår. Erhvervsstyrelsens nye ejerregister kan i visse tilfælde give denne information. Men der kan være udenlandske modervirksomheder, fx på et mellemliggende niveau, hvor der ikke nødvendigvis er gennemsigtighed om ejerforhold som her i landet. Derved vil ejerforholdene være skjult for regnskabsbrugerne. Der er tilmed risiko for, at den foreslåede reduktion modvirker de bestræbelser, der ellers udøves for at modvirke svindel.

Der har for nylig været flere artikler i dagspressen om behovet for at dæmme op for misbrug af danske selskaber til grænseoverskridende økonomisk kriminalitet, jf. artikelserien "Svindlernes slaraffenland", fx Dagbladet Børsen 5. november 2014: "Sass vil bremse svindel". På den baggrund bør oplysning om selskabets modervirksomhed (§ 71) overvejes videreført, også i mikroselskaber.

2.2) Små selskaber

Meget store størrelsesgrænser

Lovforslaget lægger op til en voldsom forøgelse af de størrelsesgrænser, der bestemmer, om en virksomhed er "lille" (regnskabsklasse B) eller "mellemstor" (regnskabsklasse C). Således hæves grænsen for nettoomsætning fra 72 til 89 mio. kr., og grænsen for balancesum hæves fra 36 til 44 mio. kr. Dermed kan flere virksomheder nøjes med at aflægge årsrapporter efter årsregnskabslovens regnskabsklasse B. Det betyder ikke blot færre oplysninger i det enkelte selskabsregnskab, det betyder også, at der ikke skal udarbejdes et koncernregnskab. Dermed kan regnskabsbrugerne miste overblikket over den samlede koncerns økonomi.

Umiddelbart vurderer vi, at over 90% af de danske selskaber er "små" alle-

rede med de nuværende størrelsesgrænser. Experian har opgjort, at 203.000 ud af 214.000 selskaber, der har indsendt årsregnskab til Erhvervsstyrelsen, er i regnskabsklasse B (små selskaber).

Side 12

Ifølge lovbemærkningerne er det et begrænset antal selskaber, der vil rykke ned i en anden regnskabsklasse. Nogle af disse selskaber er efter vores vurdering imidlertid af relativt væsentlig betydning for omverdenen, herunder samhandelspartnere. Henset til den danske erhvervsstruktur, den betydelige efterspørgsel efter pålidelig regnskabsinformation, som bl.a. Damvad-analysen viser, og de ret beskedne krav til regnskaberne for "små" selskaber, herunder manglende egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og koncernregnskab, finder vi det uheldigt, hvis grænserne for "små" selskaber forøges ud over inflationen.

Vi kan konstatere, at den foreslåede grænse for nettoomsætning øges med ca. 23 pct. i forhold til gældende grænser fra 2008. Der er ikke i denne periode sket en udvikling i erhvervslivet herhjemme, der betinger en så væsentlig forhøjelse. Inflationen (forbrugerprisindekset) er i perioden kun steget med ca. 10 pct. En forøgelse af størrelsesgrænserne svarende til inflationen vil således medføre en forhøjelse med 10 pct. fra 72 til ca. 79 mio. kr. Det er efter vores opfattelse en mere velafbalanceret forøgelse af grænserne og svarer i øvrigt til den forøgelse, lovforslaget lægger op til for grænsen mellem "mellemstore" og "store" virksomheder. I forhold til forhøjelsen af grænsen mellem "mellemstore" og "store" henvises der i lovforslaget til inflationen som begrundelse for forhøjelsen, hvorfor vi forslår, at der maksimalt skal bruges samme forhøjelse i forhold til de øvrige beløbsmæssige størrelsesgrænser.

	Beløb forhøjes til (lovforslag)	Beløb forhøjes fra (ÅRL 2008)	Procentuel ændring (lovforslag i forhold til ÅRL 2008)	Inflation målt fra 2008-2013 (forbrugerprisindekset, Danmarks statistik)
Små virksomheder Balancesum	44 mio. kr.	36 mio. kr.	22,22%	9,93%
Små virksomheder Omsætning	89 mio. kr.	72 mio. kr.	23,61%	9,93%
Mellemstore virksomheder Balancesum	156 mio. kr.	143 mio. kr.	9,09%	9,93%
Mellemstore virksomheder Omsætning	313 mio. kr.	286 mio. kr.	9,44%	9,93%

Vi har fra den svenske revisorforening fået oplyst, at man i den svenske årsregnskabslov vil fastholde de gældende størrelsesgrænser: 80 mio. SEK i nettoomsætning, 40 mio. SEK i balancesum og 50 medarbejdere. Det svarer til ca. 65 mio. DKK i nettoomsætning, ca. 32 mio. DKK i balancesum og 50 medarbejdere.

Beregning af størrelsesgrænser

Efter lovforslaget skal finansielle indtægter og indtægter ved investeringsvirksomhed tillægges nettoomsætningen ved beregning af størrelsesgrænsen. De skal dog kun tillægges, hvis indtægterne mindst svarer til nettoomsætningen. Vi støtter forslaget, der fanger op på blandt andet større holdingvirksomheder med store finansielle indtægter.

Vi peger dog på, at dette krav ikke altid er ukompliceret. Det er ikke fuldt afklaret, hvilke indtægter der skal indgå, fx indtægter af kapitalandele ved indre værdis metode, negative dagsværdireguleringer efter §§ 37 og 38 osv. Der savnes en præcisering (fx i bemærkningerne) af, hvad der forstås ved "positive værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser", herunder om der kan anlægges en porteføljetragtning. Herudover kan bemærkningerne med fordel give eksempler på, hvad der forstås ved "andre indtægter knyttet til aktiverne og forpligtelserne", samt omtale, hvorledes "realiserede gevinster ved salg af investeringsejendomme" skal opgøres.

Det bør fremgå præcist, hvilke typer af indtægter der skal indgå i beregningen, og eventuelle omkostninger knyttet til indtægterne, der skal fragås. Det bør endvidere præciseres i lovbemærkningerne, at beregningen skal foretages for hvert regnskabsår.

Ledelsespåtegning, hvis der kun er et ledelsesmedlem

Efter udkastet til lovforslag kan virksomheder med kun et ledelsesmedlem undlade at medtage en ledelsespåtegning i årsrapporten. Denne "lempelse" er uden reel substans.

Lempelsen forekommer helt unødigt, da omkostningerne forbundet med afgivelse af ledelsespåtegning er ganske minimale i forhold til værdien for regnskabslæseren. Ledelsespåtegningen er et godt instrument til at sikre, at ledelsesmedlemmerne tager deres ansvar for aflæggelse af en retvisende årsrapport alvorligt og bliver mindet om dette i forbindelse med godkendelsen af årsrapporten. Påtegningen er derfor ikke en unødigt administrativ byrde.

Derudover imødegår kravet om ledelsespåtegning risikoen for, at der opstår tvivl om, hvilken version af årsrapporten der egentlig er godkendt af ledelsen. Ved udenlandske ledelsesmedlemmer – hvilket også kan forekomme ved blot ét ledelsesmedlem – er det også en fordel, at der sikres godkendelse fra denne, og at vedkommende er opmærksom på, hvilke forhold han/hun indestår for som ledelsesmedlem i et dansk selskab.

Ledelsen skal under alle omstændigheder enten selv udarbejde eller godkende årsrapporten, idet ledelsen jo per definition aflægger årsrapporten. Hvis årsregnskabet skal revideres, skal revisor også have dokumentation for, at ledelsen har godkendt årsregnskabet. Ledelsespåtegningen kan have en vigtig disciplinerende effekt på ledelsen. Dette argument har været fremherskende ved tidligere ændringer af årsregnskabsloven.

I lovforslag nr. L 138 fremsat 10. januar 2001 er anført følgende bemærkninger til § 9: "Kravet er inspireret af regler i England og betyder, at ledelsen positivt skal erklære, at man anser årsrapporten for aflagt i overensstemmelse med kravene i lovgivningen mv., og at årsrapporten giver et retvisende billede af aktiver, passiver, den finansielle stilling samt resultatet. Derved markeres ledelsens ansvar for årsrapporten ... Erfaringen viser, at det udtrykkeligt at skulle erklære sig om et forhold i særlig grad retter erklæringsafgiverens opmærksomhed mod det pågældende forhold... "

Vi mener, disse betragtninger stadig er relevante og kan derfor ikke støtte forslaget og bemærker i denne forbindelse, at der i England fortsat er krav om ledelsespåtegning - også i mikroselskabers regnskaber.

Reducerede regnskabskrav til visse dattervirksomheder

Det er som udgangspunkt positivt, at lovforslaget fastholder regnskabspligten for dattervirksomheder. Det er væsentligt for samhandelen i erhvervslivet, ligesom det kan have betydning for offentlige myndigheder, at der er adgang til regnskabsoplysninger også fra dattervirksomheder. I nogle tilfælde kan det være ekstra værdifuldt at have adgang til regnskabsoplysninger fra de enkelte selskaber i en koncern.

Årsagen til, at aktiviteter placeres i særskilte juridiske enheder er ofte, at man vil mindske risikoen for koncernen som helhed. Derfor er argumentet om, at dattervirksomhedernes egne årsrapporter er mindre efterspurgt, efter vores vurdering ikke korrekt - måske snarere tværtimod.

Men efter lovforslaget rykker dattervirksomheder en regnskabsklasse ned, hvis nogle nærmere betingelser om moderselskabets hæftelse mv. er opfyldt.

Bestemmelsernes konsekvenser er vanskelige at overskue, bl.a. fordi der ikke er tal for, hvor mange virksomheder der vil kunne benytte sig af muligheden. Det ville derfor være ønskeligt, hvis Erhvervsstyrelsen kunne oplyse antallet.

Hvor mange virksomheder, der reelt vil benytte muligheden er også et åbent spørgsmål. Lovforslaget synes at se bort fra, at dattervirksomhederne i den interne økonomistyring mv. typisk skal rapportere koncerninternt i forhold til regelsæt gældende for en højere regnskabsklasse, da koncernen vil være omfattet af disse bestemmelser og derfor vil have tilrettelagt sin regnskabsrapportering på det højere niveau - typisk klasse C eller D.

Det er endvidere vanskeligt at forudse, hvordan kravene til moderselskabet (hæftelsesforhold) i praksis vil blive håndteret. Selvom moderselskabet hæfter for datterselskabets gæld, kan det være vanskeligt og dyrt for samhandelsparter og øvrige kreditorer at inddrive en fordring på datterselskabet hos det hæftende moderselskab, navnlig hvis det er et udenlandsk moderselskab. Det kan således medføre en betydelig administrativ og finansiel byrde for en - måske lille - dansk virksomhed, der har samhandel med et datterselskab i en koncern.

Selskaber, der ønsker lettelse fra pligten til at udarbejde årsrapporter for deres datterselskaber, kan vælge i stedet at drive denne virksomhed som en filial. Der er i så fald ikke pligt til at udarbejde separate årsrapporter for disse "virksomheder" til Erhvervsstyrelsen, da der ikke er tale om en særlig juridisk enhed. Hvis koncernen har valgt at drive aktiviteter i datterselskaber frem for en filial med den deraf følgende begrænsede hæftelse, må dette have som konsekvens, at selskabet skal leve op til samme krav om åbenhed om regnskabsoplysninger som fx konkurrerende selskaber af samme størrelse.

Det bør i øvrigt overvejes, om forslaget giver problemer i relation til skattekontrol, hvis færre datterselskaber skal oplyse om transaktioner med nærtstående parter (transfer pricing). Dette vil være en konsekvens af, at mellemstore datterselskaber ikke skal opfylde oplysningskravet i ÅRL § 98c, når de fremover kan nøjes med at udarbejde årsregnskab efter reglerne for små selskaber i regnskabsklasse B.

Reducerede revisionskrav til visse dattervirksomheder

Efter lovforslagets § 78a, stk. 2, kan mellemstore dattervirksomheder, der under visse betingelser kan aflægge regnskab efter reglerne i regnskabsklasse B, vælge at få revisionen af årsregnskabet udført efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder.

Det fremgår imidlertid allerede af afsnit 1 i erklæringsstandardens, at denne alene kan anvendes af virksomheder, der ligger inden for de grænser, som er fastsat i årsregnskabslovens § 135, stk. 1, dvs. små virksomheder omfattet af regnskabsklasse B.

Ved udarbejdelsen af erklæringsstandardens er der således ikke taget hensyn til forholdene i større virksomheder, der ofte er karakteriseret ved at være noget mere komplicerede end små virksomheder, der omfattes af regnskabsklasse B.

Dette underbygges af lovbemærkningerne til lovforslag nr. L 26 om lov om ændring af årsregnskabsloven og revisorloven af 10. oktober 2012, hvoraf det fremgår, at erklæringsstandardens er udarbejdet med fokus på at sikre, at forhold, der typisk er relevante for små virksomheder, bliver kontrolleret.

Størrelsen af virksomheden har således været afgørende ved valget af de fire supplerende handlinger, der i den form, de har, alt andet lige må forventes at give et betydeligt større bidrag til den sikkerhed, revisor opnår for sin konklusion.

om regnskabet retvisende billede i en lille virksomhed, end det vil være tilfældet i en større virksomhed, hvor der som oftest er mange andre væsentlige og risikofyldte forhold.

Side 16

I relation til en mulig besparelse ved at give større dattervirksomheder mulighed for at vælge erklæringsstandarder frem for en revision efter de internationale standarder skal følgende forhold overvejes:

- En revision efter de internationale standarder af modervirksomhedens årsregnskab og koncernregnskab vil, medmindre der er tale om en uvæsentlig dattervirksomhed, fortsat kræve en revision af dattervirksomhedens årsregnskab udført efter de internationale standarder.
- Erklæringsstandarder er ikke og kan ikke umiddelbart forventes anerkendt af udenlandske modervirksomheder, hvorfor dattervirksomheder af udenlandske virksomheder alene af den grund ikke kan antages at benytte sig af den foreslåede lempelsesmulighed.

Indregning og måling

Lovforslaget indeholder en række ændringer for indregning og måling, som vi generelt er positive over for.

Der er ikke længere et krav om investeringsvirksomhed som hovedaktivitet i § 38, og bestemmelsen begrænses til investeringsejendomme og biologiske aktiver. Vi er positivt stemt over for dette, da den hidtidige afgrænsning af anvendelsesområdet for § 38 (hovedaktivitet) gav anledning til betydelige praktiske problemer. Ændringen kan dog også betyde, at virksomheder, som ikke er professionelle investorer, måske herefter i højere grad end hidtil vil måle investeringsejendomme og biologiske aktiver til dagsværdi. Det kan medføre øget usikkerhed, og det kan derfor overvejes, om der skal genindføres et krav om, at urealiserede værdireguleringer kræves bundet – svarende til kravet for en § 41-opskrivning. Under alle omstændigheder er det meget vigtigt, at virksomhederne har pligt til udførligt at redegøre for anvendt regnskabspraksis, herunder for de forudsætninger, der ligger til grund for målingen af dagsværdien.

En anden ting vi er positive overfor, er, at virksomheder ikke skal bruge dagsværdier på andre værdipapirer såsom porteføljeaktier (§ 37, stk. 4), men umiddelbart kan bruge kostpris, hvis disse værdipapirer/kapitalandele ikke er noteret på et aktivt marked.

Vi er generelt meget positive over for de foreslåede ændringer, der i høj grad tilpasser årsregnskabsloven til de senere års ændringer af IFRS. Vi støtter fuldt ud, at der åbnes for en mere dynamisk fortolkning af, hvilken version af IFRS der anvendes ved fortolkning af årsregnskabsloven, jf. lovbemærkningerne til § 11, stk. 3. Under nuværende lov har manglende klarhed på dette område givet anledning til tvivl, og derfor vil forslaget antageligt medvirke til at reducere en oplevet byrde ved anvendelse af loven.

Alt i alt er de ændrede regler om indregning og måling udtryk for væsentlige lettelser i kravene til regnskabsafleggelse i mange virksomheder og en samtidig tilpasning til de internationale regnskabsstandarder, som vi støtter.

Små virksomheder - oplysningskrav

Det nye regnskabsdirektiv indeholder begrænsede muligheder for, at medlemsstaterne kan beslutte visse oplysningskrav ud over dem, der er obligatoriske i henhold til direktivets maksimumsharmoniseringsprincip.

Erhvervsstyrelsen har i høringsudkastet kun foreslået en enkelt af disse, nemlig at bibeholde dele af § 71 om at oplyse navn og hjemsted for den modervirksomhed, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed.

Vi vil imidlertid anbefale, at der i små selskaber også skal oplyses om nærtstående parter, efterfølgende begivenheder og anlægsnote.

Oplysninger om nærtstående parter er særligt relevante, også i små selskaber. Ligeledes er oplysninger om begivenheder efter balancedagen relevante af hensyn til årsrapportens aktualitet.

Kravet om en anlægsnote blev i sin tid afskaffet for små selskaber, fordi man henviste til, at beskrivelsen i anvendt regnskabspraksis kan give en indikation af, om der fx er indregnet værdireguleringer. Uden en anlægsoversigt, uden en egenkapitalforklaring og (i mikrovirksomheder) uden oplysninger om anvendt regnskabspraksis bliver de i balancen anførte beløb meget vanskelige at forholde sig til som regnskabsbruger. Selskaberne er under alle omstændigheder nødt til selv at føre et anlægskartotek over væsentlige aktiver af hensyn til selskabets egen økonomistyring, af hensyn til opgørelsen af resultat fx ved senere afhændelse af aktiver og af hensyn til skatteregler. Anlægsnoten er derfor reelt ikke en byrde, og oplysningerne er ofte af væsentlig værdi for regnskabsbrugeren. Vi anbefaler derfor, at man genindfører krav om anlægsoversigt for alle selskaber.

Vi finder det som nævnt meget uheldigt, at man som følge af det nye regnskabsdirektiv fjerner kravet om en egenkapitalopgørelse, som i mange år har været lovkrævet og en del af god regnskabsskik i danske årsregnskaber. Dette vil svække informationsværdien af årsrapporterne væsentligt for regnskabsbrugere, da posteringer på egenkapitalen ud over resultatdisponering ofte har en særlig karakter, som har betydning for vurderingen af virksomhedens finansielle stilling og fremtid. Eksempelvis er det væsentligt at kunne se, om egenkapitalændringer skyldes sikringstransaktioner, tilskud fra koncernvirksomheder, urealiserede værdireguleringer mv. Når kravet om en egenkapitalopgørelse forsvinder, er det ekstra vigtigt, at der gives oplysninger i regnskabet om særlige poster, også i de såkaldte mikrovirksomheders årsregnskaber.

Vi vurderer samtidig, at den administrative lempelse ved at fjerne disse oplysninger vil være minimal. Dette skal også ses i lyset af, at Damvad-analysen peger på, at regnskabsbrugere fortsat vil forlange at få de oplysninger, der fjernes af virksomhederne.

Indsendelsesfristen

Efter forslaget øges indsendelsesfristen fra 5 til 6 måneder. Det gælder dog ikke i regnskabsklasse D.

Vores grundlæggende synspunkt er, at aktuel regnskabsinformation er mere værd end uaktuel regnskabsinformation. Jo længere tid der går, inden årsrapporten offentliggøres, jo mere har virksomhedens økonomiske forhold ændret sig i positiv eller negativ retning. En længere indsendelsesfrist strider grundlæggende imod regnskabsbrugernes behov for rettidig information.

Dette synspunkt lå også til grund for årsregnskabsloven af 2001, hvor den daværende indsendelsesfrist på 6 måneder blev fremrykket. Af lovbemærkningerne fremgik:

"Af hensyn til årsrapporternes aktualitet foreslås det, at denne frist nedsættes til 5 måneder efter regnskabsårets afslutning (for børsnoterede og statslige aktieselskaber dog 4 måneder)".

En længere frist synes heller ikke i harmoni med regeringens vækstplan, hvor det fremgår, at regnskabsdata skal stilles gratis til rådighed med henblik på at mindske svindel og reducere danske virksomheders tab på insolvente parter. Regnskabsdata er selvfølgelig mere værd, hvis de er aktuelle og fyldestgørende. Når aktualiteten sænkes, forringer det også brugbarheden.

Den forlængede frist betyder derfor samtidig, at man udvander regeringsinitiativet omkring de gratis regnskabsdata.

Hvis indsendelsesfristen øges til 6 måneder, bør Erhvervsstyrelsen i det mindste hurtigere følge op over for de virksomheder, der ikke indsender årsrapporten rettidigt. En sådan opstramning vil reducere de negative effekter ved den længere indsendelsesfrist.

Herudover finder vi, at de uensartede frister i EU er et problem. Vi opfordrer til, at man fra dansk side bruger kræfter på at få disse frister harmoniseret og nedbragt til et fornuftigt niveau. 12 måneder som direktivet tillader er al for lang tid.

---

³ Lovbemærkninger til lovforslag nr. L 138, § 138, fremsat af erhvervsministeren den 10. januar 2001

2.3) Oplysninger om usikkerhed om fortsat drift

Side 19

Vi er som nævnt generelt meget positive over for de dele af høringsudkastet, der medfører tilpasning af årsregnskabsloven til de internationale regnskabsstandarder (IAS og IFRS).

Vi vil yderligere foreslå, at årsregnskabsloven tilpasses til internationale standarder med hensyn til oplysninger om usikkerhed om fortsat drift.

Den gældende oplysningsbestemmelse i IAS 1, afsnit 25-26, kunne indføres i den danske årsregnskabslov som en ny bestemmelse umiddelbart efter § 87 gældende for regnskabsklasse C og D med følgende indhold:

"Hvis ledelsen i sin vurdering af virksomhedens evne til at fortsætte driften er opmærksom på væsentlig usikkerhed vedrørende begivenheder eller forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, skal virksomheden give fyldestgørende oplysning om

- 1) de vigtigste begivenheder eller forhold, der kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften
- 2) ledelsens planer for at håndtere disse begivenheder eller forhold og
- 3) at der er en væsentlig usikkerhed knyttet til begivenheder eller forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, og at virksomheden derfor muligvis vil være ude af stand til at realisere sine aktiver og indfri sine forpligtelser som led i den normale drift."

En tilsvarende bestemmelse bør indsættes som ny § 77 b som et krav til ledelsesberetningen for virksomheder i regnskabsklasse B.

Baggrunden for vores forslag er, at vurdering af usikkerhed vedrørende fortsat drift har stor betydning for regnskabslæseren. Det foreslås derfor, at der med udgangspunkt i IAS 1, afsnit 25, medtages krav om at give yderligere oplysninger i de tilfælde, hvor der er væsentlig usikkerhed vedrørende begivenheder eller forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften. Medtagelse af sådanne oplysninger vil også skabe overensstemmelse med de krav, som ISA 570 stiller til revisors påtegning i de tilfælde, hvor revisor er enig i ledelsens vurdering af, at det efter omstændighederne er passende at anvende forudsætningen om fortsat drift, men at der er en væsentlig usikkerhed, jf. ISA 570 punkt 18 og 19.

Nedenfor er gengivet de relevante bestemmelser i IAS 1 samt i revisionsstandarden ISA 570, som ligger til grund for vores forslag:

IAS 1:

"Going concern

25. Ved udarbejdelsen af årsregnskaber skal ledelsen foretage en vurdering af virksomhedens evne til at fortsætte som en going concern. En virksomhed skal udarbejde årsregnskabet på en going concern-basis, medmindre ledelsen har til hensigt enten at lade virksomheden træde i likvidation eller bringe virksomhedens aktiviteter til ophør eller ikke har noget andet realistisk alternativ hertil. Når ledelsen i sin vurdering heraf er opmærksom på væsentlig usikkerhed tilknyttet begivenheder eller forhold, som kan tænkes at skabe væsentlig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte som en going concern, skal virksomheden give oplysning om denne usikkerhed. Hvis en virksomhed ikke udarbejder årsregnskabet på en going concern-basis, skal der gives oplysning om dette samt om, på hvilket grundlag den har udarbejdet årsregnskabet, og årsagen til, at virksomheden ikke anses for at være en going concern.

26. Ved vurderingen af, hvorvidt det er relevant, at årsregnskabet udarbejdes på en going concern-basis, skal ledelsen tage hensyn til al given information om fremtiden, dvs. mindst 12 måneder efter regnskabsårets afslutning, og gerne mere. Hvor dybdegående vurderingen skal være, afhænger af den enkelte virksomheds forhold. Hvis virksomheden hidtil har haft en lønsom drift og let adgang til økonomiske ressourcer, kan virksomheden uden detaljeret analyse afgøre, at going concern-princippet er relevant. I andre tilfælde skal ledelsen vurdere en lang række faktorer i relation til aktuel og forventet lønsomhed, indfrielse af forpligtelser samt mulige alternative finansieringskilder, før det kan afgøres, om going concern-princippet er relevant."

ISA 570 Fortsat drift (Going concern):

"Anvendelse af forudsætning om fortsat drift er passende, men der er en væsentlig usikkerhed

18. Hvis revisor konkluderer, at det efter omstændighederne er passende at anvende forudsætningen om fortsat drift, men at der er en væsentlig usikkerhed, skal revisor fastslå, om regnskabet:

(a) på fyldestgørende måde beskriver de vigtigste begivenheder eller forhold, der kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften samt den daglige ledelsesplaner for at håndtere disse begivenheder eller forhold, og

(b) klart oplyser, at der er en væsentlig usikkerhed knyttet til begivenheder eller forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, og at virksomheden derfor muligvis vil være ude af stand til at realisere sine aktiver og indfri sine forpligtelser som led i den normale drift (jf. afsnit A20).

19. Hvis der er fyldestgørende oplysninger i regnskabet, skal revisor udtrykke en konklusion uden forbehold og medtage en supplerende oplysning vedrørende forståelse af regnskabet i revisors erklæring for at:

(a) fremhæve tilstedeværelsen af en væsentlig usikkerhed vedrørende den begivenhed eller det forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften, og

(b) henlede opmærksomheden på den note i regnskabet, der giver oplysning om de forhold, som er anført i afsnit 18 (se ISA 706) 5) (jf. afsnit A21-A22).

20. Hvis der ikke gives fyldestgørende oplysning i regnskabet, skal revisor udtrykke en konklusion med forbehold eller en afkræftende konklusion, alt efter hvad der er passende i overensstemmelse med ISA 705. Revisor skal i erklæringen anføre, at der er en væsentlig usikkerhed, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften (jf. afsnit A23-A24)."

2.4) Samfundsansvar

Generelt vurderer vi, at de ændringer af ÅRL § 99a (lovudkastets § 1, nr. 128), som er afledt af EU's krav og øget fokus på miljø, er et skridt i den rigtige retning i forhold til at sikre, at danske virksomheders tilgang til CSR er forretningsdrevet. Her tænker vi særligt på implementering af en beskrivelse af virksomhedens forretningsmodel, stillingtagen til risici og due diligence samt følg-eller-forklar-modellen, hvor virksomhederne skal begrunde et eventuelt fravalg af politikker inden for de påkrævede områder inden for samfundsansvar.

Kravet om at inkludere miljø på linje med lovens fokus på respekt for menneskerettigheder og reduktion af klimapåvirkninger ses som en naturlig udvikling i lyset af den forventede afskaffelse af den grønne regnskabspligt, jf. lovbemærkningerne, side 55.

Vi ser dog gerne, at man overordnet forholder sig til, hvorvidt de ekstra byrder, der pålægges danske store virksomheder i forhold til andre landes ikke-noterede "store" virksomheder, er berettigede i forhold til informationsbehovet hos en bred kreds af regnskabsbrugere. Der bør, ligesom på andre områder i lovudkastet, indføres en AMVAB-beregning af omkostningerne i relation til de CSR-oplysninger, der ikke er direktivkrævede.

Overordnet set lægger lovforslaget op til en mere forretningsorienteret redegørelse, hvilket formentlig kan understøtte værdiskabende rapportering inden for CSR og dermed forhåbentlig i højere grad imødekomme topledelse i danske virksomheder i forhold til deres behov for værdiskabende rapportering inden for CSR, jf. en nylig undersøgelse udført af FSR - danske revisorer⁴.

Da det utvivlsomt er byrdefuldt at afgive de yderligere CSR-oplysninger, der følger af regnskabsdirektivet, bifalder vi overgangsperioden på 2 år for de virksomheder, der ikke er direkte omfattet af direktivet, jf. lovforslagets § 6.

Overgangsperioden giver virksomhederne tid til at få eventuelle justeringer i deres tilgang til og redegørelse for samfundsansvar på plads, og herunder vurdere deres ambitionsniveau for samfundsansvar og risikoappetit, som efterfølgende vil være mere transparent. De nye rapporteringskrav sender et klart signal til virksomhederne om, hvad der kræves fremover, samtidig med at det giver virksomhederne mulighed til at tilpasse sig de nye krav.

⁴ http://www.fsr.dk/Faglige_informationer/Publikationer/Publikationer-liste/Topledelsens%20syn%20paa%20CSR

Vi bemærker, at EU-direktivets regler først skal være indført i 2017. Derfor bør der tages stilling til, om de nye krav skal være obligatoriske allerede fra 2016 eller først fra 2017. Man vil så have en 2-års overgangsperiode for de store virksomheder, der ikke er omfattet af direktivet, til 2018 eller 2019.

Vi anbefaler nye vejledninger, der præciserer krav og forventninger. For at sikre, at danske virksomheder kommer godt fra start med de ændrede krav, er det helt afgørende for kravets praktiske gennemførelse, at Erhvervsstyrelsen udarbejder og opdaterer vejledninger og bekendtgørelser, der præciserer lovens krav og forventninger. Der er en række områder, som vil være nye for virksomhederne at skulle redegøre for i årsrapporteringen, og der vil være behov for klare definitioner og guidance for at klæde virksomhederne på til opgaven. Samtidig vil denne vejledning være essentiel for revisorerne i deres arbejde med at sikre overholdelse af loven via de påkrævede revisionshandling. Det er særligt vigtigt at få klarlagt, hvad der er det påkrævede minimum inden for redegørelsens krav, samt definere og levere guidance inden for bl.a. forretningsmodeller, primære risici, due diligence og nøglepræstationsindikatorer ud over det, der er medtaget i lovbemærkningerne, side 160-167.

Ovenstående gælder på CSR-området. Et andet område er oplysning om mangfoldighed (ÅRL § 99b), hvor den nuværende vejledning giver anledning til mange tvivlsspørgsmål. Blandt andet om, hvilke virksomheder, der er omfattet, samt rækkevidden af kravet om politikker for øvrige ledelsesslag i selskaber, der nok overskrider grænserne, men som ikke har en stor organisation, fx små holding-selskaber for store koncerner.

3) Detaljerede bemærkninger

Vi har endvidere en række bemærkninger til enkeltbestemmelser i udkastet (numre anført i parentes henviser til nummereringen i høringsudkastet til lovforslaget).

§ 6, stk. 1 nr. 1 (10): Det bør i selve lovteksten præciseres, at dattervirksomheden skal indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering. Samme formulering er også anvendt i § 22c.

§ 7, stk. 4 (16): Vi støtter forslaget om, at finansielle indtægter og indtægter ved investeringsvirksomhed skal tillægges nettoomsætningen ved beregning af størrelsesgrænserne. I lovbemærkningerne, side 72, bør "§ 38" ændres til "§ 38, stk. 1" for at præcisere, at regulering af biologiske aktiver ikke skal medregnes som indtægter ved investeringsvirksomhed.

Som tidligere omtalt savner vi en præcisering i lovbemærkningerne, herunder af, hvad der forstås ved "positive værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser". Vi formoder, at eEn modervirksomheds indtægter fra kapitalandele i

dattervirksomheder også skal tillægges nettoomsætningen hvad enten der er tale om udbytte efter kostpris- eller dagsværdimetoden eller resultatandele efter indre værdis metode. Vi anbefaler, at dette præciseres.

Det fremgår af lovbemærkningerne, side 72, at forslaget udelukkende vedrører beregningen af størrelsesgrænserne. Vi anbefaler, at lovbemærkningerne præciserer, at finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomhed kan præsenteres som "nettoomsætning" i resultatopgørelsen eller på anden måde "rykkes op" i resultatopgørelsen. Det kan fx være relevant i holdingvirksomheders årsregnskab for så vidt angår udbytteindtægter fra datterselskaber.

§ 10a (26): Bestemmelsen bør formuleres, så oplysning om betingelser for fravalg af revision alternativt kan gives i noterne, hvis der ikke udarbejdes en ledelsesberetning. Se i øvrigt vores bemærkninger til § 22, stk. 1 (34).

§ 11, stk. 3 (27): Afsnittene om, i hvilket omfang IFRS kan anvendes til udfyldelse af årsregnskabslovens bestemmelser, er centrale for hele lovudkastet og bør fremhæves i et af de indledende afsnit i bemærkningerne. Herunder savnes en klarere tilkendegivelse af, i hvilket omfang IFRS "skal" anvendes ved denne udfyldelse.

Eksempler:

- Bemærkninger, side 104: § 38, stk. 1 "udfyldes" af IAS 40. Er det dermed pligtigt at anvende IAS 40 (fuldt ud) ved fortolkning?
- Bemærkninger, side 105: IAS 41 "er ... egnet til at udfylde" § 38, stk. 2. Dette indikerer at der ikke er pligt til at følge IAS 41, men dette bør klart fremgå.

Endvidere bør lovbemærkningerne præcisere, om eventuelle praksisændringer som følge af, at en IFRS nu (skal) anvendes ved fortolkning, skal behandles som en almindelig praksisændring – dvs. med tilbagevirkende kraft.

§ 19 (31): Vi støtter forslaget om, at åbningsbalancen skal udarbejdes efter enten sammenlægningsmetoden (bogførte værdier) eller overtagelsesmetoden (dagsværdier).

I lovbemærkningerne, side 80, er et enkelt afsnit uklart: "Oplysning om, hvilken metode der er anvendt ved aflæggelsen af virksomhedens første årsrapport..." Det synes som om man her sammenblander "åbningsbalance" og "årsrapport".

§ 20, stk. 1: Lovforslaget indeholder ikke ændringer til den gældende bestemmelse om indregning og måling af aktiver, forpligtelser, indtægter og omkostninger i regnskabsklasse A. Som bekendt er den gældende regulering i regnskabsklasse A ikke helt entydig især med hensyn til, om der i årsregnskabet altid skal afskrives på virksomhedens ejendomme samt øvrige materielle og immaterielle anlægsaktiver. I praksis giver denne uklarhed anledning til forskellige fortolkning-

ger og dermed uens regnskabspraksis. Det kunne også være hensigtsmæssigt mere generelt at få afklaret, hvad der er mindstekravet til årsrapporter i regnskabsklasse A, herunder hvor der er forskelle mellem kravene i klasse A og B. Fraværet af entydige regler medfører også usikkerhed hos nogle regnskabsaf læggere og deres revisorer og bidrager i hvert fald ikke til at lette de oplevede byrder ved at udarbejde og bruge årsregnskaber.

Side 24

Som bekendt deltager vi gerne i arbejdet med at finde en løsning – fx i form af en vejledning, som interesseorganisationerne står bag. Vi ser frem til at drøfte forholdet nærmere.

§ 22, stk. 1 (34): Efter den foreslåede bestemmelse skal en virksomhed i regnskabsklasse B udarbejde årsrapport, "der i det mindste består af" blandt andet en ledelsesberetning. Krav til ledelsesberetningens indhold fremgår af den foreslåede § 76a (97). Lovbemærkningerne hertil beskriver, at indholdskravet kan opfyldes ved i stedet at give oplysningen i en note og dermed undlade en ledelsesberetning. Dette synes dog ikke i overensstemmelse med ordlyden i den foreslåede § 22, stk. 1.

Efter lovbemærkningerne, side 137, kan ikke alle oplysninger gives i en note i stedet for i ledelsesberetningen. Fx oplysningen om, at selskabet opfylder betingelserne for ikke at blive revideret, jf. forslaget § 9, stk. 6, og § 9, stk. 9. Det bør fremgå af lovteksten – eller i det mindste tydeliggøres i lovbemærkningerne – hvilke oplysninger der *skal* fremgå af ledelsesberetningen, og hvilke der i stedet *kan* gives i en note.

§ 22, stk. 2 (34): I den foreslåede § 18 ændres "statsautoriseret revisor eller registreret revisor" til "godkendt revisor". Der bør ske en tilsvarende konsekvensrettelse i den foreslåede § 22, stk. 2, hvor "revisor" bør ændres til "godkendt revisor".

§ 22a (36): Vedrørende kravet om "to på hinanden følgende regnskabsår" i § 22a, stk. 1, bør det præciseres, at et nystiftet selskab kan anvende mikroreglerne allerede i første regnskabsår, hvis virksomheden er under grænserne.

De foreslåede regler for mikrovirksomheder kan ikke anvendes af bl.a. investeringsvirksomheder, jf. definitionen i § 22a, stk. 3, nr. 2, men der vil i praksis kunne opstå en række afgrænsningsproblemer. Lovbemærkningerne kan med fordel præcisere, om et selskab, som alene besidder én investeringsejendom, omfattes af § 22 a, stk. 3, nr. 2, således at § 22 b ikke kan anvendes – eller om det kun er virksomheder, der "fordeler investeringsrisikoen" på flere aktiver (ejendomme), der vil blive omfattet.

Det kunne med fordel præciseres, at effekten af overgang fra anvendelse af § 22 b til anvendelse af almindelige regler i klasse B, skal indregnes direkte på egen-

kapitalen primo overgangsåret, og at sammenligningstallene for balancens poster skal tilpasses.

Side 25

§ 22b (36): At § 37 ikke kan anvendes af mikrovirksomheder giver visse problemer, særligt hvor dagsværdien af et aktiv er lavere end kostprisen. Det vil fx få utilsigtede konsekvenser for behandlingen af renteswaps, da en renteswap med negativ dagsværdi ikke vil blive indregnet i balancen. Konsekvenserne bør beskrives i lovbemærkningerne.

En løsning kunne være en bestemmelse om, at mikrovirksomheder ikke kan anvende mikroreglerne, hvis virksomheden har afledte finansielle instrumenter – fx renteswaps. Årsrapporten skal i så fald aflægges efter de almindelige regler i regnskabsklasse B.

En alternativ løsning kunne være en bestemmelse om, at måling af finansielle aktiver og afledte finansielle instrumenter ved første indregning skal ske til kostpris. Den efterfølgende måling skal ske til kostpris medmindre dagsværdien er lavere. I så fald måles til den lavere dagsværdi.

I § 22b, stk. 1, nr. 2, undtages mikrovirksomheder fra at oplyse om "op- og nedskrivninger". § 58 synes imidlertid kun at vedrøre oplysninger om "opskrivninger" og tilbageførsler heraf.

I § 22b, stk. 1, nr. 4, undtages mikrovirksomheder fra at oplyse om visse særlige poster i § 67 a, nr. 1 og 2. Det bør nærmere beskrives i lovbemærkningerne, hvad det indebærer, at mikrovirksomheder efter lovtæksten kan undlade oplysninger efter nr. 1 og 2, men ikke nr. 3 og 4 samt 1. punktum (hovedbestemmelsen) i § 67a.

§ 22c (36): Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvornår moderselskabets hæftelse for dattervirksomhedens forpligtelser ophører. Vi forstår det således, at moderselskabet hæfter for gæld, der er stiftet indtil det tidspunkt, hvor Erhvervsstyrelsen offentliggør en årsrapport for datterselskabet, hvor undtagelsen ikke anvendes.

En af betingelserne i § 22c, stk. 1, nr. 3, er, at koncernregnskabet er "udarbejdet efter reglerne i denne lov". Vi formoder, det også gælder, hvor koncernregnskabet i stedet er udarbejdet efter regler, der er ligeværdige med regnskabsdirektivet og IFRS. Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvad der accepteres.

§ 23, stk. 6 (40): Den foreslåede bestemmelse bemyndiger Erhvervsstyrelsen til at fastsætte regler, der begrænser virksomhedernes mulighed for at fravige skemaernes krav til posterne i resultatopgørelse og balance. Vi er principielt imod, at indberetningsløsninger – herunder XBRL-taxonomien – skal være styrende og begrænsende for indholdet af virksomhedernes årsrapporter og dermed potentielt sætte rammene for et retvisende billede.

§ 31, stk. 1 (43): I den foreslåede formulering skal "resultatdisponeringen" formentlig ændres til "resultatopgørelsen". Tilsvarende bør lovbemærkningerne, side 95 øverst, ændres.

§ 31, stk. 2 (43): Efter den foreslåede bestemmelse skal udlodning af ekstraordinært udbytte, der har fundet sted efter regnskabsårets udløb, fremgå særskilt af resultatdisponeringen. Vi synes ikke, det er hensigtsmæssigt, at det skal fremgå af selve resultatdisponeringen, da der jo er tale om en efterfølgende ikke-regulerende begivenhed, der som sådan ikke har noget med regnskabsåret at gøre. Hvis virksomheden fx har udloddet et overskud, der er optjent i det nye regnskabsår, giver det ikke umiddelbart mening kun at oplyse om udlodningen – og ikke indtjeningen – i det nye regnskabsår. Endvidere kan de frie egenkapitalreserver i årsregnskabet blive negative. Udlodningen bør i stedet oplyses "i tilknytning til resultatdisponeringen" eller i en note, der omtaler begivenheder efter balancedagen, som jo er én af de noter, som medlemsstaterne kan vælge at implementere, og som vi anbefaler benyttet i den danske lov.

Vi foreslår, at § 31, stk. 2 formuleres: "Er der foretaget udlodning af ekstraordinært udbytte i regnskabsåret, skal dette fremgå særskilt af resultatdisponeringen. Ekstraordinært udbytte, hvor udlodningen har fundet sted efter regnskabsårets udløb, oplyses i tilknytning til resultatdisponeringen. "

Hvis det fastholdes, at udlodningen af ekstraordinært udbytte efter balancedagen skal fremgå af resultatdisponeringen, kan lovbemærkningerne med fordel præcisere, at indarbejdelsen skal foregå ved, at den pågældende del af overført overskud "øremærkes" til den efterfølgende udlodning.

§ 34 (46): Da muligheden for at indregne kapitalandele ved pro rata konsolidering ophæves, skal fælles ledede interessentskaber indregnes og måles efter lovens almindelige bestemmelser for kapitalandele i associerede virksomheder. Dette har vi ingen indvendinger imod. Vi mener, lovbemærkningerne med fordel kan præcisere, hvorledes ejerselskaberne skal indregne indtægter i resultatopgørelsen, når interessentskabet indregnes og måles til kostpris. Efter vores opfattelse består indtægten i sådanne tilfælde af kontante hævninger fra interessentskabet, således at kontante udbetalinger sidestilles med udbytte.

§ 36 (47): Begrebet "bestående virksomhed" bør defineres i lovteksten eller i bilag.

§ 37 (49-50): Efter lovbemærkningerne, side 100, måles et betinget vederlag ved første indregning til "amortiseret kostpris". Er det korrekt? – Første indregning er normalt "kostpris".

§ 40 (57): Bestemmelsen kunne med fordel ændres i formuleringen, således at der i stedet for "indirekte omkostninger" i stedet skal indregnes "direkte henfør-

bare omkostninger". Ændringen vil formentlig i praksis ikke gøre den store forskel og endvidere vil bestemmelsen være i overensstemmelse med IFRS.

Side 27

§ 41, stk. 3 (60-62): I den foreslåede formulering skal reserven for opskrivning af aktiver reduceres i værdi som følge af afskrivninger. Vi savner i lovbemærkningerne en præcisering af, i hvilken takt reserven skal reduceres, og hvordan udskudt skat behandles i denne forbindelse. Det kan med fordel præciseres, at en andel svarende til afskrivningerne på opskrivningerne (der er udgiftsført i resultatopgørelsen og som dermed har reduceret de frie reserver), omposteres fra den bundne reserve til de frie reserver for at modsvare afskrivningsbeløbet. Reduktionen af den bundne reserve må ikke passere resultatopgørelsen.

43, stk. 2 (64): I den foreslåede bestemmelse skal aktivets restværdi fremover løbende revurderes. Vi savner i lovbemærkningerne en præcisering af, i hvilket omfang inflationen må påvirke den løbende revurdering af restværdien. Lovbemærkningerne nævner, at en grund, der ikke forbruges, kan antages at have en scrapværdi lig med kostværdien. Eksemplet synes ikke velvalgt, idet grunde vel som udgangspunkt slet ikke er omfattet af § 43 – netop fordi de ikke har en begrænset brugstid.

§ 43, stk. 3 (65): Efter den foreslåede bestemmelse skal virksomheden "i særlige tilfælde" afskrive goodwill over 10 år. Lovbemærkningerne, side 111 øverst, omtaler "de formentlig få situationer, hvor brugstiden ikke kan skønnes pålideligt". Efter vores opfattelse er realiteten, at det kan være vanskeligt at skønne pålideligt over brugstiden på erhvervet goodwill, da goodwill knytter sig til virksomheden som helhed og dermed ikke af natur har en definerbar levetid. Derfor vil bestemmelsen om 10 års afskrivningsperiode formentlig i praksis snarere være den nye hovedregel.

§ 47, stk. 1 (68): Den foreslåede bestemmelse fastsætter, at en hensat forpligtelse til omstrukturering skal indregnes, når den er besluttet, og processen med at gennemføre omstruktureringen er påbegyndt. Der synes at være en forskel til IAS 37, der kun kræver, at gennemførelse er påbegyndt, eller at omstruktureringen er besluttet og offentliggjort. Lovteksten og bemærkningerne, side 113, bør derfor ændres, så der er overensstemmelse med IAS 37.

§ 49, stk. 2 nr. 3: Som udgangspunkt er anvendelse af hedge accounting et tilbud til regnskabsaflæggere, som kan sikre en bedre periodisering i årsregnskab. ÅRL § 49 har hidtil været fortolket således af Erhvervsstyrelsen, at hvis sikringskriterierne i øvrigt var overholdt, så var det et krav, jf. ÅRL § 49, stk. 2 nr. 3, at værdireguleringer "skal" indregnes i egenkapitalen. I modsætning hertil er det i IFRS frivilligt om reglerne om regnskabsmæssig sikring anvendes. Anvendelse af regnskabsmæssig sikring bør i loven ændres til alene at være et "kan"/tilbud.

§ 52, stk. 2 (80): Vi støtter ændringen af "fundamentale fejl" til "væsentlige fejl". Lovbemærkningerne til nr. 80, 3. afsnit, forekommer lidt svære at forstå. Det kan overvejs at supplere med et eksempel.

§ 52a (81): Direktivets krav om noternes bestemte rækkefølge strider efter vores opfattelse mod sund fornuft og seneste udvikling i finansiell regnskabsrapportering hos en række virksomheder samt drøftelser i relation til IAS 1 (*disclosure initiative*). Det forekommer uhensigtsmæssigt, hvis virksomheden ikke indledningsvis kan give oplysninger, der er væsentlige for vurdering af årsregnskabet som helhed – fx usikkerhed ved indregning og måling, usikkerheder knyttet til going concern mv. Rækkefølgekravet kan give anledning til unødvendige diskussioner – fx om anlægsnoter er en note til af- og nedskrivninger i resultatopgørelsen eller til anlægsaktiver i balancen. Og bestemmelsen giver også anledning til tvivl om, hvorvidt beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, der jo også er en "note", fortsat kan gives i et særskilt afsnit foran regnskabsopstillingerne. Lovbemærkningerne bør afklare dette.

§ 53 (82): Vi støtter den foreslåede bestemmelse, der kræver oplysning om anvendte modeller og teknikker ved opgørelse af dagsværdi.

Lovbemærkningerne kan med fordel beskrive, hvad der forstås ved "skøn over restværdi". Er det fx de konkret anvendte (intervaller af) scrapværdier, der skal oplyses?

Vi mener, styrelsen bør benytte lejligheden til at præcisere den gældende § 53, stk. 1, hvorefter det skal fremgå, hvilken regnskabsklasse virksomheden aflægger årsrapport efter. Lovbemærkningerne kan med fordel præcisere, hvornår og hvordan anvendelse af regler fra en højere regnskabsklasse skal beskrives. Skal fx en klasse B-virksomhed beskrive i anvendt regnskabspraksis, hvis den vælger at give oplysninger i noterne, som fremover kun er lovkrævet i regnskabsklasse C. Fx en egenkapitalnote eller note om kapitalandele i datterselskaber? Eller er det kun relevant at beskrive, når tilvalget angår indregning og måling? Hvis fx en klasse B-virksomhed indregner udviklingsprojekter – er der i så fald tale om at anvende en klasse C-regel (§ 83), eller er der tale om, at virksomheden blot *ikke* anvender lempelsen i § 33, stk. 1? De anvendte metoder for indregning og grundlag for måling skal selvfølgelig beskrives i anvendt regnskabspraksis, men skal det også nævnes, at der i denne situation er tilvalgt en regel fra klasse C? Spørgsmålet har stor relevans i praksis, og derfor er det hensigtsmæssigt at få afklaret problemstillingen i lovbemærkningerne.

§ 58 c (87): Det bør præciseres, om det er det samlede forskelsbeløb, inklusive goodwill, der skal oplyses, eller om der med "forskelsbeløb" alene menes den del af merværdierne, der udgør goodwill, således at eventuelle øvrige merværdier ikke skal oplyses.

§ 64 (88): I den foreslåede bestemmelse er "leasing", men ikke "leje" nævnt. Det er uklart, om "leje" er omfattet af "andre eventualforpligtelser, som ikke er

indregnet i balancen"? Det tyder det på, jf. den foreslåede § 94b, stk. 2. I så fald bør det i det mindste fremgå af lovbemærkningerne til § 64.

Side 29

I øvrigt har vi svært ved at se, at leje- og leasingforpligtelser kan rummes inden for årsregnskabslovens definition på eventualforpligtelser, i hvert fald i de tilfælde, hvor de også er indregnet i balancen.

Vi foreslår, at § 64, stk. 1, formuleres:

"... eventualforpligtelser og andre økonomiske forpligtelser, herunder ikke-indregnede leasingforpligtelser...".

"Pensionsforpligtelser" er nævnt i lovtæksten og lovbemærkningerne. Pensionsforpligtelser er som udgangspunkt en past-service ydelse, som medarbejderen har leveret til virksomheden og som derfor skal indregnes i balancen. Det giver derfor ikke mening, at der under eventualforpligtelser kræves oplysninger om pensionsforpligtelser.

Bestemmelsen i stk. 3, kunne læses som om at forpligtelser kan oplyses samlet for tilknyttede og associerede virksomheder. Hvis ikke dette er hensigten, bør lovtæksten ændres til "tilknyttede *henholdsvis* associerede virksomheder".

§ 67a (89): Vi støtter det nye oplysningskrav om særlige poster, da oplysningerne giver regnskabsbrugere bedre mulighed for at forstå udsving i virksomhedens resultat og identificere årsagerne. I praksis vil der kunne forekomme afgrænsningsproblemer – ikke mindst på indtægtssiden – hvor det vil være vanskeligt at afgøre, om en given indtægt er "særlig". Det er derfor vigtigt at få klarlagt, hvornår der er tale om "særlige poster". En egentlig definition vil være hensigtsmæssigt.

Visse af lovbemærkningernes eksempler på særlige poster synes at være meget vidtgående, herunder eksemplet med leverance af olie til et kraftværk. Endvidere synes eksemplet med bilforhandlerens lejeindtægter mere at være et eksempel på "andre driftsindtægter" end en "særlig omsætningspost". Efter vores opfattelse vil mere relevante eksempler på indtægtssiden være gevinst ved afhændelse af anlægsaktiver og tilkendt erstatning i en retssag eller gældseftergivelse. På omkostningssiden kunne relevante eksempler være tab ved afhændelse af anlægsaktiver og tabsgivende kontrakter.

§ 72 (92): Efter forslaget ophæves den gældende § 72, således at en virksomhed ikke længere skal oplyse om sine datterselskaber og associerede virksomheder. Vi finder det meget uheldigt, at disse væsentlige oplysninger udgår.

I det mindste bør der gives oplysninger om navn, hjemsted og ejerandel, så koncernstrukturen bliver mere gennemsigtig, således at regnskabsbrugere får bedre grundlag for at vurdere koncernens resultat og finansielle stilling. Et sådant oplysningskrav vil også være i harmoni med det øgede fokus på gennemsigtighed i ejerforhold, jf. ejerregistret, og indsatsen mod hvidvask og svindel i øvrigt. Vi

kan i denne forbindelse henvise til dagbladet Børsens fokus på denne problemstilling. Hvis direktivet ikke tillader oplysningskravet, er det måske muligt at kræve dem i ledelsesberetningen.

Side 30

§ 73 (93-94): De foreslåede oplysningskrav om nedskrivninger mv. vurderes hensigtsmæssige. Det synes uhensigtsmæssigt, at der også fremover vil være uoverensstemmelse mellem personkredsen omfattet af selskabslovens § 210 og den mindre personkreds (ledelsen), der skal oplyses om efter årsregnskabslovens § 73.

En anden – mere generel – problemstilling i tilknytning til udlån til ledelse og kapitalejere er, at der er forskellige regler for, hvornår et udlån/mellemværende er omfattet af reglerne om kapitalejerlån i selskabsloven/årsregnskabsloven henholdsvis skattelovgivningen. Problemstillingen er umiddelbart ikke blevet mere simpel i lyset af de i 2012 indførte regler om beskatning af ulovlige kapitalejerlån.

§ 77, stk. 1 (97): Krav om ledelsesberetning genindføres for klasse B. Det fremgår af lovbemærkningerne, at virksomheden i visse tilfælde kan undlade ledelsesberetningen, hvis oplysningerne i stedet gives i en note. Det vil være hensigtsmæssigt med en oversigt i lovbemærkningerne, der tydeligt viser kravene og mulighederne. Se i øvrigt vores bemærkninger til § 22, stk. 1 (34).

I § 77, stk. 1, nr. 1, skal "den bogførte værdi" vel ændres til "den bogførte *pariværdi*", jf. formuleringen i nr. 2 samt bemærkningerne side 138. I øvrigt forekommer det ikke helt klart, hvad begrebet "bogført pariværdi" dækker over.

78a (100): En af betingelserne i § 78a, stk. 1, nr. 3, er, at koncernregnskabet er "udarbejdet efter reglerne i denne lov". Vi formoder, det også gælder, hvor koncernregnskabet i stedet er udarbejdet efter regler, der er ligeværdige med regnskabsdirektivet og IFRS. Det bør præciseres i lovbemærkningerne.

I bemærkningerne, side 100 øverst, fremgår "Årsrapporten vil skulle revideres ...". Dette foreslås ændret til "Årsregnskabet vil skulle revideres ..."

§ 80 (102): Terminologien, der anvendes i IFRS 5 er ikke "ophørende aktivitet" eller "discontinuing Operations" som i den tidligere IAS 35, men i stedet "ophørt aktivitet" eller "discontinued operations"

Vi anbefaler, at kravet i § 80 bliver valgfrit, dvs. "kan" i stedet for "skal", samt at der skal være pligt til at noteplyse, hvis der er ophørte aktiviteter, der ikke er separeret ud.

§ 82 (105): Vi antager, at direkte henførbare omkostninger fortsat kan indregnes som en del af kostprisen på anlægsaktiver, jf. IAS 16. Se desuden vores forslag til formulering til § 40 ovenfor.

§ 83, stk. 2 (107): Så vidt det ses, er der ingen overgangsregel for den nye bestemmelse om etablering af en reserve for udviklingsomkostninger. Bestemmelsen har næppe konsekvenser for udbytteudlodninger foretaget inden lovens vedtagelse, men hvis det forholder sig sådan, bør de berørte selskaber have mulighed for at tage højde for den nye regel, når udlodningsmulighederne for 2014-regnskaberne vurderes.

§ 86a, stk. 3 (108): Beløb, som "indregnes direkte på egenkapitalen i henhold til § 49, stk. 2, nr. 3 og 4", skal indgå i egenkapitalopgørelsen. Henset til, at der ikke er krav om at henlægge disse beløb på en særlig reserve, bør lovbemærkningerne præcisere, om der for disse beløb skal oplyses om størrelsen primo og ultimo samt tilgang og afgang i året, jf. kravene i § 86a, stk. 1.

§ 88a, b (112): Vi støtter forslaget om at oplyse særlige forudsætninger vedrørende udviklingsprojekter og skatteaktiver, selv om IFRS ikke stiller specifikt krav om at oplyse særlige forudsætninger for udviklingsprojekter. Der er dog et mere overordnet krav i IAS 1 om at oplyse særlige forudsætninger ved fastlæggelse af den regnskabsmæssige behandling generelt. Kravet i IAS 1 om at oplyse særlige forudsætninger generelt bør overvejes indføjet i loven.

§ 93a (115): De foreslåede oplysninger om udskudt skat fremgår i det store hele allerede af regnskabet i henhold til lovens øvrige bestemmelser. Vi foreslår, at der i stedet stilles krav om en skatteafstemning. Det er vores vurdering, at den administrative byrde herved er minimal.

Lovmærkningernes kommentar om en eventuel underopdeling af årets bevægelser i den udskudte skat formodes at gå på, at den del af årets bevægelse, der kan henføres til fx virksomhedssammenslutninger, skal vises særskilt. Dette kan med fordel præciseres, hvis der ikke indføres et afstemningskrav.

§ 94b (117): Oplysning om leje- og leasing – se bemærkninger til § 64 (88). Pensionsforpligtelser skal udgå som et specifikt oplysningskrav, da disse skal indregnes i balancen, jf. bemærkninger til § 64.

§ 95 (118): Indtægter og omkostninger, der hidrører fra regnskabsmæssige skøn, skal forklares. Lovbemærkningerne kan med fordel give et par eksempler på dette. Eksemplerne kan fx udarbejdes med udgangspunkt i Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder, udgivet af FSR – danske revisorer i 2013, afsnit 7.3.3-7.3.5.

§ 95 a (119): Ekstraordinært udbytte, som er udloddet efter balancedagen skal ikke indgå i resultatdisponeringen, jf. vores bemærkninger til § 31 (43).

§ 97a (121): Bestemmelsen vedrører oplysninger om nærtstående parter. Som udgangspunkt stilles krav om oplysninger for hver dattervirksomhed og associeret virksomhed. Der savnes imidlertid et tilsvarende oplysningskrav ved virksomhedens involvering i fælles kontrollerede virksomheder (joint ventures). Lov-

forslaget stiller krav om oplysninger om virksomhedens involvering i interessentskaber og kommanditselskaber. Umiddelbart bør dette vel alene være et oplysningskrav ved involvering som medfører at virksomheden har betydelig indflydelse eller kontrol. Alternativt vil der jo ikke være tale om et nærtstående forhold. Det er derfor vores opfattelse, at lovens særlige oplysningskrav for interessentskaber og kommanditselskaber kan udgå, da kravet allerede fremgår via lovens krav til oplysninger om datter- og associerede virksomheder.

Bestemmelsens formulering ændrer ikke på, at såfremt begge skadesklausuler i § 97a kan anvendes skal alene oplyses om ejerandele i virksomheden.

§ 98c, stk. 1 (124): Alle transaktioner mellem nærtstående parter skal oplyses og ikke som nu alene de transaktioner, der ikke er på markedsmæssige vilkår. Vi støtter forslaget om denne administrative lempelse fuldt ud, da vi fra praksis ved, at det nuværende krav kan være byrdefuldt. Lovbemærkningerne side 158, 3. afsnit: Der mangler et "ikke" i anden linje: "... som *ikke* er gennemført..."

§ 98d (125): Betydningsfulde hændelser efter balancedagen skal beskrives. Vi støtter forslaget fuldt ud.

§ 99a, stk. 2 (128): Vi efterlyser en måling af, hvad kravene i den foreslåede § 99a forventes at koste for virksomhederne, og hvilken fordele man forventer. En sådan måling foreligger normalt, når byrderne for virksomhederne skal opgøres. Der forekommer uklart, hvor mange "politikområder" der kræves særskilt oplysning om, herunder oplysning om eventuelt fravalg af politikker, jf. stk. 2. Er fx "miljø, herunder klima", ét eller to "politikområder"? Tilsvarende vedrørende "sociale forhold samt medarbejderforhold".

Det forekommer ikke klart, hvad "anvendte processer for nødvendig og rettidig omhu ("due diligence")" dækker over.

Det bør overvejes at kræve, at en dattervirksomhed, som undlader at give oplysninger om CSR mv. i sin egen ledelsesberetning, fordi oplysningerne gives i et overliggende koncernregnskab, skal oplyse herom i sin egen ledelsesberetning

§ 99 a, stk. 3 (128): Fravalg af politikker bør begrundes i en risikovurdering. Såfremt virksomheden ikke har politikker inden for samfundsansvar, er det vores forståelse, at når virksomheden begrunder sit fravalg, så bortfalder også stk. 2, nr. 1, samt 3-6. Såfremt dette er korrekt, betyder det, at virksomheden ikke skal beskrive risici, hvilket vi mener er i modstrid med EU-kravet. Vi anbefaler, at fravalg af politikker skal begrundes med afsæt i en risikovurdering inden for de fravalgte områder for at understøtte en forretningsdrevet tilgang til samfundsansvar.

§ 99 a, stk. 2, 3 (128): Der synes at mangle klarhed i begrebsramme, prioritering og ordvalg. Der er behov for mere klarhed vedrørende systemer, procedurer, processer og prioritering i de forhold, der skal oplyses om. Mener lovgiver, at

systemer er tekniske & it-systemer, eller indgår der også her systematik og systemfunderede handlinger?

Side 33

Hvad mener lovgiver er forskellen mellem procedurer og processer? Udtrykket processer anvendes i forbindelse med de nye krav til oplysning om due diligence; mens procedurer er anvendt i forbindelse med krav til oplysninger om, hvorledes politikker implementeres i praksis. Skal de anvendte ord forstås som definitions-mæssigt overlappende og til regnskabsaflæggerens egen tolkning af indhold?

Samtidig er der ikke konsistens mellem lovteksten og bemærkningerne, idet der skrives 'oplysning om anvendte processer' i lovteksten og 'oplyse om anvendelsen af sådanne processer' i bemærkningerne. Vi anbefaler, at det præciseres, hvad forventningen er til indhold vedr. due diligence-processer. Ifølge lovteksten vil en faktuel oplysning om, at der anvendes processer, være fyldestgørende, mens der ifølge bemærkningerne kræves en beskrivelse af, hvordan processerne anvendes.

§ 99 a, stk. 2, 5 (128): Manglende henvisning til politikområderne i forhold til nøglepræstationsindikatorer. Det er påfaldende, at der her som det eneste punkt under stk. 2 ikke henvises til hvert af politikområderne. Vi anbefaler, at anvendelse af eventuelle ikke-finansielle nøgleindikatorer skal oplyses i forhold til hvert af politikområderne for at sikre konsistens i redegørelsen.

§ 99b (129-130): Der foreligger en vejledning fra Erhvervsstyrelsen om de forholdsvise nye bestemmelser om køns-mæssig sammensætning (§ 99 b). Vejledningen er relativt kortfattet og bør opdateres, da den efter vores opfattelse på visse områder skaber mere uklarhed end klarhed. Fx er vi bekendt med, at spørgsmålet om, hvorvidt et lille eller mellemstort moderselskab er omfattet, hvis den samlede koncern er stor, har givet anledning til meget stor usikkerhed i praksis.

Der er også uklarhed om, hvorvidt der kan kræves udarbejdelse af et måltal for øverste ledelsesorgan i de situationer, hvor moderselskabet er et ApS med kun én person i direktionen, hvilket er lovligt efter selskabslovens regler for ledelse.

En afklaring er derfor nødvendig, både i lovtekst og i vejledning.

§ 101, stk. 3 (132): Lovbemærkningerne kan med fordel eksemplificere, hvorledes virksomhederne kan opfylde kravet om at vise hovedtallet "resultat af ordinær primær drift", da begrebet ikke er defineret i loven.

§ 110, stk. 1-2 (138-139): Se vores tidligere bemærkninger vedrørende størrelsesgrænser.

De nye beregningsregler ses ikke at blive indført tilsvarende i selskabslovens § 139a. Derfor er de hidtidige regler vel fortsat gældende ved afgørelsen af, om et

selskab er omfattet af reglerne om måltal og politikker for det underrepræsenterede køn.

Side 34

Det bør overvejes at ensrette beregningsreglerne i årsregnskabsloven og selskabsloven, ligesom det bør overvejes at præcisere, hvorledes "to på hinanden følgende år" skal forstås i relation til nystiftede selskaber i selskabsloven. Der findes synspunkter om, at man ikke kan overføre styrelsens fortolkning af, hvilken en regnskabsklasse et nystiftet selskab lander i, til selskabsloven.

Alternativt kunne man overveje at slette Selskabslovens § 139a, stk. 2, og i stedet henvise til årsregnskabslovens § 7 om regnskabsklasser. Dermed får man også automatisk justeret grænserne når de justeres i årsregnskabsloven.

§ 123 (152): Det kunne med fordel præciseres, om anvendelse af sammenlægningsmetoden (som antaget i praksis) skal medføre tilpasning af en eventuel 5-års oversigt.

§ 126, stk. 1 (154): Oplysningskrav om overskudsdisponering (nr. 4) og virksomhedskapital (nr. 7) synes ikke umiddelbart at give mening i koncernregnskab.

Hvis der i nr. 4 menes en resultatfordeling af koncernens resultat mellem majoritetsandele og minoritetsandele, bør formuleringen præciseres.

§ 146a (173): Hvordan skal "henvisningen" til moderselskabets indsendte koncernregnskab i praksis håndteres i relation til elektronisk indberetning? Da denne mulighed ikke eksisterer i dag, er det interessant, hvordan muligheden skal udnyttes i praksis.

Bilag 2 (178): Lovbemærkningerne bør præcisere og eventuelt begrunde, at hovedposten "hensatte forpligtelser" ikke eksisterer i det nye balanceskema, hvor der opdeles i kort- og langfristede aktiver og passiver.

Generelt savnes en opdatering af skemakravene med en række poster:

- Udskudte skatteaktiver som omsætningsaktiver i ÅRL skemaet og som langfristede aktiver i IFRS skemaet
- Resultat af ophørt aktivitet, aktiver bestemt for salg og forpligtelser bestemt for salg
- Kapitalandele i joint ventures

Bemærkningerne om, at et efterfølgende tilsagn fra långiver skal behandles som en ikke-regulerende begivenhed, synes at være en ændring i forhold til gældende praksis, hvilket med fordel kunne præciseres i bemærkningerne, jf. lovbemærkningerne side 206, øverst.

Alm. bemærkninger (2.1.2.10.1): I andet afsnit omtales to situationer, hvor sammenlægningsmetoden "skal" anvendes. Det er vel et "kan"?

Side 35

Overgangsbestemmelserne (§ 5, stk. 5)

Det er vigtigt for at sikre en god implementering af de nye regler i årsregnskabsloven, at overgangsbestemmelserne overvejes nøje.

Eksempelvis er der en række investeringsaktiver, som ikke længere kan dagsværdireguleres efter § 38 (andre end investeringsejendomme). Den dagsværdi, som aktiverne er indregnet til ved overgangen til de nye regler, bør kunne videreføres som en ny kostpris ("deemed cost"). Der bør heller ikke være krav om at etablere en særlig reserve for aktiverede udviklingsprojekter for tidligere aktiverede beløb. Vi anbefaler også en passende overgangsperiode for virksomheder, der har indregnet pensionsforpligtelser efter regler i den tidligere internationale regnskabsstandard IAS 19 ("korridormetoden"), fx sådan at "gamle" pensionsaktiver efter korridormetoden er afviklet inden udløbet af en overgangsperiode på 5 år fra lovens ikrafttræden.

FSR – danske revisorer står meget gerne til rådighed for en uddybning eller drøftelse af vores bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jan Peter Larsen
Formand for Regnskabsteknisk Udvalg

Tom Vile Jensen
Erhvervspolitisk direktør

Erhvervsstyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att: cursor@erst.dk, miasim@erst.dk.

19.

Ilands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

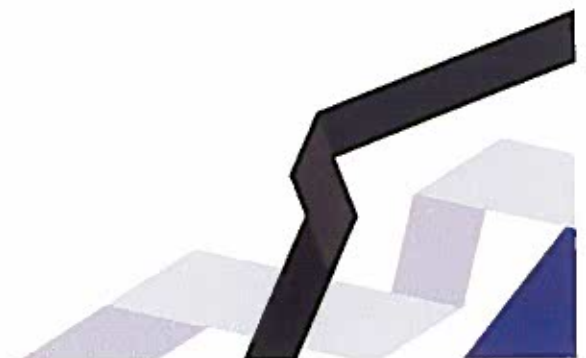
Vedr. Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Håndværksrådet er generelt fortalende for øgede frihedsgrader i forhold til små og mellemstore virksomheder. Og lovgivningen bør indrettes på en sådan måde, at den i videst mulig omfang reducerer de administrative byrder for virksomheder – det gælder særligt i forhold til de mindste.

Lovforslaget indeholder blandt andet enklere regnskabsregler for mikrovirksomheder, og de forskellige lempelsesmuligheder for sidstnævnte virksomheder forventes udnyttet af ca. syv ud af ti i den gruppe, anslår Erhvervsstyrelsen. Det drejer sig altså om godt 50.000 virksomheder. Det er i sagens natur vanskeligt at forudsige adfærdsændringer som følge af et specifikt tiltag, men hvis det går, som styrelsen forventer, er der imidlertid tale om en stor gruppe virksomheder, der får færre krav til regnskabsaflæggelsen. De administrative besparelser, som nogle virksomheder på sigt kan høste, hilser Håndværksrådet velkomment.

I Håndværksrådet mener vi dog, at de forskellige estimater omkring udnyttelsesgraden af de nye muligheder bør evalueres på et senere tidspunkt. Der kan være mange årsager til, at virksomheder vælger som de gør, og en del virksomheder vil fortsat give flere oplysninger via regnskabet end loven tilsiger. Der kan være mange interessenter med forskellige krav, som den enkelte virksomhed vil honorere. Og hvis man som virksomhed står overfor at skulle finansiere et investeringsprojekt kan banken eksempelvis forlange forskellige oplysninger til brug for kreditgivningen.

I Håndværksrådet er vi enige i, at man ikke skal undervurdere, hvor mange virksomheder som fortsat vil gøre, som de plejer – regelændringer eller ej. De fleste af Håndværksrådets medlemsvirksomheder vil blive ved med at få udarbejdet årsregnskaber som i dag, simpelthen fordi virkeligheden kræver det. Men det ændrer ikke på at det må være op til den enkelte virksomhed at træffe dette valg.

Erhvervsstyrelsen
cursor@erst.dk
miasim@erst.dk

WILDERS PLADS BK
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE +45 3269 8952
MOBIL +45 3269 8952
CPH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

J. NR. 540.10/31393/MAF/CPH

HØRING VEDRØRENDE UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF ÅRSREGNSKABSLOVEN M.V.

8. DECEMBER 2014

Erhvervsstyrelsen har den 7. november 2014 offentliggjort en høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om værdipapirhandel m.v. (Reduktion af administrative byrder, tilpasning til de internationale regnskabsstandarder, gennemførelse af det nye regnskabsdirektiv og ændringer til gennemsigtighedsdirektivet m.v.).

Institut for Menneskerettigheder er ikke optaget på høringslisten til lovforslaget. Instituttet vil derfor gerne anmode om at modtage fremtidige høringer vedrørende ændring af årsregnskabslovens § 99 a, ændringer til lov om mæglings- og klageinstitutionen for ansvarlig virksomhedsadfærd, høringer vedrørende offentlige indkøb samt øvrige høringer vedrørende samfundsansvar.

Lovforslaget har blandt andet til formål at tilpasse årsregnskabslovens § 99 a til de nye krav i artikel 19a i EU's nye regnskabsdirektiv om store virksomheders rapportering om samfundsansvar.

1. RAPPORTERING OM RISICI

Ifølge lovforslagets § 99 a, stk. 2, nr. 2, skal de omfattede virksomheder rapportere om, hvorvidt de har politikker for samfundsansvar mv. inden for en række politikområder. Disse områder er miljø, herunder klima, sociale forhold samt medarbejderforhold, respekt for menneskerettigheder, anti-korruption og bestikkelse. For hvert politikområde skal det oplyses, om virksomheden har en politik på det pågældende område, og hvad politikken i givet fald går ud på.

Ifølge lovforslagets § 99 a, stk. 2, nr. 4, skal virksomhederne endvidere oplyse primære risici i relation til virksomhedens forretningsaktiviteter,

som indebærer en særlig risiko for negativ påvirkning af de i nr. 2 nævnte politikområder. Der skal herunder gives oplysning om, hvordan virksomheden håndterer de pågældende risici for hvert enkelt politikområde.

Instituttet finder det uklart, om forpligtelsen til at rapportere om risici efter nr. 4 er begrænset til blot at omfatte områder, hvor den enkelte virksomhed har en udarbejdet politik. Den tilsvarende rapporteringsforpligtelse i regnskabsdirektivet artikel 19a vedrører alle risici forbundet med virksomhedens aktiviteter, uanset om virksomheden har udviklet en politik på dette område. Instituttet finder således, at bemærkningerne til lovforslaget bør tydeliggøres på dette punkt.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det i bemærkningerne til § 99 a, stk. 2, nr. 4, fremhæves, at virksomheder skal rapportere om risici inden for de nævnte politikområder, uanset om virksomheden har udarbejdet en politik på det pågældende område.

2. OMFATTEDE VIRKSOMHEDER

Rapporteringskravet i årsregnskabslovens § 99 a omfatter i dag ca. 1.100 virksomheder bestående af de største børsnoterede virksomheder i regnskabsklasse C og alle statslige aktieselskaber i regnskabsklasse D. Direktivets krav om rapportering om samfundsansvar omfatter virksomheder af interesse for offentligheden med 500 medarbejdere eller derover, hvilket blot svarer til ca. 50 virksomheder i Danmark. Instituttet finder det positivt, at gruppen af danske virksomheder, der skal rapportere om samfundsansvar, på trods heraf fastholdes.

Instituttet finder det imidlertid uklart, om årsregnskabslovens rapporteringskrav tillige omfatter danske kreditinstitutioner som for eksempel Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) og Eksporthkreditfonden (EKF). "Virksomheder af interesse for offentligheden" omfatter i EU's nye regnskabsdirektiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 blandt andet kreditinstitutioner som defineret i artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/48/EF af 14. juni 2006 samt virksomheder, som medlemsstaterne udpeger som virksomheder af interesse for offentligheden.

Instituttet finder, at ovennævnte institutioner kan betegnes som virksomheder af interesse for offentligheden, og at de derfor ligeledes

bør være omfattet af årsregnskabslovens § 99 a. Institutet finder endvidere, at det bør præciseres i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke offentlige institutioner, der er omfattet af § 99 a.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at det sikres, at rapporteringskravet i årsregnskabslovens § 99 a omfatter danske kreditinstitutioner som for eksempel EKF og IFU.

3. DEFINITION AF VIRKSOMHEDERNES SAMFUNDSANSVAR

I lovforslaget fastholdes den eksisterende definition af virksomheders samfundsansvar i årsregnskabslovens § 99 a. Ved virksomheders samfundsansvar forstås således, at virksomheder "frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter." Da lovforslaget blandt andet har til formål at tilpasse årsregnskabslovens § 99 a til de nye krav i artikel 19a i EU's nye regnskabsdirektiv, finder instituttet, at definitionen af samfundsansvar ligeledes bør tilpasses for at sikre en ensartet forståelse af samfundsansvar.

Navnlig betoningen af frivillighed og frivillig integration af hensyn i årsregnskabslovens definition afviger fra andre definitioner.

Europa-Kommissionen har tidligere anvendt en definition, som også fremhævede frivillighed, men i Kommissionens CSR strategi fra november 2011 indførte Kommissionen i stedet følgende definition: "the responsibility of enterprises for their impacts on society", jf. herved COM(2011) 681 final: 6.

Rådet for Samfundsansvar anvender følgende beskrivelse af samfundsansvar, som er baseret på Europa-Kommissionens definition: "Virksomheden viser samfundsansvar og skaber værdi for både virksomhed og samfund ved i dialog med sine interessenter at håndtere sociale, miljømæssige og økonomiske udfordringer i overensstemmelse med internationalt anerkendte principper".¹

Rapporteringsforpligtelsen i lovforslagets § 99 a, stk. 2, nr. 2, omfatter som minimum politikker for miljø, herunder klima, sociale forhold samt medarbejderforhold, respekt for menneskerettigheder, anti-korruption og bestikkelse. Dette svarer til rapporteringsforpligtelsen i regnskabsdirektivets artikel 19a. Definitionen af samfundsansvar i lovforslagets § 99 a omfatter imidlertid blot menneskerettigheder,

sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korrupsion. Med lovforslaget skal virksomheder således rapportere om medarbejderforhold og bekæmpelse af bestikkelse, selvom dette ikke er omfattet af lovforslagets definition af samfundsansvar.

Instituttet finder således, at definitionen af samfundsansvar i lovforslagets § 99 a bør revideres, så den i højere grad følger Europa-Kommissionens definition. Derudover bør der sikres en overensstemmelse mellem de hensyn, der er omfattet af rapporteringsforpligtelsen, og de hensyn, der er omfattet af definitionen af samfundsansvar i § 99 a.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder – at definitionen af samfundsansvar i § 99 a justeres, således at den harmonerer med Europa-Kommissionens og Rådet for Samfundsansvars definition.

4. IMPLEMENTERING

Instituttet finder, at ændringen af årsregnskabslovens § 99 a bør følges op med initiativer, der kan sikre, at virksomheder lever op til de ændrede rapporteringskrav for eksempel ved at opdatere vejledningen til virksomheder om rapportering i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Der kan ligeledes oprettes en fælles online database, hvor alle rapporteringer gøres offentligt tilgængelige for andre virksomheder, der skal rapportere, og øvrige interesserede.

Ifølge Erhvervsstyrelsens rapport fra oktober 2014: "Kortlægning af danske virksomheders redegørelse for samfundsansvar," opfylder 96 procent af de omfattede virksomheder rapporteringskravet. Instituttet finder det positivt, at så mange virksomheder opfylder rapporteringskravet, men finder også, at det bør sikres, at der følges konsekvent op overfor virksomheder, som undlader at rapportere.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler – med henblik på at fremme den enkeltes menneskerettigheder:

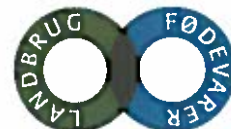
- at der udarbejdes en opdateret vejledning til virksomheder om rapportering i overensstemmelse med de nye regler i årsregnskabslovens § 99 a.
- at der oprettes en online database med adgang til alle rapporteringer jf. § 99 a.
- at det sikres, at der følges op overfor virksomheder, som ikke rapporterer i overensstemmelse med § 99 a.

Med venlig hilsen

Cathrine Bloch Poulsen-Hansen

---

¹ Se for eksempel rådets hjemmeside: http://raadeforsamfundsansvar.dk/hvad_er_csr.

Erhvervsstyrelsen
 Dahlerups Pakhus
 Langelinie Allé 17
 2100 København Ø
 erst@erst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
 DK 1609 København V
 T +45 3339 4000
 F +45 3339 4141
 E info@lf.dk
 W www.lf.dk
 CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringsvar til forslag om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Erhvervsstyrelsen har den 7. november 2014 udsendt forslag om ændring af årsregnskabsloven m.v. med høringsfrist den 5. december 2014, kl. 12:00. Landbrug & Fødevarer skal indledningsvist takke for mulighederne for at komme med bemærkninger.

Landbrug & Fødevarer stiller sig positivt overfor en afskaffelse af kravet om udarbejdelse af grønne regnskaber, da ordningen ikke længere lader til at bidrage til positive miljømæssige effekter.

Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at rapporteringen af CSR-områder - ud fra et følg eller forklar princip - er fornuftig, da det ikke indebærer en forpligtigelse til at vedtage politikker på områder, som ikke nødvendigvis er relevante for den pågældende virksomhed.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
 Seniorskulent

D 33 39 46 56
 M 51 67 15 49
 E hbk@lf.dk

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Jan-Christian Nilsen

Fra: Kim Wegener <KIW@vfl.dk>
Sendt: 7. december 2014 15:25
Til: Carina Gaarde Sørensen
Cc: Jan-Christian Nilsen
Emne: Bemærkning til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven

Prioritet: Høj

I forlængelse af telefonisk samtale med Jan Christian Nielsen har vi fra Landbrug og Fødevarer følgende bemærkning til udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.:

Indenfor landbruget eksisterer adskillige former for kvoter, betalingsrettigheder m.v. For disse rettigheder, kvoter m.v. eksisterer der aktive markeder. Indenfor branchen har den anvendte regnskabspraksis - under henvisning til det retvisende billede - derfor været, at disse rettigheder og kvoter m.v. har været målt til dagsværdi. Forslaget til §41, der fremadrettet tillader opskrivning af immaterielle anlægsaktiver til dagsværdi er således i overensstemmelse med den branchekutyme, der har udviklet sig indenfor landbruget. Da disse rettigheder og kvoter imidlertid har en ubestemmelig brugstid, vil der ikke retvisende kunne skønnes en brugstid, hvor over disse rettigheder og kvoter kan afskrives som krævet i §43. Det foreslås derfor, at det tillades, at sådanne immaterielle aktiver, hvor der eksisterer et aktivt marked, fritages for afskrivninger, når de måles og årligt reguleres til dagsværdi.

Venlig hilsen

Kim Wegener
Specialkonsulent, Statsautoriseret revisor
Økonomi & Virksomhedsledelse
Erhvervsøkonomi

+45 8740 5567 (direkte) | +45 2425 1200 (mobil) | E kiw@vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG P/S
Agro Food Park 15, DK 8200 Aarhus N
vfl.dk

Videncentret for Landbrug P/S arbejder på et fagligt uafhængigt grundlag med at udvikle og formidle viden og produkter til landmænd, gartnere og andre kunder med relationer til det primære jordbrug.

Til

Erhvervsstyrelsen
Att.: Carina Gaarde Sørensen og Mia Simonsen

Sagsnr. 14-2978
Vores ref. EKH/jto/pmr
Deres ref.

Den 4. december 2014

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv.

LO har fra Erhvervsstyrelsen modtaget høring vedrørende udkast til forslag om lov om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om værdipapirhandel m.v.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at formålet er at gøre det lettere at drive virksomhed i Danmark ved at mindske de administrative byrder for virksomhederne, samtidig med at der tages hensyn til regnskabsbrugernes (herunder også medarbejdere, tillidsrepræsentanter og lønmodtagere generelt) behov for væsentlige oplysninger om virksomhederne.

LO er grundlæggende enig i, at det er en god idé af fjerne unødige regler og administrationskrav. Det er med til at skabe bedre rammer for vækst og job. LO deltager derfor bl.a. også aktivt i arbejdet i regeringens Virksomhedsforum for enklere regler.

De foreslåede lempelser samt den foreslåede udvidelse af størrelsesgrænserne for to af regnskabsklasserne vil bl.a. medføre færre lovpligtige informationer i virksomhedernes årsrapporter. På baggrund af konklusionerne i Erhvervsstyrelsens analyse af brugen af årsrapporter er det LO's opfattelse, at flere af disse afskaffede lovpligtige informationer vil blive efterspurgt af regnskabsbrugere på anden vis.

Redegørelse for samfundsansvar

LO bakker op om, at lovforslaget fastholder, at de 1.100 større danske virksomheder har pligt til at rapportere om samfundsansvar. Desuden konkretiserer lovgivningen kravene til denne rapportering yderligere i forhold til det gældende. Det er også positivt.

Der er dog også behov for præciseringer og mere konkrete krav på en række andre felter:

Lovforslaget lægger op til, at den reviderede paragraf 99a først træder i kraft for alle 1.100 virksomheder – der er omfattet af den nuværende paragraf 99a – i 2018. Indtil da er det kun virksomheder af særlig offentlig interesse med over 500 medarbejdere, der omfattes af den reviderede paragraf 99a. Det er uambitiøst. LO mener, det er vigtigt, at regeringen understøtter den positive udvikling, der ses blandt danske virksomheder, som i stigende grad tager samfundsansvar alvorligt og rapporterer om det. Det

kan regeringen gøre ved at lade den reviderede paragraf 99a være gældende for alle store virksomheder nu (2016).

Generelt gør CSR-rapporter meget lidt ud af at rapportere om udfordringer med at sikre respekt for arbejdstagerrettigheder – ikke mindst foreningsfrihed og ret til kollektiv forhandling. Det er nogle af de mest truede rettigheder rundt om i verden, jf. Annual Survey of Violations of Trade Union Rights, International Trade Union Confederation. Virksomhederne bør forpligtes til at foretage en risikoanalyse på dette område. Det er derfor vigtigt, at man i afrapporteringen også er opmærksom på arbejdstagerrettigheder, som en del af menneskerettighederne.

Det er endvidere meget positivt, at virksomhederne skal oplyse om deres risikovurdering på alle de i stk. 2 nævnte politikområder, uanset om virksomheden har en politik på området eller ej.

Det bør dog understreges, at risikovurderingen skal baseres på internationale anerkendte standarder for vurderinger af miljøtrusler og rettighedskrænkelser, herunder FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhvervsliv samt OECD's retningslinjer for multinationale selskaber.

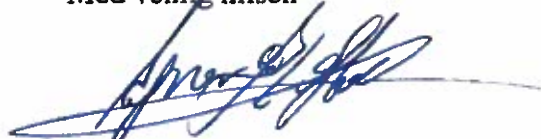
Under punkt 4 står: "Der skal gives oplysninger om, hvordan virksomheden håndterer de pågældende risici". Her bør tilføjes: "Rapporteringen skal indeholde oplysninger om konkrete negative hændelser, såsom skader eller negativ effekt på miljø eller menneskerettigheder, som virksomheden har haft indflydelse på og er bekendt med. Det skal oplyses, hvad virksomheden har gjort eller vil gøre for at sikre genopretning af skader og adgang til oprejsning for mennesker, der har været udsat for negativ påvirkning af deres rettigheder mv."

Dette vil være i overensstemmelse med den tredje del af FN's retningslinjer – "remedy" – om adgang til oprejsning eller kompenserende foranstaltninger i tilfælde, hvor rettigheder påvirkes negativt af virksomhedens aktiviteter.

Opgørelse over gennemsnitligt antal ansatte

Af virksomhedernes årsrapporter fremgår det, hvor mange beskæftigede, virksomheden har haft i gennemsnit i et regnskabsår. Disse tal omhandler alene de ansatte i virksomheden. Antallet af vikarer (eller anden arbejdskraft, virksomheden bruger i deres fremstilling og salg) ansat igennem vikarbureauer fremgår ikke direkte af årsrapporterne. LO mener derfor, at også arbejdskraft, der ikke er direkte ansat i virksomhederne, men som arbejder i virksomheden med produktion/lager/salg og administration igennem et vikarbureau eller lignende, skal fremgå tydeligt af virksomhedernes årsrapporter med et gennemsnitligt antal vikarer for året specificeret ud for disse grupper. Dette med henvisning til lov om vikarers retsstilling ved udsendelse af et vikarbureau m.v.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst

¹ "Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder", analyse udarbejdet af DAMVAD for Erhvervsstyrelsen, juni 2014

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

2100 København Ø

Attn.: Carina Gaarde Sørensen (carsor@erst.dk) og

Mia Simonsen (miasim@erst.dk)

5. december 2014

Ref.: AGLn

**Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af
årsregnskabsloven m.v.**

Novo Nordisk har gennemset udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. og har valgt at indsende vores kommentarer til den del, der vedrører 2.1.2.9. *Redegørelse for samfundsansvar (Corporate Social Responsibility (CSR))*.

Novo Nordisk imødeser inkluderingen af det nye regnskabsdirektiv fra EU. Specifikt vurderer vi at forslaget om at skulle begrunde fravalg, jf. den såkaldte følg-eller-forklar-model, vil være et væsentligt element i sikringen af fokus og transparens indenfor rapportering af samfundsansvar. Vi vil benytte anledning til at opfordre Erhvervsstyrelsen til at der bliver kigget på kompetence-kravene til de underskrivende revisorer, idet de vil komme til at spille en endnu større rolle, når følg-eller-forklar-modellen skal dokumenteres i ledelsens redegørelse.

Vi er enige i Miljøministeriets vurdering af, at de grønne regnskaber ikke længere giver en merværdi, der står i fornuftigt forhold til den administrative byrde for virksomhederne, og at forslaget om at indsætte krav om redegørelse for miljøpolitikker i årsregnskabslovens §99 a er en god erstatning for grønne regnskab, som skal sikre fokus på miljø i virksomhederne.

Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål, er I velkomne til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Anne Gadegaard

**Erhvervsstyrelsen
Mia Simonsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø**

Mørkhøj, 22. november 2014

Også mailet til mjasim@erst.dk og carson@erst.dk

Hørings svar vedrørende lov om ændring af årsregnskabsloven

Kære Erhvervsstyrelsen, kære Mia & Carina,

Jeg tillader mig at indmelde høringssvar på jeres forslag til ændring af årsregnskabsloven.

Lad mig med det samme understrege, at mit høringssvar alene er drevet af hensynet til vores samfund, selv om min dybe indsigt i emnet kommer fra mit ejerskab af Dansk Brancheanalyse, hvor jeg personligt hvert år læser flere tusinde regnskaber.

Høringssvaret koncentrerer sig "alene" om alle virksomheder, der ikke er regnskabsklasse C eller D.

Som et grundlæggende svar stemmer jeg **NEJ** til flere lempelser i årsregnskabsloven, der vedrører alle danske virksomheder, der ikke lige er i klasse C eller D. Det eneste **JA** som I får er forslaget om genindførelse af **oplysningspligt om antallet af ansatte** for alle virksomheder.

Jeg tillader mig endvidere at gøre opmærksom på, at jeg er **uenig i jeres beregninger af de økonomiske konsekvenser**. I mangler to usædvanligt vigtige parametre i jeres beregninger, som er

- 1) **Tab af skatteprovenu** ved mere svindel på grund af mindre offentlighed
- 2) **Tab af vigtig viden** om erhvervslivet for både erhvervslivet selv, for politikere og samfund i øvrigt.

Disse 2 elementer indgår slet ikke i jeres beregningskema, og bør ubetinget indregnes i betragtninger på sådan et lovforslag.

Jeg kan godt anerkende jeres beregning om at erhvervslivet vil spare 300 mio DKK ved de foreslåede lempelser.

Men uden at have hele statsapparatet bag mig til beregninger, kan jeg alligevel med stor overbevisning sige, at de økonomiske tab langt overgår denne gevinst: **Tab af skatteprovenu** ved mere svindel vil bevæge sig opad, og om det er 200 eller 500 mio DKK på årsbasis er svært at sige, og en del af det tabte skatteprovenu ved flere lempelser kan kompenseres delvis ved at øge indsatsen hos SKAT; dette vil dog også koste penge.

Tab af viden er dyrt for et videnssamfund som Danmark, der netop har kompetencer som vigtigste næringsgrundlag. Tab af viden koster utroligt dyrt, både i form af forkerte beslutninger i erhvervslivet, der ved et endnu ringere informationsniveau ikke har tilstrækkelig indsigt i sit eget erhverv til at forstå, hvordan man undgår de store fejl og hvad man kan lære af de dygtigste

virksomheder. Tab af viden koster også rigtigt dyrt for resten af samfundet, for i sidste ende så betyder det også dårligere politiske beslutninger. Om nærværende lovforslag vil reducere den danske økonomi med 200 eller 500 mio DKK på grund af videntab kan også være svært at beregne.

Begge disse tabskategorier er også med acceleratoreffekt forstået på den måde, at jo længere tid lempelserne har været i kraft, jo dyrere bliver det hvert år for samfundet. Derfor kan det (teoretisk) godt føles godt i år ét efter den slags lempelser, men når vi når flere år ud i fremtiden, vil en relativ fordummelse af vores samfund og det, at ladeporten for sorte penge og en relativt større andel af "banditter i habitter" bliver åbnet endnu mere op, have kostet langt dyrere end de "administrative besparelser" for virksomhederne.

Jeg er overbevist om, at selv på kort sigt vil vores nations tab af skatteprovenu og viden langt overgå eventuelle administrative besparelser for 300 mio DKK, og jeg synes at politikere og embedsmænd skal anerkende, at disse to faktorer også skal tages med i betragtning både i nærværende og i fremtidige forsøg på at beregne værdien af lovforslag.

Opsummerende vil jeg derfor indstille til, at samtlige lempelser tages ud af forslaget, og at det alene foreslås at genindføre pligt om at oplyse antallet af ansatte for samtlige virksomheder.

På de følgende sider vil jeg uddybe hvert enkelt af forslagene og forklare grundigere herom.

Venligste hilsner

Ole Egholm
Direktør for og ejer af Dansk Brancheanalyse ApS
Augustvej 60
2860 Søborg

ole@danskbrancheanalyse.dk
www.danskbrancheanalyse.dk
www.doqmeregnskabet.dk

BILAG til hørings svar om ændring i årsregnskabsloven

Inden vi kommenterer hvert enkelt element i det nye lovforslag så skal jeg forklare følgende:

Der **mangler 4 vigtige elementer i forståelse af et årsregnskab**, som ikke er lovpligtige i Danmark, men som burde være det, og som – hvis ikke lovpligtigt, så ualmindelig standard – oplyses i vores nabolande Sverige og Norge:

- 1) Omsætning
- 2) Dækningsbidrag (omsætning minus direkte vare- eller produktionsomkostninger)
- 3) Antal ansatte
- 4) Ejerforhold

Omsætning har ikke været lovpligtigt at oplyse i den tid jeg kender til i Danmark, oprindeligt som en særlig undtagelse, hvis "særlige konkurrenceforhold" taler for at undlade at oplyse den. Uanset at det er så mange år siden, det ikke har været lovpligtigt, så burde det være en lovpligtig oplysning for samtlige regnskaber.

Dækningsbidrag bruges af vel nok hver eneste virksomhed internt, vi lærer om det på handelshøjskoler og universiteter, og alverdens nøgletal er beregnet ud fra virksomhedens dækningsbidrag (DB). Men det er ved at forsvinde i danske årsregnskaber. Dækningsbidrag er ellers en meget simpel størrelse, der viser omsætningen minus de direkte omkostninger til varekøb og produktion af varer til det pågældende salg. Oplysningen findes næsten altid i norske og svenske regnskaber. Senest er dækningsbidraget nærmest blevet helt "aflivet" ved indførelse af den elektroniske indberetning, hvor man skal virkelig anstrenge sig for at få lov at specificere "punkt 5A" (omkostninger til råvarer og hjælpematerialer), og man har ikke mulighed for at lave et sumtal, der netop er omsætning minus denne (direkte) omkostning.

En vigtig forståelse af et årsregnskab kræver også forståelse af, hvad virksomhedens dækningsbidrag er, og der er efterhånden lang vej, før vi kommer tilbage til dette i danske årsregnskaber, vel vidende, at vores nordiske nabolande sagtens kan håndtere det.

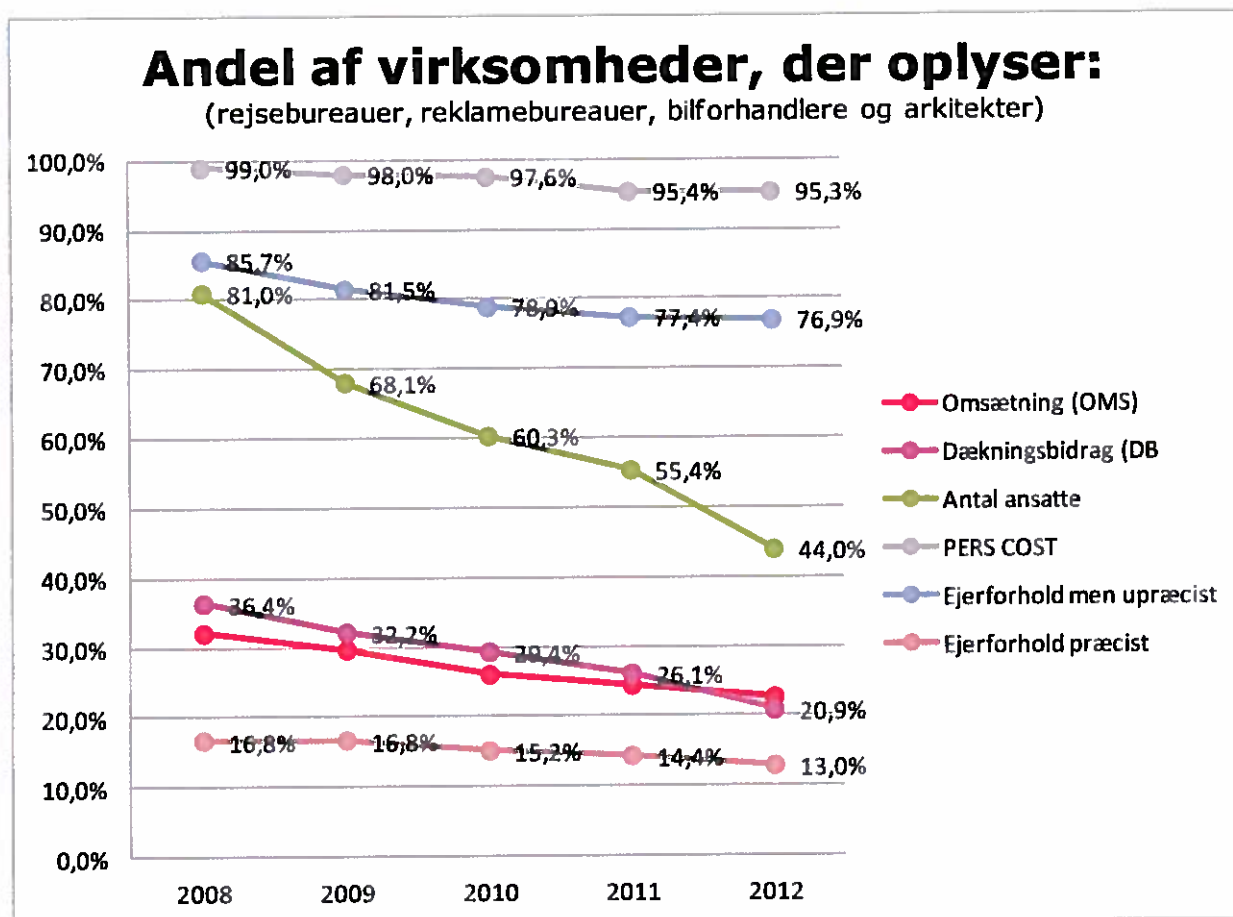
Antal ansatte er en usædvanligt vigtig information i forståelsen af virksomhedens tilstand som helhed, idet et præcist kendskab til virksomhedens lønniveau/lønniveau, ikke alene viser kompetencer, men også kan hjælpe til at afsløre eventuelle sorte penge i virksomheden, ligesom det kan forklare om en virksomheds og en branches beskæftigelsessituation. Da oplysningskravet forsvandt for virksomhederne ved en af lempelserne tilbage i 2007 åbnede vi for et informationstab der var mange fold mere kostbart end den administrative besparelse på omkring 80 sekunder for virksomheden ved at regne det ud, 80 sekunder, som tilmed kunne give virksomheden lidt egen læring også. Den hidtil enkeltstående mest tåbelige lempelse i årsregnskabsloven over de sidste 10 år. Derfor er det også en fornøjelse at se, at myndighederne er klar til at genindføre kravet om oplysning af antal ansatte. Det vil igen være en meget stor fejl, hvis man så i samme åndedræt indfører muligvis for at "mikrovirksomheder" alligevel så ikke skal oplyse det. Alene af den årsag bør "mikrovirksomheds-forslaget" helt bortfalde!

Ejerforhold har politikerne forstået er en vigtig oplysning, og allerede i maj 2009 besluttede Folketinget, at der skal oprettes et offentligt tilgængeligt ejerregister. Det vil blive en meget stor landvinding i et moderne civiliseret informationsfund, og det vil give store økonomiske gevinster alene i kraft af den indsigt det vil give os. Men oplysning om ejerforhold burde også være lovpligtig oplysning i samtlige regnskaber. Den "administrative byrde" som det er, at skrive hvem der ejer éns virksomhed er igen småting i forhold til den informationsmæssige gevinst det er for samfundet, at det står i virksomhedens regnskab.

Hvis disse fire elementer var lovpligtige for alle virksomheder, udover det eksisterende lovgrundlag, ville samfundet kunne høste meget store gevinster ved den øgede indsigt, som alle i samfundet opnår ved en større transparens i erhvervslivet. De administrative byrder for virksomhederne er til at overskue, da de selv beregner og kender til samtlige af disse.

Informationsniveauet daler

Hvis vi kort skal præcisere skredet i oplysningsniveauet for danske virksomheder ser vi det bedst med vores sammenligning for perioden 2008-2012 for fire brancher, som vi har analyseret hvert eneste af de 5 år, i alt godt 1000 regnskaber i hvert års "stikprøve":

Vi ser, at antallet af virksomheder, der oplyser **antal ansatte** er styrtdykket fra 81% i 2008 til 44% i 2012. Selv **omsætningen** (hvor der ikke har været lovændringer i de sidste mange år) er faldet fra 32,1% i 2008 til 22,7% i 2012.

Endnu værre er det gået ud over dækningsbidraget, der er faldet fra 36,9% i 2008 til 20,9% i 2012. Også oplysninger om ejerforhold er faldet, idet de fleste dog nævner ejerforhold i svage vendinger såsom "hovedaktionær" eller "ejer over 5%", mens de færreste nævner præcise ejerforhold såsom "ejer hele selskabskapitalen" eller "ejer 100%" eller "ejer hver 50% af selskabskapitalen".

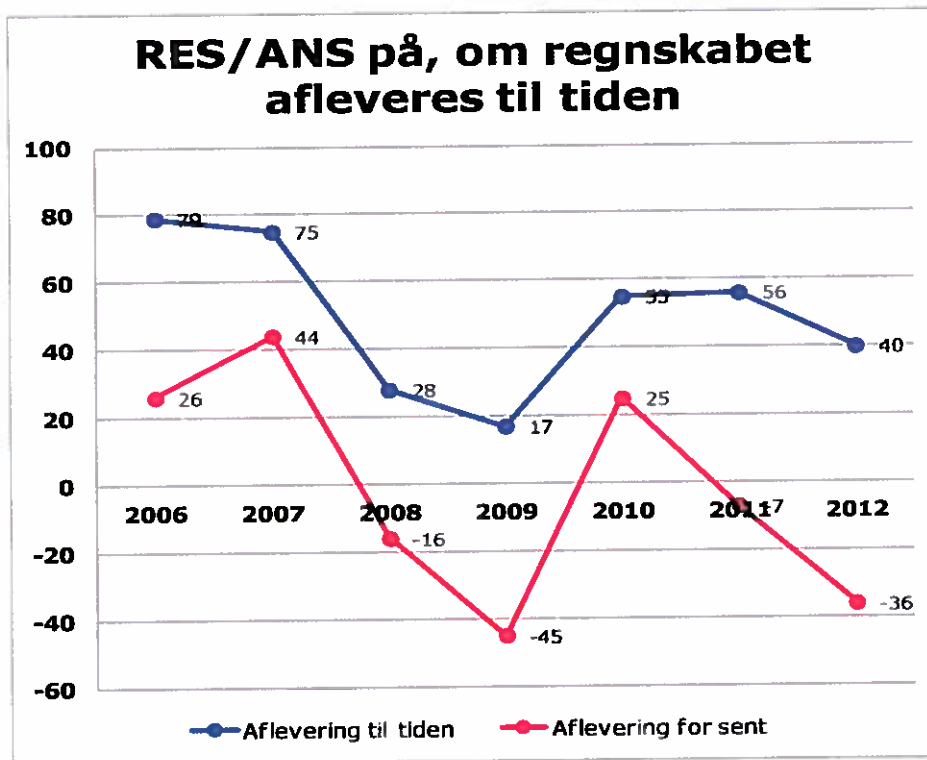
Vi måler også, hvor mange virksomheder der oplyser deres personaleomkostninger (og ALLE i stikprøven HAR personaleomkostninger). Her er andelen også faldende, men heldigvis ikke til noget kritisk niveau. Virksomheder kan undlade at oplyse personaleomkostninger, hvis de har et såkaldt funktionsopdelt regnskab frem for – som de fleste – et "artsopdelt regnskab". Det er cirka 6% af samtlige virksomheder der benytter et såkaldt "funktionsopdelt regnskab" og denne aflæggelsesform, der skjuler, eller kan skjule, alle centrale oplysninger i regnskab, lige fra omsætning til dækningsbidrag til bruttofortjeneste og til EBITDA (driftsresultat før afskrivninger), burde ganske enkelt ikke være tilladt. **Funktionsopdelte regnskaber bør afskaffes i årsregnskabsloven.**

Kommentarer til lovforslagets enkelte punkter

Forslag om at **forlænge indleveringsfristen** fra 5 til **6** måneder.
NEJ TAK

Hvorfor? Er der nogle der har spurgt hvorfor? En sådan indførelse vil blot være atter en forringelse af informationsniveauet for regnskabslæseren, vel vidende, at det i forvejen er de ringe virksomheder, med ringe indtjening, der venter længst muligt med at indlevere regnskaber.

Hvis vi forlænger fristen for de ringe virksomheder med at indlevere regnskaberne, vil det blot udsætte denne viden med yderligere en måned med stort tab for omverdenen til følge, på grund af forsinkede kreditvurderinger, og i virkeligheden også på grund af ringere kreditvurderinger, idet disse nu bliver forsinket yderligere.

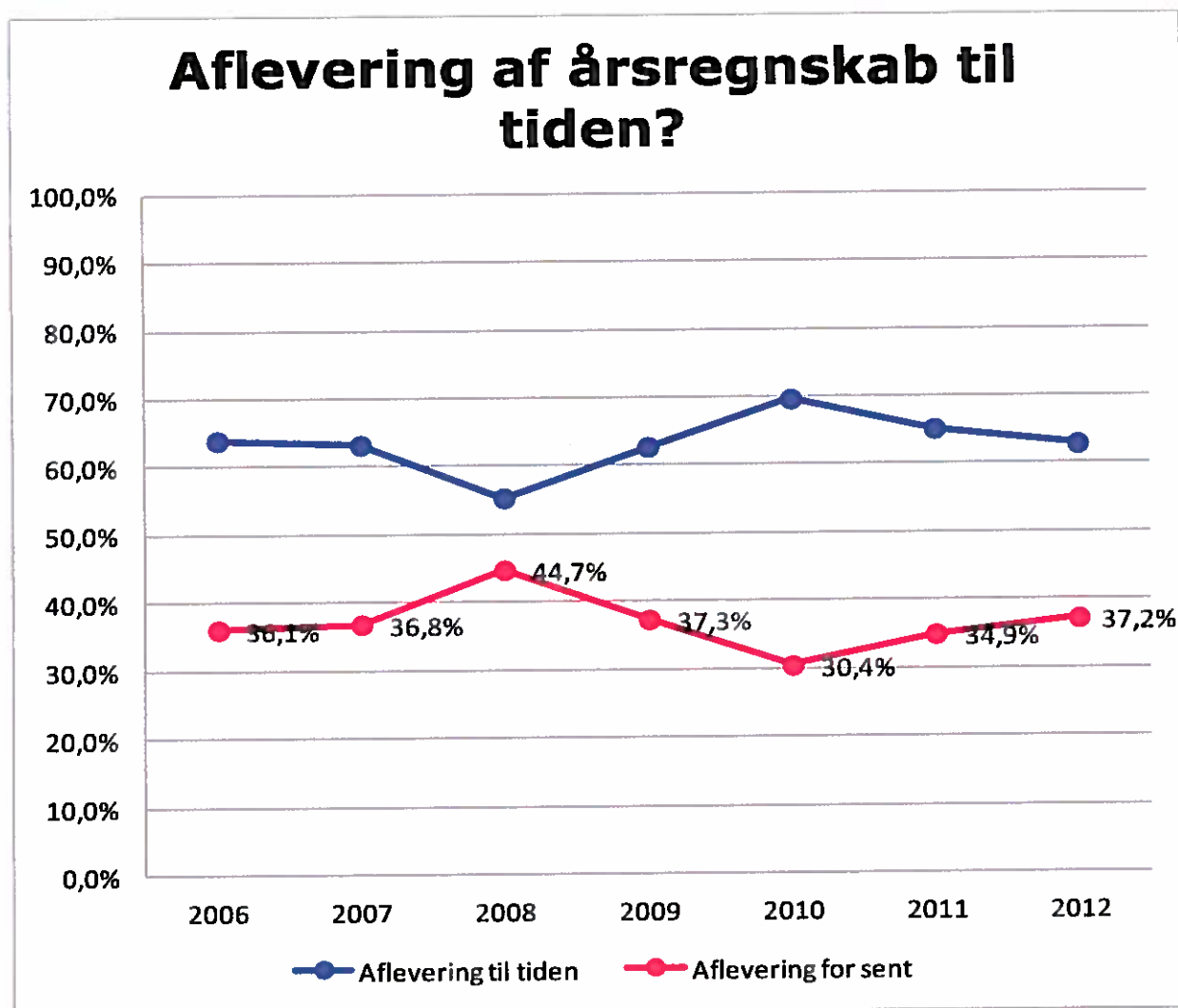
Overfor ser vi – og dette på baggrund af godt 1500 virksomheders regnskaber hvert år fra de brancher vi analyserer i Dansk Brancheanalyse – at virksomheder, der indleverer "for sent" i gennemsnit har tabt 36.000,- DKK per ansat, mens virksomheder, der afleverer indenfor de første 5 måneder i gennemsnit har tjent 40.000,- DKK per ansat. Forskellen mellem dem, der afleverer til tiden og for sent, er permanent, fra år til år.

Der er ikke nogle fordele for nogle ved at de dårlige virksomheder får en måned ekstra til ikke at vise sit regnskab til omverdenen. Det vil være et nævneværdigt informationstab. Det vil også gøre, at den meget store andel af virksomheder, der har orden i regnskaberne, men bevidst undlader at aflevere dem før i sidste øjeblik (af "konkurrencehensyn"), også først afleverer regnskaber en måned siden.

Og vi kan ikke bruge som argument, at de mindre virksomheder ikke kan "nå" at aflevere. For når børsnoterede virksomheder alle kan nå det indenfor 4 måneder, og mange endda gør det i

perioden 60-90 dage efter regnskabsafslutning, så burde det også være til at overskue for mindre virksomheder at få afsluttet sit regnskab i en fart.

Så lad os endelig holde fast i en 5 måneders indleveringsfrist for de mindre og mellemstore danske virksomheder, og 4 måneder ville såmænd også gøre det bedre.

Danmark har i øvrigt et problem med, at for mange virksomheder afleverer deres regnskab for sent allerede. Problemet er næppe alene fordi de ikke er færdige, men stort set alene fordi det er **konsekvensfrit** at indlevere sit regnskab for sent. I 2012 indleverede 37,2% af samtlige virksomheder i vores stikprøve deres årsregnskab for sent. For en del af disse var forsinkelsen nogle få dage, for andre 2-3 uger, mens vi er nede på 2,8% af virksomhederne, der afleverer mere end en måned for sent.

En forsinkelse af indleveringen af et årsregnskab bør takseres på samme måde som en forsinkelse af indberetning/betaling af **moms** eller **løn**, med et gebyr på 800 kroner og et beløb per dag/uge. Provenuet, der pålægges erhvervslivet, men giver gevinst i form af øget transparens for samfundet, kan bruges til reduktion af topskat eller øget velfærd.

Forslag om at **øge beløbsgrænserne for klasse B virksomheder: NEJ TAK**

Der må sidde nogle embedsfolk i Erhvervsstyrelsen med en stor trang til at gøre stort set alle virksomheder til små klasse-B-virksomheder. Og det er til skade for samfundet.

Alene den kryptiske formulering af **"overskride to af tre på hinanden følgende to år"** gør, at de reelle størrelser bliver langt mere lempelige. Selv som flittig regnskabsbruger har jeg aldrig forstået hvordan det egentlig regnes efter, og ved henvendelse til Erhvervsstyrelsen om konkrete tilfælde på overskridelser har jeg ikke fået svar af hensyn til anonymiteten for de pågældende virksomheder.

At "Små virksomheder" i forvejen har beløbsgrænser på 72 mio DKK i omsætning, 50 ansatte og 36 mio DKK i balancen, som alligevel kan manipuleres på det grusomste ved hjælp af "overskride to af tre på hinanden følgende to år"-reglen, gør, at beløbsgrænserne burde sættes gevaldigt ned.

Men vigtigst af alt burde kriterium-formuleringen ændres til, at **"Når virksomheden overskrider én af følgende beløbstørrelser, skal den betragtes som en klasse C-virksomhed"**. Så er det lige før, at de nuværende beløbstørrelser kan bruges.

Konkret betyder de meget lempelige krav blandt andet, at vi **går glip af at se virksomheders koncernregnskaber**. Vi ser efterhånden ganske store koncerner, der alene aflægger (ulæselige) datterselskabsresultater, og så vælger ikke at vise selve koncernens sammenhæng, men kun et tilsvarende (ulæseligt) moderselskabsregnskab, der nærmest end ikke forklarer, hvorfor datterselskabsresultaterne ikke passer med moderselskabets kapitalandele-resultater.

Vi går også glip af vigtig information om store danske virksomheder. Seneste eksempel er konkursen hos Tyrkiet Eksperten, et typisk klasse-B-selskab (ifølge årsregnskabsloven), og det selv om omsætningen lå på flere hundrede millioner kroner. Efter konkursen var underbalancen over 70 mio DKK, hvilket vel nok er lige i overkanten for en klasse-B-virksomhed.

Så jatak til flere klasse-C-virksomheder, og jatak til flere koncernregnskaber. Begge dele vil øge transparensen i dansk erhvervsliv, hvilket vil være langt mere værdifuldt end meromkostningen for virksomhederne, som i forvejen udarbejder disse til internt brug.

Forslag om indførelse af mikrovirksomheder. NEJ TAK

Det bør næppe være nødvendigt at forklare mere til, hvorfor svaret bliver NEJ TAK på ideen om at indføre "mikrovirksomheder". Og igen må vi tage skarpt afstand fra begrebet om "to ud af tre på to år"-princippet.

Vi vil til stadighed foreslå, som alternativ til det NEJ, vi anbefaler, at det ikke kan lade sig gøre at falde i den mindre kategori så snart blot én af grænseværdierne er overskredet. Endvidere er beløbsgrænserne skæve og uigennemskuelige.

I særdeleshed er det fortsat et kæmpe tab, hvis virksomheder med under 10 ansatte (eller tilmed med endnu flere ansatte ud fra "to ud af tre på to år"-princippet, ikke oplyser antallet af ansatte, fordi uanset størrelsen på virksomheden er antallet af ansatte en super vigtig oplysning.

Konklusion: Stop lempelser i årsregnskabsloven.

Vi bør til gengæld stramme op og stille øgede krav til transparens for erhvervslivet. Det vil komme alle til gode, inklusive erhvervslivet selv.

Vi skal ikke i nærheden af at vælge EU's laveste fællesnævner i transparenskrav til erhvervslivet. Til gengæld bør vi blive mere inspireret af de fine standarder, der findes i vores skandinaviske broderlande Sverige og Norge.

Jeg kunne komme med en lang række yderligere ønsker til, hvad der skulle oplyses i virksomhedernes regnskaber, og en lang række yderligere ønsker til virksomhedsformer, der også burde aflægge et offentligt tilgængeligt regnskab og en lang række forslag til yderligere metoder til at sikre en større transparens i dansk erhvervsliv, der ville komme samfundet til stor fordel og på den måde berige os alle og bringe Danmark i eliten af verdens civiliserede informationsamfund, men reaktioner på nærværende forslag må slutte her.

Jeg håber, at disse inputs har effekt på jeres beslutningstagen, og står gerne til rådighed, hvis Erhvervsstyrelsen eller andre af dette notats læsere har spørgsmål, kommentarer eller ønsker uddybninger.

Venligste hilsner

Ole Egholm
Augustvej 60
2860 Søborg

Tel 20 95 60 85

ole@pose.dk

Carina Gaarde Sørensen

Fra: Rigsombuddet <ro@fo.stm.dk>
Sendt: 14. november 2014 14:29
Til: Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen
Emne: Ingen bemærkninger - Rigsombuddet

Til Erhvervs- og Vækstministeriet

Rigsombuddet har den 13. November modtaget nedenstående høringssvar fra færøske myndigheder vedrørende høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v., herunder lov om værdipapirhandel.

Med venlig hilsen

John Johannessen
 administrativ kontorleder
 Postboks 12
 FO-110 Tórshavn
 Tlf.: +298 201200
 Fax: +298 201220
 E-mail (journal): ro@fo.stm.dk
www.rigsombudsmanden.fo

Fra: Johannes Pauli Poulsen [mailto:Johannes@fmr.fo]
Sendt: 13. november 2014 14:00
Til: Rigsombuddet
Cc: Kaj Johannessen; Bjarni Askham Bjarnason
Emne: SV: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v., herunder lov om værdipapirhandel

Til Rigsombudsmanden

Fíggjarmálaráðið fik den 10. november 2014 fra Rigsombudsmanden tilsendt udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v., herunder lov om værdipapirhandel, i høring, med høringsfrist den 5. december 2014.

Ifølge lovforslagets § 8 kan lovforslagets § 4, der vedrører lov om værdipapirhandel m.v., sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger. Fíggjarmálaráðið kan oplyse, at der i øjeblikket arbejdes med at ajourføre lov om værdipapirhandel på Færøerne, frem til ultimo 2013. Dette sker i samarbejde med Finanstilsynet. Ændringer foretaget efter 1. jan 2014 bliver således ikke sat i kraft på Færøerne i løbet dette lagtingsår. Såfremt det i fremtiden bliver aktuelt at sætte ændringerne i § 4 helt eller delvis i kraft på Færøerne, forventet Fíggjarmálaráðið at få lovforslagene i høring med rimelig høringsfrist.

Fíggjarmálaráðið har på nuværende tidspunkt ikke bemærkninger til det materielle indhold i lovforslaget.

Vinarliga / Kind regards

Johannes Pauli Poulsen
 Fulltrúi

Fíggjarmálaráðið / Ministry of Finance

☎: direct: +298 35 20 07 / 📱 mobile: +298 55 20 07

johannes@fmr.fo

Fra: Rigsombuddet [<mailto:ro@fo.stm.dk>]

Sendt: 10. november 2014 15:02

Til: Fíggjarmálaráðið

Cc: Johannes Pauli Poulsen; Kaj Johannessen

Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v., herunder lov om værdipapirhandel

Til Fíggjarmálaráðið

Hermed fremsendes i høring ”Udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven, selskabsloven, lov om erhvervsdrivende fonde og lov om værdipapirhandel m.v.”.

Ifølge lovforslagets § 8 kan lovforslagets § 4, der vedrører lov om værdipapirhandel m.v., sættes helt eller delvis i kraft for Færøerne ved kongelig anordning med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Som det fremgår nedenfor, imødeses evt. bemærkninger senest fredag den 5. december 2014.

Evt. bemærkninger kan fremsendes direkte til Erhvervsstyrelsen på de nævnte mail-adresser med samtidig orientering af Rigsombuddet på ro@fo.stm.dk.

Mvh.

Rigsombudsmanden
på Færøerne

Dan M. Knudsen
Rigsombudsmand
Postboks 12
FO-110 Tórshavn
Tlf.: +298 201200
Fax: +298 201220
E-mail (journal): ro@fo.stm.dk
www.rigsombudsmanden.fo

Fra: Mia Simonsen [<mailto:MiaSim@erst.dk>]

Sendt: 7. november 2014 10:21

Til: 'tdc@92grp.dk'; 'aege@92grp.dk'; 'samfund@advokatsamfundet.dk'; 'amnesty@amnesty.dk'; 'ae@ae.dk'; 'ae@aeraadet.dk'; 'ac@ac.dk'; 'pote@atp.dk'; 'kontakt@bryggeriforeningen.dk'; 'info@bryggeriforeningen.dk'; 'mail@dbmf.dk'; 'info@cfu-net.dk'; 'info@cepos.dk'; 'info@concorddanmark.dk'; 'cbs@cbs.dk'; 'etopp@csrforum.dk'; 'dvca@dvca.dk'; 'nationalbanken@nationalbanken.dk'; 'info@shipowners.dk'; 'danmarks@skibskredit.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'lmv@danskbyggeri.dk'; 'daf@shareholders.dk'; 'da@da.dk'; 'info@danskbyggeri.dk'; 'de@de.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'di@di.dk'; 'lwh@di.dk'; 'info@dieh.dk'; 'dirf@dirf.dk'; 'dansk.standard@ds.dk'; 'ddf@finansanalytiker.dk'; 'info@fondsmaeglerforeningen.dk'; 'info@d-i-f.dk'; 'bil@landscentret.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'info@dmr.nu'; 'service@danskeadvokater.dk'; 'dfl@dfl.dk'; 'info@danskemaritime.dk'; 'dt@datatilsynet.dk'; 'jw@dsk.dk'; 'dsk@dsk.dk'; 'sekretaer@aktuarforening.dk'; 'kontakt@kooperationen.dk'; 'info@netvaerksprisen.dk'; 'dors@dors.dk'; 'mikaelsjoberg@oestrelandsret.dk'; 'dommerforeningen@gmail.com'; 'post@domstolsstyrelsen.dk'; 'post@finansforbundet.dk'; 'mail@finansraadet.dk'; 'fa@fanet.dk'; 'cns@nasdaqomx.com'; 'hoeringer@fbr.dk'; 'fbr@fbr.dk'; 'andelskasseforeningen@jak.dk'; 'bestyrelsen@f-fb.dk'; 'fsr@fsr.dk'; 'sekretariat@fdr.dk'; 'fp@forsikringopension.dk'; 'ftf@ftf.dk'; 'gji@gji.dk'; 'info@nanoq.gl'; 'info@gxgmarkets.com'; 'asb@asb.dk'; 'hk@hk.dk'; 'hvr@hvr.dk'; 'ibis@ibis.dk'; 'ida@ida.dk'; 'info@ifr.dk'; 'itb@itb.dk'; 'CG-Komite'; 'kto@kto.dk'; 'kk@kommunekredit.dk'; 'kl@kl.dk'; 'trm@bdo.dk'; 'kaf@kaf.dk'; 'info@krifa.dk'; 'oms@lindcad.dk'; 'ku@ku.dk'; 'info@lf.dk'; 'vfl@vfl.dk'; 'landscentret@landscentret.dk';

'info@dlbr.dk'; 'lo@lo.dk'; 'lederne@lederne.dk'; 'hfa@ac.dk'; 'sekretariatet@lopi.dk'; 'info@ld.dk'; 'Ms@ms.dk'; 'anne.zeuthen.loekkegaard@nasdaq.com'; 'mail@realkreditforeningen.dk'; 'rkr@rkr.dk'; 'rbf@regionalebanker.dk'; 'info@revifora.dk'; Revisortilsynet; 'info@rigsrevisionen.dk'; Camilla Ackey Wolf; 'ruc@ruc.dk'; 'sekretariat@rbenet.dk'; 'mrp@sda.dk'; 'info@sala.dk'; 'saoek@ankl.dk'; 'sdu@sdu.dk'; Jakob Willer (TI); 'info@verdensskove.org'; 'cs@vfsa.dk'; 'vp@vp.dk'; 'wwf@wwf.dk'; 'poul.kjaer@aguilonius.com'; 'aau@aaau.dk'; 'au@au.dk'; Rigsombuddet; 'bm@bm.dk'; 'fm@fm.dk'; 'fmn@fmn.dk'; 'jm@jm.dk'; 'km@km.dk'; 'kebmin@kebmin.dk'; 'kum@kum.dk'; 'mim@mim.dk'; 'mdbl@dbl.dk'; 'sm@sm.dk'; 'fvm@fvm.dk'; 'sum@sum.dk'; 'skm@skm.dk'; 'stm@stm.dk'; 'trm@trm.dk'; 'ufm@ufm.dk'; 'um@um.dk'; 'uvm@uvm.dk'; 'oim@oim.dk'
Cc: Victor Kjær; Marie Voldby; Jan-Christian Nilsen; Lykke Skødt; Rune Gottlieb Skovgaard; Grethe Krogh Jensen; Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen; Flemming Houge Nielsen; Anja Lamp Vrang; Jakob Solmunde; 'miv@evm.dk'; 'tiv@evm.dk'; 'arh@evm.dk'; 'lhp@ftnet.dk'
Emne: Høring af udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v.

Til høringsparterne,

Hermed sendes udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring.

Bemærkninger imødeses senest fredag den 5. december 2014 kl. 12.

Bemærkninger bedes sendt til Carina Gaarde Sørensen, carsor@erst.dk og Mia Simonsen, miasim@erst.dk.

Eventuelle spørgsmål kan rettes til Carina Gaarde Sørensen på telefon 3529 1358 eller Mia Simonsen på telefon 3529 1397.

Med venlig hilsen

Mia Simonsen

Fuldmægtig

ERHVERVSSTYRELSEN
Erhvervsvilkår og regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte: +45 3529 1397
E-mail: MiaSim@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt.

Carina Gaarde Sørensen

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 4. december 2014 18:04
Til: Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen
Cc: Morten Henrichsen
Emne: Ingen bemærkninger - Høringsvar Rigsrevisionen
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk

Til Erhvervsstyrelsen

Rigsrevisionen modtog d. 7. november 2014 udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven m.v. i høring.

Rigsrevisionen har gennemgået lovforslaget for bestemmelser om regnskab og revision i henhold til Rigsrevisorlovens §§ 7 og 10. Rigsrevisionen har ikke bemærkninger til udkastet.

Eventuelle spørgsmål kan stilles til undertegnede på telefon 33 92 83 78 eller via e-mail til rr@rigsrevisionen.dk med anførelse af det i overskriften anførte journalnummer.

Bekræft venligst, at denne e-mail er modtaget.

Med venlig hilsen

Thea Grangaard
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

St. Kongensgade 45
DK-1264 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 83 78

tg@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling

3. december 2014

Lovforslag om årsregnskabsloven – og specifikt om virksomheders redegørelse for samfundsansvar (CSR)

Høringssvar

Erhvervslivet er en helt central drivkraft, når det handler om at skabe en bæredygtig vækst. Derfor mener Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling også, at det er vigtigt, at virksomhederne tager et samfundsansvar og gør det til en integreret del af deres virksomhed at drive en bæredygtig udvikling frem.

Rådet for Bæredygtigt Erhverv mener, at Danmark har brug for et erhvervsliv, der løber endnu stærkere i front for den bæredygtige samfundsudvikling – understøttet af ambitiøs regulering, der gør det let og lønsomt at drive sin forretning bæredygtigt.

Danmark har været et foregangsland, når det gælder virksomheders rapportering om samfundsansvar – takket være loven om store virksomheders redegørelse for samfundsansvar, som Folketinget vedtog i 2008 og udvidet i 2012. Her fik store virksomheder pligt til at skulle rapportere om deres samfundsansvar – politikker, handling og resultater. Og de skal oplyse, hvis de har fravalgt en politik for samfundsansvar.

Det nye EU-direktiv om ikke-finansielle oplysninger bygger vidt omfang på den danske lovgivning. Det understreger i sig selv værdien af at gå i front – også på lovgivningsfronten. Danmark bør fastholde denne ambition om at gå i spidsen for den bæredygtige omstilling af erhvervslivet. Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling er derfor også tilfreds med, at lovforslaget lægger op til at omfatte flere virksomheder, end EU-direktivet pålægger Danmark – nemlig den kreds af ca. 1100 store virksomheder, der allerede er omfattet af gældende lov om samfundsansvar. Vi mener, at det er positivt, at frivillighedsmodellen nu afløses af en følg-eller-forklar-model, der pålægger den enkelte virksomhed ikke kun at oplyse om et eventuelt fravalg af politik for samfundsansvar, men også at redegøre for det.

Vi ser derfor konkrete oplagte muligheder for, at regeringen går videre end det fremsatte lovforslag – og på den måde underbygger Danmarks ambition om at være rollemodel, når det handler om virksomheders samfundsansvar. Først og fremmest fordi vi har den overbevisning, at det på længere sigt vil gavne både vores erhvervsliv og samfundsudvikling.

For det første mener vi, at lovforslaget bør træde i kraft samtidig for alle 1100 virksomheder, dvs med virkning fra regnskabsår, der begynder 1.1.2016 eller senere. I dag bør man kunne forvente af alle virksomheder af denne størrelse, at de forholder sig aktivt og systematisk til deres samfundsansvar. Og derfor også allerede nu lever op til direktivets nye krav om oplysning om politik for fx sociale forhold, antikorrupsion, deres risici og proces for "due diligence". Det er derfor svært at se begrundelsen for, at

lovens ikrafttrædelse for flertallet af virksomhederne først skal ske så sent som 2018. Med de udfordringer som vi står over for, når det gælder bæredygtig vækst, bør der ikke være råd til den form for langmodighed.

For det *andet* vil vi opfordre til, at regeringen lægger en plan for, hvordan man kan fremme gennemsigtigheden, når det gælder virksomheders samfundsansvar. Den er fortsat for ringe – og det svækker drivkraften i markedet for de virksomheder, der arbejder seriøst med bæredygtig forretning. Mere gennemsigtighed kan opnås ved i første omgang at opfordre virksomhederne til at lægge deres politik for samfundsansvar an på en anerkendt international standard, fx GRI, ISO-standarder mv. På den måde vil det i højere grad være muligt at sammenholde disse virksomheders resultater og dermed bidrag til den samfundsansvarlige vækst. Har en virksomhed fx rapporteret efter GRI, bør det være tilstrækkeligt at henviser til denne rapportering i sin redegørelse for samfundsansvar uden at skulle gentage indhold fra den.

Værdien af internationale standarder understreges i øvrigt i Erhvervsstyrelsens seneste rapport "Kortlægning af danske virksomheders redegørelse for samfundsansvar". Her fremgår det, at der er en klar tendens til, at de virksomheder, der er med i FN's Global Compact, også i langt højere grad oplyser om deres politik for menneskerettigheder og klima end øvrige virksomheder.

For det *tredje* bør Danmark befæste sin position som foregangsland og stille krav om, at virksomhederne redegør for deres samfundsansvar i leverandørkæden med fokus på vigtigste leverandører. Også det må betragtes som en naturlighed for virksomheder af denne tyngde, hvor langt den største påvirkning af omgivelserne ofte vil finde sted uden for landets grænser. Derfor er det vitalt at redegørelsen for virksomhedens samfundsansvar omfatter leverandørkæden.

Samtidig mener Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling, at disse store virksomheder efter samme følg-eller-forklar-model bør have pligt til også at redegøre for deres samlede klimaaftryk efter internationalt anerkendte principper, fx GHG-protokollen. Det bør ikke alene være en naturlig forventning til sådanne store virksomheder. Det tager samtidig højde for, som det også blev anført i bemærkningerne til lovforslaget om virksomheders redegørelse for deres samfundsansvar fra 2008, at kravene til virksomhedernes klimarapportering kun kan "forventes at blive skærpet i kraft af en stigende efterspørgsel efter oplysninger om især virksomheders strategier for at begrænse CO2 udledningerne."

For det *fjerde* finder Rådet for Bæredygtig Erhvervsudvikling, at regeringen bør gøre det til sin ambition at følge i Sveriges fodspor og pålægge statslige/offentlige virksomheder en ambitiøs politik for samfundsansvar. Svensk lovgivning pålægger statslige virksomheder en langsigtet politik for bæredygtig forretning – økonomisk, socialt og miljømæssigt. Afsættet for de svenske statslige selskabers arbejde med samfundsansvar er de internationale retningslinjer. Den svenske regering udøver en aktiv ejerpolitik i forhold til selskaberne med henblik på at drive og udvikle de statslige selskabers samfundsansvar. Danmark bør slå ind på samme linje og gøre de statslige selskaber til en spydspids i den bæredygtige omstilling af erhvervslivet.

Carina Gaarde Sørensen

Fra: Kirsten Fly Malling <kfm@sdu.dk>
Sendt: 5. december 2014 09:43
Til: Carina Gaarde Sørensen; Mia Simonsen
Cc: Henrik Dam; Bjarne Graabech Sørensen; Karen Heebøll; Annette Schmidt; Jørgen Schou; journal mailbox
Emne: Ingen bemærkninger Syddansk Universitet

Erhvervsstyrelsen
Att.: Carina Gaarde Sørensen og Mia Simonsen

Syddansk Universitets sagsnr. 14/53615

Syddansk Universitet har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

På rektos vegne

Jørgen Schou
Sekretariatschef, Rektorsekretariatet

Tlf. 6550 1040
Mobil 6011 1040
Fax 6550 1090
E-mail js@sdu.dk
Web <http://www.sdu.dk/ansat/js>
Adr. Campusvej 55, 5230 Odense M

SYDDANSKUNIVERSITET.DK

Campusvej 55 · 5230 Odense M · Tlf. 6550 1000 · www.sdu.dk

Erhvervsstyrelsen
 Dahlerups Pakhus
 Langelinie Allé 17
 2100 København Ø
 Att. Carina Gaarde Sørensen og
 Mia Simonsen

Odense, den 3. december 2014
 SAG-2014-O6126

VEDR.: HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF ÅRSREGNSKABSLOVEN MV.

TV 2 DANMARK A/S har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven mv.

Udkastet giver TV 2 DANMARK A/S anledning til at fremkomme med følgende bemærkninger:

Størstedelen af udkastet er ikke relevant for TV 2 DANMARK A/S, idet TV 2 DANMARK A/S følger IFRS reglerne.

Der følger af udkastet en udvidelse af oplysningskravene vedrørende CSR i § 99 a. De foreslåede regler vurderes ikke at være tilstrækkelig klart beskrevet i den foreslåede ændring af årsregnskabsloven med tilhørende bemærkninger.

Herudover er der to steder, hvor der anvendes forskellig ordlyd i direktivteksten og i den foreslåede ændring af årsregnskabsloven, og hvor den anvendte ordlyd i den foreslåede ændring af årsregnskabsloven i begge tilfælde synes marginalt skærpente i forhold til direktivteksten.

I den foreslåede formulering af ÅRL § 99 a, stk. 2, nr. 3, anføres det således, at "der skal herunder gives oplysning om anvendte processer for nødvendig og rettidig omhu ("due diligence")..." I direktivteksten indgår blot en kort formulering med ordlyden "... herunder de due diligence procedurer, der er gennemført". Den foreslåede ændring til årsregnskabsloven kan læses som en unødvendig fortolkning af begrebet "due diligence".

I den foreslåede formulering af ÅRL § 99 a, stk. 3, anføres det, at "Hvis virksomheden har besluttet, at den ikke vil have politikker for samfundsansvar på de i stk. 2, nr. 2 anførte områder..." (aktiv beslutning om at undlade), mens i direktivteksten beskrives forholdet som "Hvis virksomheden ikke forfølger politikker på et eller flere af disse områder, skal..." (passiv undladelse).

I øvrigt har TV 2 DANMARK A/S ikke bemærkninger til udkastet.

TV 2 DANMARK A/S

Rugårdsvej 25
 5100 Odense
 +45 65 91 91 91

Tegholm Allé 16
 2450 København SV
 +45 39 75 75 75

www.tv2.dk

Med venlig hilsen

Morten Stagaard
Advokat

